MIRCEA POSPAI

Casa din altă viață

Colecția Science-Fiction #55

fiction

Editura PAVCON

CASA DIN ALTĂ VIAȚĂ

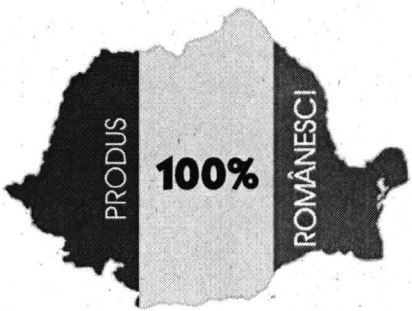

Citește românește!

Susține autorii români prin cumpărarea cărților lor și promovarea acestora în rândul prietenilor tăi!

FANTASY # HORROR # **FICTION** # HEROIC-FANTASY # SCIENCE-FICTION

Colecția Science-Fiction

55

Mircea Pospai
CASA DIN ALTĂ VIAȚĂ

© 2017, Editura PAVCON
© 2017, Mircea Pospai

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
POSPAI, MIRCEA
Casa din altă viață / Mircea Pospai. - Ed. reviz. - Bucureşti : Pavcon, 2017
ISBN 978-606-8879-59-8

821.135.1

Comenzi:
Editura PAVCON, tel.: 031-100.80.70
0723.26.90.40
office@pavcon.ro
www.colectiasf.ro
www.pavcon.ro

Această lucrare nu poate fi reprodusă, parțial sau integral, fără acordul scris al deținătorului de copyright.

Ilustrația copertei: **George Ionescu**
Editor: **Constantin Pavel**

ISBN 978-606-8879-59-8

MIRCEA POSPAI

Casa din altă viață

Ediția a III-a,
revăzută

Editura **PAVCON**
București, România, 2017

Completează-ți ***Colecția Science-Fiction*** cu:

#1 – **Extra-Terestrul**, de Constantin D. Pavel
#2 – **Secretul emisferei**, de Traian Bădulescu
#3 – **Nerecurgerea la Forță și la amenințarea cu Forța**, de O. Vitan
#4 – **Scornituri spăimântătoare**, de Cătălin Pavel
#5 – **Rangkook** *(seria deCase – 1)*, de Constantin D. Pavel
#6 – **Vendetta lui Ucigă-l Toaca**, de Ovidiu Vitan
#7 – **În anul 4000 sau O călătorie la Venus**, de Victor Anestin
#8 – **Erezia egumenului Glicherie**, de Dan Ninoiu
#9 – **Scurtă istorie a viitorului aristotelic**, de Aurel Cărășel
#10 – **Forțe ale Naturii – Moartea Vie**, de Daniela Faur
#11 – **O tragedie cerească**, de Victor Anestin
#12 – **Cetiți-le noaptea**, de Ion Minulescu
#13 – **Marginea curcubeului**, de Aurel Cărășel
#14 – **Incredibila aventură a cuviosului Achim**, de Dan Ninoiu
#15 – **Praf**, de Florin Purluca
#16 – **Manuscrisul episcopului Petronius**, de Dan Ninoiu
#17 – **Steaua fulgurantă**, de Aurel Cărășel
#18 – **Un român în Lună**, de Henri Stahl
#19 – **Oameni pe care i-am cunoscut 1**, de Aurel Cărășel
#20 – **Sawtooth**, de Constantin D. Pavel
#21 – **Rău de spațiu Omul fără nume**, de Ovidiu Vitan
#22 – **Progradia**, de Florin Purluca
#23 – **A doua Lună a Pământului**, de Mircea Liviu Goga
#24 – **Dialogul păsărilor**, de Laszlo Tarko
#25 – **Cumulonimbus deasupra Atlantidei**, de Aurel Cărășel
#26 – **Știință, Filosofie și Spiritualitate în Avatar**, de * * *
#27 – **Romanul cerului**, de Victor Anestin
#28 – **1944 Ein Freak**, de Florin Purluca
#29 – **Oameni pe care i-am cunoscut 2**, de Constantin D. Pavel
#30 – **Creație de tranzitare – Bacteria nemuririi**, de Aurel Cărășel
#31 – **Creație de tranzitare – Cârligul spațial**, de Aurel Cărășel
#32 – **Creație de tranzitare – Poarta mânturii**, de Aurel Cărășel
#33 – **RSA – Furia fiarelor**, de Florin Purluca
#34 – **RSA – Marile migrații**, de Aurel Cărășel
#35 – **Olympus Mons**, de Florin Haidamac
#36 – **RSA – Noaptea lemurienilor**, de Florin Giurcă
#37 – **Praf 2 – Atingerea sălbăticiei**, de Florin Purluca
#38 – **RSA – Auro Luck**, de Constantin D. Pavel
#39 – **Războiul Celestinei**, de Sergiu Someșan
#40 – **Aripile Albastre – Dragon**, de Anamaria Borlan
#41 – **Aripile Albastre – Karma**, de Anamaria Borlan

1

Microbuzul opri brusc în parcarea de la intrarea în bătrâna cetate, pe un platou înțesat de chioşcuri şi tarabe unde se vindeau tot felul de nimicuri, de la obiecte care aveau vagi legături cu istoria locului, până la simple pietre pretinse a fi din cele mai semnificative urme ale ruinelor: dintr-un altar..., dintr-o fântână aducătoare de noroc..., din zidul porții prin care, o dată trecut, sigur te vei mai întoarce și altădată... Bla-bla! Bla-bla! Lucruri auzite peste tot, aproape la fel.

„Dacă ar putea fi adunate toate pietrele care s-au vândut celor ce voiau să ducă cu ei, uneori peste mări şi țări, asemenea amintiri ale unei călătorii, sigur s-ar construi cu ele zeci, poate chiar sute de altare, de fântâni, de porți..." – gândi Lamia şi dorința de a nu se ridica din fotoliul microbuzului o încercă şi mai tare, după ce, de-a lungul drumului, pe serpentinele muntelui, o chinuise o stare de rău.

Îşi adună însă puterile şi se strădui să se concentreze asupra ideii că se simte bine, că starea de rău de mai devreme a fost doar o părere, o slăbire de moment a organismului poate puțin cam obosit. Mai încercase și altădată metoda aceasta, uneori cu bune rezultate, dar acum n-avu

niciun efect. Coborâse deja prima treaptă a microbuzului şi vacarmul vocilor prin care negustorii de suveniruri încercau să-şi vândă marfa o copleşi.

Intră pe poarta largă, o construcție despre care scria alături, pe un panou, că a fost refăcută de mai multe ori de-a lungul timpului şi că a fost amenajată recent, în ideea de a reproduce întocmai ceea ce fusese inițial. Ceva i se păru ciudat, dar nu-şi dădea seama ce. Peste câteva clipe se alăturase arhitecților aflați în excursie documentară la izvoarele unei vechi și fascinante civilizații. Formal, chiar dacă nu era arhitectă, făcea parte din grupul de „excursioniști", dar brusc simți că parcă nu mai aparține acelui grup și că nu-i mai cunoaște pe oamenii care o înconjurau.

De cum trecu dincolo de poartă, la numai câțiva paşi, tot clocotul trupului ei se topi într-o clipă: nu-i mai vuiau urechile, nu-i mai zvâcneau tâmplele, nu mai alerga nebun sângele din cap până-n picioare, inima se potolise ca o pasăre care a ațipit în colivie, stomacul uitase şi el de sine, îşi pierduse complet individualitatea şi se contopise cu corpul care Lamiei i se părea acum că este al unui nou născut.

Parcă plutea peste dalele originale de piatră, câte mai rămăseseră și care avuseseră noroc, și nu fuseseră desprinse, adică, de oamenii locului, din aleile de peste două mii de ani şi duse, de-a lungul timpului, în construcțiile mai noi, din oraşul de jos. Dar nu din grija cuiva, ci pen-

tru că mâlul le acoperise devreme şi nimeni nu mai dăduse de ele. Doar, de curând, arheologii.

Curios, nu numai că nu căuta nicio explicație dispariției ca prin minune a răului care o stăpânise nişte bune zeci de minute, dar parcă nici nu-şi amintea că o supărase ceva câtuşi de puțin.

— Dragi oaspeți – începu ghidul să-şi facă datoria, într-o limbă de circulație internațională – ne aflăm în vechea cetate a Pergamului, unde, în urmă cu...

Numele cetății, pronunțat de ghid cu o oarecare intonație, fără nicio legătură cu limba în care acesta explica, lovi ca un trăznet în scoarța cerebrală a Lamiei. Şi asta nu pentru că nu l-ar fi cunoscut. Îl citise de atâtea ori în tratate şi în cărți, îl auzise rostit de profesori ori colegi, îl scrisese adesea cu propria-i mână în caietele de cursuri.

Dar rostirea aceasta..., rostirea aceasta n-o mai auzise niciodată.

„Oare?" se pomeni întrebându-se.

La un moment dat, grupul lor ajunse din urmă un altul, mai puțin numeros, câteva familii încă tinere, cu îmbrăcăminte pestriță şi sumară. Aici, în sud, toamna părea o prelungire a sfârşitului de vară.

Treptat, cei din grupul străin se amestecară cu ei, fără ca nimeni să observe şi fără să-i pese nimănui. Erau absorbiți de explicații şi fascinați de detaliile despre o altă lume, încercând fiecare să şi-o imagineze după propria vrere şi propria capacitate de înțelegere.

Un copil strigă după taică-său, să-l fotografieze cocoțat pe creasta unui zid, ceea ce Lamiei îi distrase pentru o clipă atenția. Privi spre bărbatul cu aparatul de fotografiat şi îşi aduse aminte că îl mai văzuse, cu două zile în urmă, printre ruinele unei alte cetăți, aflată într-o zonă apropiată. La Troia. Da, la Troia...

Se strânseseră toți, sau aproape toți, în jurul unei gropi rotunde, cu pereții din piatră zidită, adâncă de vreo cincişase metri şi cam tot atâția în diametru. Era înconjurată cu un grilaj de metal, adăugire recentă, solidă şi absolut necesară pentru a-i feri, pe cei ce se aplecau prea mult peste groapă, să cadă în ea. Fiindcă rar era cineva care să nu se aplece.

Aproape fiecare vizitator căuta repede prin buzunar o monedă şi încerca să o arunce în aşa fel încât să se oprească pe capătul unei coloane care se ridica până la o înălțime de trei-patru metri, în mijlocul gropii. Diametrul coloanei nu era mai mare de două palme şi rar se întâmpla ca vreuna din monedele aruncate de pe marginea gropii să se oprească pe suprafața aceea mult prea mică, cu toată aplecarea riscantă în față a fiecărui aruncător. Dar toți voiau să vadă dacă...

— Acum, începu ghidul, cei ce aruncă îşi pun o dorință. Dacă moneda rămâne pe capul coloanei, înseamnă că acea dorință se va îndeplini. În antichitate, însă, coloana aceasta era folosită pentru Judecata Supremă a Faptelor...

Brusc, pe Lamia o năpădiră din nou simptomele de mai devreme, din microbuz. Mult mai puternice. Simți că

i se face rău, dar nu avu puterea să ceară niciun ajutor. Şi săgeata unei priviri. Străfulgerând-o, arzând-o, pătrunzând-o. Altfel decât oricând i se mai întâmplase să simtă privirea cuiva. Încercă să ridice propria privire, parcă împăienjenită. În faţa sa, pe cealaltă margine a gropii, ghidul se aplecase mult peste balustradă şi întinsese mâna să arunce o monedă. Chipul acestuia se estompă dintr-odată, deveni o faţă cu linii nedefinite, doar privirea o ardea din ce în ce mai puternic. Omul întârzia să arunce moneda, iar privirea lui era încremenită asupra Lamiei. Ea nu mai desluşea decât o siluetă aplecată peste groapă şi ceva, un punct minuscul, ca o lumină concentrată în palma mâinii întinse pentru aruncare. La un moment dat, punctul părea suspendat în aer, arzimea privirii LUI încetă, şi încetă, la fel de brusc cum apăruse, tot clocotul interior care-i pusese iarăşi stăpânire pe trup.

Din clipa aceea văzu totul foarte limpede.

2

Bărbatul cu mâna întinsă spre groapă era acelaşi. În mod sigur era acelaşi. Doar că purta barbă şi plete care-l făceau să pară mai vârstnic. Ba chiar era mai în vârstă. Poate cu zece, poate cu douăzeci de ani. Dar asta nu mai avea nicio importanţă, pentru nimeni şi mai ales pentru ea. Nu putea face vreo comparaţie, pentru că ghidul nu mai exista. Ba, mai mult, Lamia chiar nu-şi mai amintea de el. Cum nu-şi mai amintea nici că o cheamă Lamia. Şi, de fapt, nici n-o chema aşa.

În mâna bărbatului cu barbă şi plete se afla o bilă de lut ars, de mărimea unui ou de gâscă. Mâna îi era goală până la umăr, ieşind vânjoasă, bine conturată, puternică, din pânza de in care îi înfăşura trupul, petrecută în jurul gâtului şi pieptului şi căzând apoi în falduri până aproape de pământ.

Alături de el, de o parte şi de alta, se aflau doi oameni îmbrăcaţi la fel. Unul în vârstă, mai în vârstă decât cel care ţinea în mână bila de lut ars, cu părul şi barba la fel de lungi, dar mai albe şi mai rărite, lăsând timpului loc să se strecoare printre ele. Celălalt – tânăr, chiar foarte tânăr. Nici nu-i răsărise barba, iar părul era tuns scurt. Pânza de in care-i înfăşura trupul era strânsă la mijloc de

un cordon, mulând-o pe talia aproape adolescentină. Îi ştia pe cei doi, deşi nu-i văzuse niciodată. Erau regele Pergamului şi fiul său cel mic, acela pentru care hotărâse că-i va urma la tron atunci când va fi sorocul.

În jurul gropii – care n-avea nicio balustradă – numai bărbați, îmbrăcați de luptă şi aşezați în poziții milităreşti, cu mâinile încleştate pe sulițe sau halebarde. Vârfurile a două dintre sulițe, ținute de oamenii aflați lângă ea, le simțea între coaste, unul în stânga, celălalt în dreapta. În mod ritmic, înțepăturile erau mai slabe sau mai puternice, după propria-i respirație sau poate după respirația oamenilor care țineau sulițele.

Toți avuseseră privirile ațintite asupra ei, dar nu-i fusese şi nu-i era nici ruşine, nici teamă.

Credea că bustul ei gol, cu sânii rotunzi şi îmbietori, nu interesează pe nimeni. Că îi interesează doar viața ei. Adică, nu viața, ci moartea ei. Era cu totul alta situația decât atunci când, complet goală, dar unsă cu ulei de măsline şi tăvălită prin nisip, alergase pe marele stadion şi se suise pe podiumul unde primise cununița de laur. Acolo, oamenii, mii, nu urmăreau goliciunea, pentru că aşa erau, cu îmbrăcăminte de nisip, toți şi toate care intrau în arenă, şi mai ales pentru că singurul lor gând era să vadă cine va reuşi mai bine, prin alergări, prin aruncări de disc sau prin alte exerciții, să cinstească gloria zeilor. Acum frumusețea ei statuară, evidențiată prin lipsa îmbrăcămintii, nu-i putea impresiona, pentru că privirile lor nu mai erau în stare să învăluie un trup de femeie. Erau

priviri dușmănoase, reci și rele ca vârfurile sulițelor care înțepau în vecinătatea sânilor neacoperiți.

Se născuse la Sparta și tot acolo crescuse, până la douăzeci de ani. Familia ei era una din cele mai înstărite. Aveau o bună suprafață de pământ, dar tuturor celor din familie le era interzis să muncească. Asta nu lor în mod special. Nimeni dintre stăpânii de terenuri de la Sparta nu avea voie să muncească și nici n-ar fi avut cum. Toți copiii erau luați de lângă familii de la vârsta de șapte ani, dacă nu avuseseră un ghinion mai mare, acela de a fi fost considerați handicapați și aruncați în prăpastie imediat după naștere. Erau trimiși în școli de pregătire militară, de unde nu mai ajungeau acasă decât la vârsta căsătoriei. Și atunci doar pentru câteva zile. Li se dădea o fată de nevastă, erau lăsați să se culce cu ea două-trei nopți și se reîntorceau în cazărmi. Aveau dreptul acesta, al nopților numărate pe degete, o dată pe an. Terenurile le munceau metecii, oameni de rang inferior, care, lipsiți de pământ, nu erau considerați cetățeni.

În familia ei fusese singura fată. Mai avusese șase frați și toți șase își urmaseră, de copii, datoria. Ea, ca și celelalte fete spartane, începuse de mică să practice, pe stadion, exercițiile fizice. Spre deosebire de restul cetăților grecești, unde pregătirea se făcea doar pentru a aduce, la jocurile organizate când de un oraș când de altul, lauri pentru comunitate, forma fizică a femeilor din Sparta avea ca scop și nașterea de copii sănătoși, care să devină buni războ-

nici. Din acestea două, ea nu avusese parte decât de laurii din stadioane.

Pe la şaptesprezece ani fusese adus şi pentru ea, dintr-o cazarmă, un băiat. Petrecuseră împreună nopțile pe care i le permitea regulamentul, după care rămăsese în aşteptarea creşterii burții şi, peste un an, a altor câteva nopți cu bărbatul despre care abia dacă îşi aducea aminte cum arată. Nu se întâmplaseră nici una, nici alta. Poate că întâlnirea lor nu se petrecuse într-o perioadă bună de însămânțat sau poate că sămânța lăsată în pântecele ei nu era sortită să rodească. Iar despre el aflase că avusese ghinionul, într-una dintre multele bătălii la care participase, să fie străpuns de o suliță.

Întâmplările n-o afectaseră prea mult, pentru că nici n-avusese timp să le guste de-adevăratelea. Cel mai mult se temuse însă de ceea ce ştia că avea să urmeze. La Sparta, femeile văduve erau ale tuturor şi ale nimănui, grădini fără gard în care intra cine voia, culegea roade şi pleca mai departe, fără să-l hulească nimeni şi fără să-l alunge cu pietre. Dar nici pe ele nu le învinuia nimeni de nimic. Tăvăleala fără ruşine era moştenită de la o generație la alta şi devenise lucrul cel mai firesc cu putință.

Cu gândurile acestea sau cine ştie din ce altă pornire pe care nici ea nu şi-o explica, îmbrăcase într-o zi haine băieteşti, se tunsese scurt, îşi ascunsese cât putuse sânii ca nişte portocale proaspete şi plecase pe un drum necunoscut, printre plantațiile de lămâi şi măslini.

Spera să ajungă la Atena, dar nu-şi dădea prea bine seama ce caută acolo. Fusese odată până în apropiere, la Eleusis, în templul Demetrei şi pe terenurile de alergări. Cunoscuse o fată din Atena, împreună cu care câştigase majoritatea probelor, apoi alte câteva fete şi câțiva băieți. Îi vorbiseră despre şcoli, despre învățați care ştiu totul în legătură cu lumea şi cu cuvântul, despre cum pot fi aşezate literele pe pergament şi cum poți înțelege alcătuirile lor, când le vezi, ca atunci când cineva îți vorbeşte. Poate că o alta în locu-i nu i-ar fi băgat în seamă sau i-ar fi considerat nebuni, pentru că la Sparta nici n-auzise de aşa ceva. Ea însă simțise că-i înțelege şi, în sinea ei, se ruşinase. Dacă ar fi putut să-i găsească pe acei tineri, după ce avea să ajungă la Atena, nu peste multă vreme ar fi fost şi ea învățată ca ei.

Deocamdată călătorea, singură dar fără spaime, prin adevărate păduri de măslini, de lămâi şi de portocali sălbatici ori chiar prin păduri-păduri, cu copaci îmbătrâniți şi cu tufişuri stufoase, pe unde oamenii îşi făcuseră, în timp, drumuri sau poteci. Doar nopțile îi era puțin teamă, mai ales la început, după care frica se mai risipise, devenise un fel de mică îngrijorare. Era destul de cald ca să doarmă fără să tremure şi de cum se pitula soarele dincolo de copaci, de dealuri sau de munți, îşi căuta un loc mai într-o parte de drum, mânca încă vreo câteva dintre fructele culese din mers şi se făcea un ghemuleț mic la rădăcina vreunui pom. Adormea repede, obosită, şi noaptea de vară i se părea chiar scurtă.

Într-una dintre nopți, luna răsări mare, rotundă și galben roșiatică de după un pâlc de pomi și își revărsă peste ea o lumină puternică, aproape la fel ca a soarelui. Era însă aceeași lumină rece, poate chiar mai rece decât de obicei. O clipă se miră de toate acestea, dar și mai mult o cuprinse mirarea când își aminti că în nopțile trecute, deși senine, luna nu apăruse decât ca o seceră îngustă, seara, apoi totul se cufundase în întuneric. Când, oare, din *lună nouă* devenise *lună plină*?

N-avu vreme să se dumirească, pentru că din lumina lunii, parcă chiar din ea, din luna sprijinită pe crengile pomilor, veni spre ea o femeie. Era tânără, foarte tânără și foarte frumoasă. Un văl o acoperea de sus până jos, îmbrăcând totul dar neascunzând nimic; în picioare purta o pereche de sandale albe, iar peste umeri i se revărsa un păr lung, bogat și galben, atât de galben și de lucitor încât nu-și dădea seama dacă strălucește sub razele lunii sau dacă chiar din el, din păr, pornește lumina. Își dădu seama că așa stăteau lucrurile, pentru că, între timp, luna dispăruse. Rămăsese doar femeia cu părul luminos, care se așeză lângă ea, fără să-i vorbească, doar privind-o în ochi, fix, neclintită și fără să clipească. Atunci i se făcu, pentru prima dată, teamă.

„Nu-ți fie frică, nu-ți voi face nimic", zise femeia și dădu s-o atingă. Inima i se strânse, se chirci în sine, dar nu simți atingerea, ci doar o dâră de răceală care coborî de pe umăr pe mână, până spre cot.

Nu fu în stare să scoată nicio vorbă. Privea şi ea, la fel de fix, în ochii femeii, dar nu-şi dădu seama dacă chiar voia s-o privească sau dacă privirea aceleia o prinsese ca un magnet pe a ei şi nu mai putea să scape.

„Nu-ți fie frică", repetă femeia. *„Am venit trimisă de Stăpânul meu. Ştiu că eşti femeie, tot aşa cum ştie şi El."*

Se chirci şi mai tare şi începu să tremure. Poate că o văzuse peste zi, la râu, când se dezbrăcase să se spele, iar acum femeia aceasta, căreia îşi dădea seama că i se va supune fără să mişte un deget, o va lua şi o va duce unui bărbat. Stăpânului ei. Ciudat. De ce trimisese o femeie? Poate că nu avusese încredere în alți bărbați. Atunci, de ce nu venise el? Dar, în sfârşit, poate că era mai bine...

„Ai drum lung de făcut şi ți-am adus şase portocale. Le vei mânca pe rând, după ce o termini pe cea din care mânânci", zise femeia, înflorindu-i pentru prima dată un zâmbet în colțul gurii şi nici nu-şi dădu seama de unde scoase şase portocale mari, frumoase, galben-roşietice, semănând cu luna care dispăruse adineaori.

„Dar eu nu mănânc din nicio portocală", îndrăzni să spună abia legându-şi vorbele. *„Ba mănânci, iubito, mănânci fără să-ți dai seama."*

Îşi privi mâinile. N-avea nicio portocală, dar nu îndrăzni s-o contrazică pe femeia cu păr de lumină, deşi parcă începuse să nu se mai teamă.

„Vei mânca portocalele una câte una, când le va veni rândul. Nu vei putea să mănânci două deodată, iar la ultima ai grijă:

în timp ce o vei mânca, îți vei aduce aminte cum ai mâncat-o pe prima; iar dacă vei găsi cu cine să împarți, măcar o bucățică din ea, îți voi aduce alte șapte portocale."

Femeia îi întinse cele șase portocale și o mângâie ușor. Tresări din nou și își duse propria mână spre față, într-un gest de apărare.

Prinse între degete frunza unei crenguțe care-i gâdila obrazul, aplecată de vântul care se pornise odată cu răsăritul soarelui. Nu erau nici femeia, nici portocalele. Se frecă la ochi și privi încă o dată în jur, apoi își ridică ușor bocceluța și porni mai departe.

A doua zi după întâlnirea cu femeia care-i dăduse portocalele – *fusese vis, fusese realitate?* – se apropie de Atena. Văzu de departe zidurile orașului și se gândea deja la faptul că s-ar putea să n-o lase să intre, pentru că, dacă are ziduri înseamnă că există și niște porți, iar acolo precis sunt oameni care stau de pază.

Curios era însă faptul că nu se întâlnea cu nimeni. Dacă prin pustietatea Peloponezului tot mai vedea din când în când oameni, iar pe la Eleusis avusese curajul să treacă chiar prin niște mici așezări, tocmai aici, în preajma vestitei Atene, nu mai întâlnea pe nimeni.

Privi în stânga și în dreapta. Zidul părea nesfârșit, și într-o parte și în cealaltă, dar nu era nici urmă de poartă, nicăieri. Se apropie la oarecare distanță, cât să vadă bine dacă nu există, totuși, vreun loc de trecere. Pe lângă că zidul era destul de înalt și fără nicio posibilitate de cățărare, nici nu avu curajul să se apropie prea mult.

Până acum n-o speriase de-a adevăratelea chiar nimic. Nici drumurile pustii, nici pădurile prin care trecuse, nici oamenii pe care, totuşi, îi întâlnise şi care ar fi putut să-i facă vreun rău, nici gândul că prin hăţişuri mişunau şerpi şi animale. Aici, însă, tocmai unde se aştepta că va ajunge între oamenii despre care aflase că sunt altfel, o cuprinse dintr-odată frica. Privi din nou zidul şi i se păru ca o greutate pe care i-o aşează cineva pe inimă. Se uită instinctiv înapoi: câmpie întinsă şi abia undeva, departe, munţii. Dar, ciudat, câmpia o sperie şi mai mult decât zidul. Se simţea ca într-o închisoare.

Cu acest sentiment alese la întâmplare să pornească într-o parte. O luă spre dreapta. Merse cât merse, fără niciun fel de noţiune a timpului. Privea mereu în jos, pentru că pământul era înţesat de nişte mărăcini pitici, aproape de culoarea nisipului, cu ghimpi lungi şi ascuţiţi. Doar din timp în timp mai ridica ochii şi când, la un moment dat, văzu marea, avu brusc senzaţia unei eliberări. Zări imediat şi capătul zidului, acolo, la malul apei.

Îşi puse în picioare bietele ei sandale, pe care aproape tot timpul le ţinuse în mica bocceluţă, să nu le rupă înainte de a ajunge în Atena, şi grăbi pasul.

Pe măsură ce se apropia de malul mării şi de capătul zidului, de dincolo de acesta se auzeau tot mai puternic glasuri de oameni. Mai întâi de bărbaţi, de femei şi de copii, apoi, pe măsură ce se apropia de terminarea zidului, numai de bărbaţi. Nu înţelegea ce zic, vocile se suprapuneau aproape într-un vacarm şi erau mai mult strigăte. Încetini pasul şi vru să se oprească. Dar şi curiozitatea era la fel

de mare şi merse mai departe, până unde peretele se sfârşi brusc.

Se apropie cu grijă de colţ şi ascultă mai cu atenţie. Larma era acum asurzitoare, dar tot nu-şi dădea seama ce zic. Îşi închipui că aşa trebuie să fie oraşul, doar se afla lângă vestita Atenă, împotriva căreia spartanii aveau o nemăsurată ură, tocmai pentru că o ştiau bogată şi trufaşă. Îşi luă inima în dinţi şi încercă să privească pe după capătul zidului.

Priveliştea o năuci dintr-odată, înfăţişându-i-se brusc privirii mult mai multe scene decât ar fi putut percepe deodată, ea, o copilă crescută, totuşi, în liniştea unei cetăţi ce nu-şi depăşise niciodată condiţia unui sat mai mare, unde oamenii erau robi ai pământului. Pentru că asta văzuse mereu la Sparta, întrucât cealaltă componentă a vieţii, cea militară, era în cazărmi aflate în locuri îndepărtate şi ascunse vieţii de fiecare zi.

Cât vedeai cu ochii, pe malul mării, sute, poate mii de oameni, într-o dezordine de nedescris. Pe apă, lângă mal, se aflau alături una de alta nenumărate corăbii, din care se ridicau stâlpi înalţi din lemn pe care fluturau pânze. Nu-şi dădu seama ce sunt, nu mai văzuse aşa ceva niciodată, locul unde crescuse fiind departe de mare. Nici marea n-o mai văzuse, dar auzise despre ea şi o descoperise exact aşa cum şi-o imaginase.

N-avea însă timp s-o mai privească, era captivată de ineditul şi fascinantul spectacol al mulţimii fremătânde.

Zeci şi zeci de oameni cărau pe corăbii nişte lăzi şi pachete imense. Erau probabil grele, pentru că le cărau câte doi ori câte patru şi se simțea că povara le apasă pe umeri. Ceva mai departe de mal, parcă într-o anume ordine, erau alți oameni, strânşi în grupuri de mărimi diferite, îmbrăcați cam cum auzise că se îmbrăcau şi la Sparta oamenii, când plecau la luptă. Dar niciodată nu văzuse pe cineva îmbrăcat. Acum însă avea în fața ochilor o mulțime amețitoare de ostaşi care, îşi dădu seama, se pregăteau să plece la o luptă pe mare. Şi mai în spate, dincolo de grupurile de soldați, se auzeau glasuri de femei şi de copii, dar nu mai putea să vadă nimic, din cauza mulțimii.

Stătu câteva clipe bune acolo, cu capul scos de după zid, doar cât să vadă priveliştea care o nedumirea, o speria şi o atrăgea, în acelaşi timp. Îşi dădu seama că a nimerit într-un loc şi în nişte împrejurări cu totul altfel decât se aştepta şi realiză că se află în pericol.

Începu să-şi retragă uşor capul, dar era prea târziu. Doi ochi se ațintiseră asupra ei şi imediat toți oamenii din grupul apropiat îşi întoarseră privirile. *„Prindeți-l"*, auzi un strigăt.

Zvâcni ca o pisică şi, fără să mai țină seama de mărăcini, alergă din toate puterile, închipuindu-se pe stadion. Dar în urma ei alergau mult mai repede trei-patru oameni, care o prinseră cu uşurință. Îşi dădu seama că n-are rost nici să țipe şi nici să se împotrivească.

Doi dintre ei o prinseră fiecare de câte un braț. Erau tineri, la fel de tineri ca şi ea. *„Dezertorule, credeai că scapi?"* întrebă unul, zâmbind batjocoritor. Nu-i răspunse. *„De*

scăpat, scăpăm dacă vor zeii, nu dacă vrem noi. Cum ți-a trecut prin cap să fugi, nătărăule?", adăugă un altul. O împinse pe prima ambarcațiune, unde se strânseră curând încă vreo douăzeci de oameni. Se așezară pe lăzile rânduite într-un fel anume pe marginea corăbiei. Cei doi încă stăteau lângă ea, păzind-o. Curând, însă, un om mai în vârstă decât ceilalți se desprinse dintr-un grup și nu se opri decât în fața ei, fulgerând-o cu privirea. *„Băiete, ridică mâna spre cer și roagă-te zeilor pentru îndurare. Spune-le că ai greșit când ai fugit și că vei lupta alături de noi până la moarte."*

Stătea nemișcată, ca și cum n-ar fi auzit nimic, până când simți ghiontul unuia dintre băieții care o prinseseră. Ridică mâna spre cer și își mușcă buzele. *„Zei atotputernici, îndurați-vă de mine. Pedepsiți-mă dacă am greșit, iertați-mă dacă aveți puterea s-o faceți, dar aveți-mă în pază. Mă las în mâinile voastre."* Își mișcase încet buzele, dar nu-și dădea seama dacă rostise cuvintele sau dacă doar le gândise.

Bărbatul care-i ceruse să jure o atinse cu palma peste omoplat, puternic, cât pe ce s-o doboare și, în același timp, izbucni într-un râs puternic, urmat imediat de ceilalți. Tot el strigă, cu putere: *„Sus pânzele! Ajută-ne, Thalasa!"*

Câțiva dintre oameni, aflați lângă cel mai gros stâlp care se ridica din corabie, abia așteptaseră comanda. Traseră iute de frânghii și deasupra lor se întinseră pânze imense, de care vântul se rezemă imediat, bucuros că și-a găsit un sprijin.

Cineva de pe mal dezlegă o altă frânghie de parul în jurul căruia fusese înfăşurată şi, cu ea cu tot, se aruncă în corabia care se desprinse uşor de țărm şi începu să înainteze pe întinderea apei.

„Zei atotputernici, mă las în mâinile voastre", repetă, de data aceasta sigur doar în gând, şi începu, încetul cu încetul, să-i privească pe oamenii cu care se afla pe încropitura aceea de scânduri plutitoare. Cei mai mulți păreau că şi uitaseră de ea, sau poate că aşa şi era. Tinerii care o prinseseră şi o ținuseră strâns de brațe o eliberaseră de cum urcaseră pe corabie, iar unul dintre ei chiar se îndepărtase, amestecându-se cu ceilalți. Cel de-al doilea rămăsese alături, urmărind-o mereu cu privirea.

Malul se îndepărta din ce în ce, oamenii rămaşi acolo deveneau mai mici, iar larma asurzitoare din care plecaseră se topea într-un zumzet a cărui intensitate scădea cu fiecare clipă. Pe corabie, oamenii nu vorbeau, toți aveau încă privirile pironite pe țărm, câte unul mai fluturând din când în când o mână, într-un gest pe care probabil nimeni de acolo nu-l mai desluşea. Ea stătuse cu inima strânsă şi nu făcuse niciun fel de gest de despărțire. N-avea pentru cine să-l facă. Ceilalți lăsaseră pe mal părinți sau frați, neveste sau prietene, surori sau copii şi mişcările erau semnul că nu s-au despărțit decât vremelnic şi că se vor reîntâlni curând.

„Poate că nici nu fac semne cuiva anume, se gândi, ci pur şi simplu îşi iau la revedere de la pământul pe care l-au părăsit. Asta ar fi trebuit să fac şi eu, pentru că nu se ştie dacă am să-l mai văd vreodată." Gândul i se păru mult prea sumbru şi

încercă să-l îndepărteze. Dar, în asemenea împrejurări, la ce altceva ar fi putut să se gândească? Oricum, coincidențele erau stranii şi, dacă până la un punct împrejurările i se păreau de înțeles, găsea că există totuşi graniță între ceea ce făcuse deliberat şi ceea ce hotărâse soarta.

Plecase din Sparta cu convingerea că nu era acolo locul ei, fascinată de cele ce aflase în legătură cu Atena. Nimeni nu-i spusese însă că, şi dacă ar fi să ajungă acolo, în Atena niciodată străinii n-au fost primiți cu flori. Dar fusese şi o parte unde soarta hotărâse singură: când, în fața zidului, pornise spre dreapta, ajungând în port şi nu invers, cu probabilitatea de a fi ajuns în oraş; când, încercând să vadă ce se întâmplă acolo, fusese observată de un ostaş; faptul că, prin coincidență, tocmai dezertase cineva, iar ei au crezut că ea este acela. Şi încă ar mai fi fost numeroase întrebări, dar consideră că momentan n-avea niciun rost să şi le pună. Curând, însă, aveau să revină, şi acestea şi altele, mai obsedante.

Treptat, începu să cunoască mai îndeaproape corabia, care avea fiecare detaliu mult mai bine rânduit decât îşi închipuise. Unele lucruri le înțelegea, fie din intuiție, fie din logică, altele nu. Din acel simplu motiv că, spre deosebire de toți bărbații cu care se afla pe coaja aceea de nucă plutitoare, ea nu mai văzuse niciodată o corabie.

Tot astfel, şi oamenii căpătau fiecare rostul lui.

Cel a cărui palmă o mai simțea desenată pe omoplat şi al cărui râs isteric îi mai zgâria încă urechile, împărți oamenii în grupuri mai mici sau mai mari şi le dădu însărcinări precise, pentru tot felul de împrejurări: dacă e zi sau dacă

e noapte, dacă e vreme bună sau începe furtuna, dacă vântul suflă mai tare ori mai încet, dacă pe mare apar corăbii pe care nu le cunosc şi încă alte diverse situații, de asemenea unele înțelese, altele neînțelese de ea.

În ce o privea, primi două însărcinări. Dacă vremea era foarte liniştită şi vântul nu ajuta cu nimic mersul corabiei, se afla între cei ce treceau la vâsle pe timp de noapte, iar dacă nu era nevoie de vâslit, avea să rămână oricum trează, în primele două nopți, împreună cu alți câțiva, pentru a veghea mersul corabiei.

N-avusese timp să se dezmeticească pe de-a întregul, erau încă spaime pe care le lăsase să plutească peste ea şi altele care aşteptau la uşa părții ei mai puțin curajoase. O frământa faptul că ea, femeie, se afla într-o asemenea situație, cu atâția bărbați, în închisoarea celei mai mari libertăți pe care o simțise vreodată. Îşi aminti senzația din fața zidului, despre care îşi dăduse seama că nu era singur, ci că două ziduri coborau din oraş până la port, apărând sau ascunzând legătura Atenei cu marea. Acolo, la zid, se simțise ca şi cum pătrunsese într-o închisoare, nemaiputând să înainteze din cauza lui şi neputând să se întoarcă din cauza ei, pentru că percepuse ideea întoarcerii tot ca pe un zid, şi mai greu de trecut decât cel real.

Corabia i se părea însă închisoarea celei mai mari libertăți. Cât vedeai cu ochii, privirea nu se împiedica de nimic. Până şi soarele era singur-singurel pe cer, nici măcar vreun nor rătăcit nu se afla să-i țină de urât. Ar fi vrut să fie şi ea singură pe corabia aceea. „Femeie nebună ce sunt, visez cai verzi pe pereți, după ce am intrat singură în nebunia acestei aventuri. Ce se va întâmpla cu mine şi ce se

va întâmpla cu noi, pentru că nici oamenii aceştia parcă nu ştiu prea bine unde şi pentru ce mergem." Ceva-ceva mai află între timp; nu însă mai mult decât că mergeau să „cumințească" pe răzvrătiții dintr-o cetate pe care tot ei, atenienii, bunicii ori străbunicii celor aflați pe corabie, o înființaseră pe celălalt mal al mării, către răsărit, iar acum aceia deveniseră nerecunoscători şi nu mai trimiteau produsele pe care le datorau în fiecare an cetății-mamă. Mai înțelesese că drumul avea să dureze şapte-opt zile, poate chiar vreo două săptămâni, după cum vânturile vor fi de ajutor sau potrivnice.

În ce priveşte vremea, se dovedi a fi avut noroc. Poate că rugăciunile ei fuseseră ascultate, poate că toți se rugaseră zeilor să aibă parte de vânturi prielnice. În acest fel, nu fu nevoie să treacă nimeni la vâsle, muncă pe care şi-o închipuia ca deosebit de grea, peste puterile ei, chiar dacă îşi dovedise de atâtea ori forța în întrecerile sportive.

Din când în când, „şeful" – aşa avea să-i spună de acum încolo omului care o lovise peste omoplat, pentru că numai el dădea comenzile –, spunea oamenilor de la frânghii să le tragă într-un fel sau altul. Imediat corabia îşi schimba direcția de mers, iar după ea veneau toate celelalte, ca şi cum ar fi fost legate unele de altele.

Când soarele se apropia să apună, zbenguindu-se jucăuş pe crestele valurilor, primiră mâncare. Atunci văzu ce era în unele dintre lăzile şi butoaiele care fuseseră aşezate pe marginea corabiei, înainte de plecarea din port.

Nu în toate, pentru că doi oameni desfăcură doar pe cele arătate de „şeful."

Primiră fiecare câte o bucată de pâine, un fel de turte de mărimea pumnului şi o mână plină de măsline negre, mari şi cărnoase. Dacă până atunci nu se gândise la mâncare, în clipa aceea simți brusc că o cuprinsese foamea. Cu pâinea într-o mână şi măslinele în cealaltă, o părăsiră multe din gândurile negre şi i se păru că se află mai în siguranță. Începu să muşte din chiflă, apoi, punând-o pe genunchi, lua câte o măslină din cealaltă mână şi o mesteca îndelung, savurând-o. Arunca, după un timp, sâmburele peste bord şi lua totul de la capăt, cu încetineală şi răbdare, ca într-un ritual.

În fapt, nu voia altceva decât să prelungească timpul cât mânca şi, implicit, senzația de siguranță. Treptat, însă, mâna de măsline începea să se golească. La un moment dat, când le privi, o străbătu un fior. În podul palmei mai erau trei măsline către cele patru degete lungi şi alte trei înspre degetul mare. Între ele, în şanțurile ce brăzdau haotic palma, se strânsese apa negricioasă care se scursese de pe măsline, accentuând o țesătură lipsită, pentru ea, de înțelesuri, dar ştiind că preotesele de la Eleusis puteau să citească aceste linii şi să afle din ele amănunte despre ce avea să i se întâmple stăpânului palmei.

„Stăpânului palmei? Oare chiar sunt eu stăpâna palmei sau, dimpotrivă, ea este stăpâna mea, din moment ce acolo, în şanțurile acelea mai adânci sau abia conturate, mai drepte sau mai întortocheate, se află scris destinul?" se întrebă şi ar fi dorit, în clipa aceea, să-i fie alături o preoteasă care să-i privească

liniile din palmă şi să-i spună: „Uite, ție ți se va întâmpla cutare şi cutare lucru. Încearcă să faci cutare... Fereşte-te de..." Atunci ar fi fost, într-un fel, mult mai simplu.

Din şanțuri, privirea i se ridică pe cele şase măsline, trei de o parte, trei de alta a palmei. Strânse uşor pumnul şi se rostogoliră unele către altele, amestecându-se. În clipa aceea se transformară în portocale, dar nu de mărimea lor normală. Rămaseră ca măslinele, cât să-i încapă toate în palmă. Îşi aminti visul în care femeia cu păr strălucitor venise şi îi dăduse şase portocale. Poate că şi acum venise cineva – oare tot femeia aceea? – şi i le aşezase în palmă. Dar de ce nu i se arătase. Dacă tot o făcuse prima dată, de ce s-ar fi ascuns acum?

Câtva timp îi fu frică să le atingă şi nici din pâine nu mai muşcă. Stătea, pur şi simplu, fără să facă nici cea mai mică mişcare. Poate că nici nu clipea. Observă că bărbatul de lângă ea o priveşte lung. Nu ştia ce să facă: să mănânce portocalele acelea..., să le arunce în mare... „Ce este al mării este al mării, iar ce este al meu este al meu. Am să le mănânc...", îşi zise şi întinse degetele mâinii libere către portocalele din podul celeilate palme.

Când să le atingă, nu mai era nicio portocală. Cele şase măsline se aflau la locul lor, cum fuseseră la început, trei de o parte şi trei de cealaltă a celui mai adânc şanț care-i brăzda palma. Se hotărâse să nu mai bage în seamă nimic din cele ce i se întâmplau şi le devoră una câte una, savurându-le tot aşa de încet ca şi pe primele.

Se pregătea să-şi primească şi ulcica cu apă, la fel cum fiecare primea când termina măslinele.

În clipa când întinse mâna spre cel ce împărțea apa cu cana de lut ars, palma îi fu umplută cu măsline şi cu pâine de băiatul care nu se mişcase de lângă ea. Era aproape o jumătate de chiflă şi, coincidență, tot şase măsline. Nu-i zise nimic băiatul, doar îi căută privirea. Ea şi-o feri pe-a ei, dar avu timp să constate că privirea lui nu era una luminoasă, limpede, a omului care oferă ceva, ci privirea tulbure-mieroasă, rugătoare, a omului care cere sau aşteaptă să i se ofere ceva în schimb.

Cel care împărțea apa zâmbi misterios şi trecu mai departe, la alții, lăsând-o însetată. Ținea în mână măslinele şi pâinea primite de la vecinul ei şi nu se dezmeticea. Nu înțelegea adică de ce renunțase la o parte din porția lui, care, oricum, nu era prea mare, spre a i-o oferi ei.

Fu sigură că băiatul acesta îşi dăduse seama că sub hainele bărbăteşti se ascunde o femeie şi de aici nu puteau să-i vină decât două idei: ori s-o protejeze, să-i poarte cumva de grijă, simțind-o singură şi neajutorată între atâția bărbați, ori să şi-o atragă spre el, fie că-i plăcuse de-adevăratelea, de la prima vedere, fie că, mai mult sau mai puțin plăcută, să profite el de faptul că-i descoperise primul feminitatea.

Vru să i le dea înapoi, chiar întinse şi mai mult mâna, pe care oricum n-o mişcase după ce mâncarea îi fusese aşezată în palmă. El mişcă însă dezaprobator din cap şi chiar se dădu puțin înapoi, depărtându-se de ea cu câțiva centimetri.

Un alt bărbat, cel din dreapta ei, își descheie pantalonii și își goli băşica peste marginea corabiei, în văzul tuturor, umflându-se în piept și străduindu-se să arunce jetul cât mai departe.

Se încrâncenă în sine, știind că nu mai are de ales, retrase mâna cu măslinele și pâinea și începu să le mănânce. Fața băiatului care i le dăduse se lumină brusc. Când le termină, ca și cum doar pe ea ar fi urmărit-o și doar asta ar fi așteptat, omul care împărțea apa se înfățișă în fața ei cu ulcica plină. O luă și bău pe nerăsuflate până la jumătate, apoi, din câteva înghițituri, restul.

Peste câteva momente, în aceeași încrâncenare și ambiție care o cuprinseseră mai devreme, se trase mai spre marginea corabiei, își lăsă puțin pantalonii jos și scoase fundul peste bordura de scândură, ca și cum și-ar fi golit stomacul. Nici unul nu știa – sau așa ar fi vrut să creadă – că ea n-ar fi putut scăpa altfel de apăsarea vezicii. Dar, în realitate, nici măcar n-o băga cineva în seamă.

Din acel moment se simți mult mai stăpână pe sine, considerând că a trecut peste o problemă care la început nici măcar nu îi trecuse prin minte. Se simți mai solidară cu acei bărbați și parcă fu chiar mândră că face parte din grupul lor.

„Poate că nu neputința, ci inhibiția din noi, femeile, este cea care ne împiedică propria înălțare", gândi, împăcată cu situația și, într-un anume fel, chiar mulțumită.

Gândul acesta o ajută să treacă mai ușor peste întâmplările de noaptea și de a doua zi dimineața, apoi din nopțile și din diminețile următoare.

Nu-şi imaginase niciodată cum poate fi o noapte pe mare. După ce se întunecase, războinicii mai rămăseseră treji o bucată de vreme, pălăvrăgind prin colțuri de corabie, apoi „şeful" întrebase cine este de serviciu la pază în noaptea aceea. Se ridicase imediat şi, aproape în acelaşi timp, se ridicase şi băiatul care-i oferise măslinele şi pâinea. Abia atunci băgase de seamă cu cine fusese rânduită la veghe. La pornirea corabiei, când „şeful" îi rânduise, n-o interesase câtuşi de puțin. Poate că n-ar fi interesat-o nici acum, în fond ce importanță avea cu cine va sta trează toată noaptea, păzind mersul ambarcațiunii, dacă el n-ar fi făcut acel gest, de renunțare în favoarea ei la o parte din porția lui de mâncare.

Acum încerca să găsească o explicație, care poate că era adevărată, poate nu. Credea, adică, în faptul că el ținuse minte cine-i fusese stabilit tovarăş de veghe şi, spre a da primul un semn de prietenie, îi oferise din mâncarea lui.

— Noi suntem, răspunse la apelul şefului, străduindu-se să facă un pas înaintea colegului ei.

— Bine, încuviință acesta. Priviți pe cer. Vedeți stelele acelea trei în linie?

— Da, răspunseră amândoi deodată.

— Puțin mai la stânga lor, în dreptul celei din mijloc este o alta, mai strălucitoare. O vedeți?

Răspunseră la fel, printr-un da concomitent.

— Tot timpul vârful corabiei va trebui să fie spre steaua aceea, până mâine dimineață. Dacă nu este așa, trageți de funii până când mergem pe direcția cea bună, le mai zise și le arătă cum să manevreze frânghiile. Adăugă: dacă se înnorează și nu se mai văd stelele, mă treziți. Nu uitați, steaua aceea este singura importantă pentru noi.

Ea privi încă o dată steaua. Era, într-adevăr, mult mai strălucitoare decât toate celelalte din apropierea ei, iar lumina nu-i era constantă. Pâlpâia când mai puternic când mai slab, dar, oricum, mereu se distingea dintre cele care o înconjurau.

„A cui este, oare, steaua aceasta? A lui, a „șefului", a noastră a tuturor, așa cum suntem acum, un grup de oameni plecați la război cine știe unde și pentru ce, sau a fiecăruia în parte, urmând ca timpul și întâmplările să aleagă cine și ce va plăti, cine va fi învingător și cine învins, care dintre noi va scăpa cu viață și care nu, dacă vom mai vedea vreodată locurile de unde am plecat ori cine știe pe ce coclauri ne vor putrezi oasele. Chiar, o fi adevărat că fiecare om are o stea a lui și că el nu poate să aleagă alt drum decât acela pe care i-l arată steaua? Și când moare un om, cu steaua lui ce se întâmplă? Plânge ea după el, ca după un copil pierdut? Îi dă cineva în primire un alt om, pe care iarăși îl va călăuzi până la moarte? Și dacă da, îl va duce pe același drum încât, în timp, mai mulți oameni să aibă vieți identice? Sau ea, steaua, așteaptă până când omul moare, îl duce până la mormânt, apoi își pune capăt zilelor, lăsându-se să cadă din cer, zdrobindu-se de pământ sau înecându-se în mare?"

— Ei, băiete, la ce te gândeşti? o trezi „şeful" din visare. Cum te cheamă?

— Mă cheamă Andr..., Andru mă cheamă.

Dacă n-ar fi fost noapte, i-ar fi observat fâstâceala. Şi se înroşise sigur. Aşa, n-a avut de constatat decât bâlbâiala, dar câți oameni nu sunt atât de bâlbâiți că încearcă de cinci ori să rostească un cuvânt până să-l poată spune corect.

— Bine, nu uitați ce v-am cerut. Nimic altceva decât să mergem spre steaua aceea. Şi să mă treziți dacă se înnorează sau dacă vedeți în zare alte corăbii.

— Am înțeles, răspunseră, şi „şeful" îi lăsă lângă catargul principal, îndreptându-se spre locul unde îşi pregătise un culcuş.

3

Marea era destul de liniştită, chiar dacă un vânt călduţ cutreiera pe deasupra ei, umflând pânzele corăbiilor. Până să răsară luna, noaptea i se păru de păcură, neagră şi înfricoşătoare. Marea, chiar liniştită, are în întuneric un alt zgomot decât cel de ziuă. *„Poate mi se pare, doar nu sunt decât la prima zi şi la prima noapte pe apă"*, încercă să se liniştească singură. Cerul era spuzit de stele, iar ea se străduia mereu să nu scape din priviri steaua arătată de „şeful", ştiind că orice greşeală putea fi scump plătită. Alături, un oştean al cărui chip nu-l vedea, sforăia încât acoperea vuietul valurilor mării. Ceilalţi nu dormeau toţi, din când în când auzindu-se şoapte şi zgomote ale căror înţelesuri ea nu le putea desluşi.

Simţea alături respiraţia băiatului cu care îşi împărţea slujba de noapte. Chiar reuşea să-i sesizeze, prin întuneric, conturul chipului. Pentru o clipă, femeia din ea îşi ceru drepturile, sângele pornind mai vijelios prin vene, apoi totul fu reprimat printr-o autocomandă fermă: *„Eşti un bărbat care, de câteva clipe, are şi un nume. Uită tot ce ştii despre tine şi despre trupul tău şi nu te lăsa pradă niciunei ispite. Şi, mai ales, încearcă să eviţi clipele de neatenţie, când te poţi trăda. Acum n-ai altceva decât să mergi până la capăt, indiferent unde va fi acesta."*

— De ce ai fugit, îl auzi întrebând.

— De unde să fug?

— Cum de unde. De acolo, de lângă gard.

Prima clipă de neatenție şi doar ce îşi propusese s-o evite.

— Aşa am vrut, răspunse fără să dea, de fapt, niciun răspuns.

Respirația era şi mai aproape şi simți, brusc, cum o mână i se aşează pe pântec şi coboară cu repeziciune. Într-o zvâcnire de care nu se credea în stare, îl aruncă până la marginea corabiei. Dacă ar fi fost lumină, ar fi observat că nu şi-a găsit nici acolo echilibrul şi s-a rostogolit peste bord. Crezu, însă, că se află prin apropiere şi rămase atentă, gata să se apere din nou.

Luna se ridică brusc din apă şi în câteva locuri de pe corabie se petrecu o foială rapidă. Avu timp să observe că vreo câțiva dintre oameni se desprindeau din îmbrățişarea cu alții, parcă rostogolindu-se în somn.

Băiatul apăru lângă ea, cu apa şiroindu-i din haine. Frica şi mila i se împletiră în minte şi în suflet, dar nu schiță niciun gest. Rămase mai departe în poziția în care să poată riposta.

— Dacă n-aş vrea să fim prieteni, ar trebui să ți-o plătesc cu aceeaşi monedă.

Ce să-i zică. Nu trebuie să-l stârnească şi, mai ales, nu trebuie să atragă atenția celorlalți, care ar putea descoperi şi ei că ea nu-i bărbat. Nu-şi dădea însă seama cum observase el. Strânsese cât putuse sânii într-un fular, iar sub ei înfăşurase încă de acasă un cearşaf, încât părea mai de-

grabă un băiat cu burta pornind din coşul pieptului, decât... *„Singura modalitate este să-l fac să tacă. Să-i promit ceva şi să-l amăgesc."*

— Iartă-mă, dar m-ai luat prea repede. Aici, pe corabie, nu pot să... Aşteaptă să ajungem pe uscat şi îți promit... Dar nu vreau să afle nimeni... Bine?

— Bine, veni răspunsul. Ştii, mă gândeam...

— Nu-mi spune nimic. Acolo, pe uscat, ai să-mi spui tot ce vrei.

Învoiala era încheiată. Rămăsese în continuare cu ochii pe steaua care trebuia să le călăuzească drumul. Câțiva norişori străvezii se învârtiră un timp în jurul lunii, dar n-o luară spre steaua lor. Şi nici corabia nu-şi schimbă prea mult cursul, semn că vântul îşi vedea de treburile lui, la fel ca şi aseară. Ar fi vrut să-l întrebe dacă ştie mai precis unde se duc şi pentru ce, dacă el a mai fost vreodată la luptă şi încă multe altele. Văzuse pe corabie, chiar în mijloc, grămada de sulițe şi săbii, aşezate în aşa fel încât fiecare să-şi poată lua repede câte una. Renunță rând pe rând la fiecare întrebare şi rămase tăcută lângă catarg. Nu-şi dădu seama câtă vreme stătuse aşa, poate că şi aținipise puțin. Se simțea însă mult mai odihnită şi constată curând că steaua urmărită începuse să pălească şi chiar pe direcția lor de mers întunericul fu spart de o geană luminoasă, care creştea din ce în ce.

Pe corabie, unii se treziseră deja, alții întârziau în somn. Tot aşa se întâmpla şi pe celelalte vase, oamenii strigându-se între ei sau încercând să comunice prin semne.

„Şeful" se ridică şi el din locul unde dormise întins şi ridică mâinile spre partea de unde trebuia să răsară soarele, ca pentru o rugăciune. Poate că şi spuse una, nu putea şti ce se află în gândul lui.

Îşi roti apoi privirea peste celelalte corăbii care pluteau în urma lor, încet, ca şi cum le-ar fi numărat şi ar fi studiat dacă situația era cea normală.

Veni către ei şi îi întrebă dacă totul a fost în ordine peste noapte. Răspunseră că da şi primiră încuviințarea ca, după ce vor mânca, să se odihnească. În seara următoare le era încă o dată rândul la pază.

Între timp, fiecare încerca să iasă din lumea somnului şi să se învioreze după cum credea de cuviință. Unii se aplecau peste marginea vasului, luau apă în pumn şi şi-o aruncau peste față, apoi îşi treceau mâinile umede prin păr. Alții, cei mai mulți, îşi dezbrăcaseră hainele şi se aruncaseră goi în mare, hârjonindu-se printre valuri.

După cele ce văzuse sau intuise azi-noapte, n-o mai mira nimic, doar că era pentru ea un alt mod de viață decât cel de la Sparta. Nici acolo goliciunea nu era o ruşine, dar erau considerate normale doar relațiile bărbaților cu femeile şi ale femeilor cu bărbații.

Târziu, peste mai mult de două mii de ani, într-o altă viață, avea să citească în cartea unui filosof grec al antichității două lucruri: unul despre bărbații din Atena şi altul despre fetele din Sparta. În primul caz erau lăudați, indirect, băieții, spunându-se despre fete că pot uneori produce plăceri aproape la fel de mari ca şi ei, iar în al doilea se zicea că la Sparta să şi vrea o fată să fie cuminte, nu

poate, din cauza goliciunii care este o modă şi care te îndeamnă la ispită. Dar, în vremea când ea se afla fără voie pe corabia de războinici, mai erau câteva sute de ani până să se nască acel filosof.

Toți se spălară şi se îmbrăcară (cei care făcuseră baie în mare) liniştiți, după care începu, ca şi în seara precedentă, ritualul împărțirii hranei. Aceeaşi chiflă negricioasă, aceleaşi măsline, dar, pe deasupra, o bucată de peşte uscat. Apoi, aceeaşi ulcică cu apă dulce.

Ziua trecu la fel ca şi prima, după ce părăsiseră portul şi cei de pe mal nu se mai văzuseră: plutire pe ape nesfârşite, soare dogoritor deasupra capului, izul apei sărate în nări, oameni mai aşezați sau mai puşi pe şotii, dar în niciun caz îngrijorați.

Timp de cinci sau şase zile n-avură parte de nimic altceva. Până când, într-o noapte, „şeful" dădu ordin să fie toată lumea trează, să aibă armele la îndemână, şi trecu el însuşi la frânghii.

4

Noaptea aceea şi ziua următoare au fost crâncene nu numai pentru ea, o biată copilă care nu văzuse şi nu auzise prea multe între hotarele închistatei Sparte, ci şi pentru tovarăşii de drum, dintre care pentru unii războaiele deveniseră o obişnuinţă.

Când şeful trecuse la comandă, undeva în zare se conturau coamele negricioase ale unor dealuri înalte. El le studiase cu atenţie, împreună cu alţi doi oameni pe care-i chemase alături. Ea înţelesese că nu se aflau pentru prima dată aici, cunoşteau deja bine locul şi acum doar căutau cum să-şi pună în aplicare planurile.

Corăbiile cotiseră cumva spre sud, ocoliseră un fel de munte şi acostaseră fără probleme pe un ţărm liniştit, chiar dacă toţi merseseră, din clipa când „şeful" dăduse comanda, cu sulițele în mână, pregătiţi de atac.

Câţiva dintre oameni, anume aleşi, aveau la îndemână nişte bețe pe care înfăşuraseră şi legaseră cu sfoară cârpe. Aflase că dacă duşmanul se apropia tot cu corăbii, pe mare, acele şomoiage aveau să fie înmuiate într-un lichid, aprinse şi aruncate peste adversari. Nu fusese, însă, nevoie de nimic, ţărmul era, în liniştea nopţii, pustiu.

Oamenii fuseră din nou împărțiți: care să meargă pe uscat, către cetatea ce urma să fie atacată și care să rămână pe corăbii, pentru a le păzi și a le păstra mereu gata pentru drumul de întoarcere.

Merseră printre tufișuri și tăpșane golașe, călăuziți de cei ce știau deja locurile, până când, înainte de revărsatul zorilor, apăru în fața lor cetatea. Se opriseră și lângă „șeful" se adunaseră câte un om de la fiecare corabie, probabil cel ce era acolo, ca și el, șef peste cei care plecaseră împreună. Asta însemna că nimerise pe corabia comandată de „șeful șefilor", ceea ce, în mintea ei, care părea să nu țină seama de împrejurările în care se aflau și de pericolele care îi pândeau, era chiar un prilej de mândrie.

„Poate că ar fi trebuit să mă nasc bărbat", își zise și îi plăcu ideea că ar fi putut să devină un războinic adevărat, să meargă la lupte și să câștige bătălii, să mânuiască vitejește sulița și sabia ori să fie cel mai iscusit aruncător al acelor șomoiage provocatoare de incendii. *„Dar, la urma urmei, acum ce sunt? Nu tot un războinic? Și dacă în stadion am aruncat sulița încât nimeni nu m-a întrecut, acum de ce n-aș face-o? Că atunci n-aveam o țintă și că aruncam doar pentru a ajunge cât mai departe, iar acum va trebui nu s-o arunc, ci să lupt cu ajutorul ei, să străpung, adică, pe cel sau pe cei cu care mă bat... Ei, da, asta este o altă poveste..."*

Consiliul șefilor se încheiase destul de repede și cetele porniseră către zidurile cetății. Ea era nedumerită de faptul că înaintarea lor se petrecea fără niciun obstacol și că

nici acolo, la ziduri, nu observa pe nimeni care să le păzească şi să dea de ştire celor din interior că se apropie un pericol. I se păruse ciudat acest lucru, dar nu era treaba ei. Mergea împreună cu ceilalți, în tăcere, aproape fără să se uite pe unde calcă.

Când se apropiaseră de ziduri la o aruncătură de băț, asupra lor se abătuse o ploaie de suliți. În întunericul dimineții care încă nu se destrămase, nici n-avuseseră timp să vadă cum deasupra zidului se ridicaseră dintr-odată o pădure de mâini ce aruncaseră cu putere sulițele asupra lor. În aceeaşi clipă, din partea dreaptă, de pe o ridicătură stâncoasă, năvăliră spre ei nenumărați bolovani de piatră, ca o turmă de oi pornită buluc la vale. Curând, asta însemnând câteva clipe, un nou val de suliţe veni dinspre zid şi acestea se amestecară cu altele, aruncate de undeva din spatele lor.

— Am fost trădați, urlă „şeful şefilor." Ori au avut spioni la Atena şi noi n-am reuşit să-i descoperim, ori dintre ai noştri au fost oameni care ne-au luat-o înainte şi au avut timp să-i anunțe. Înapoi la corăbii, toată lumea.

Când întoarseră privirile spre țărm, pe punțile corăbiilor mijeau flăcări care se întețeau din ce în ce, câteva dintre ele fiind repede cuprinse definitiv. Pe chipurile tuturor se întipărise groaza, în jur se zvârcoleau trupuri zdrobite de pietre sau străpunse de suliţe.

Se simți prinsă de braț şi întoarse brusc privirea. Era băiatul care-i dăruise din mâncarea lui, cu care stătuse două nopți la paza mersului corabiei. O suliță îl nimerise, era încă înfiptă sub umărul drept. Clătinându-se, îi zise:

— Andru, știi, pe corabie mi-ai promis că atunci când vom ajunge pe uscat am să-ți cunosc bărbăția. Acum...

N-apucă să-și încheie gândul, se prăbuși lângă ea bălăngănindu-și mâinile.

Își dădu seama că atunci, pe corabie, se înșelase. Nu feminitatea ei o căuta mâna coborâtoare pe pântec, ci semnul bărbăției. Se îndepărtă cât putu de repede de trupul muribundului, căutându-și propriul noroc prin ploaia de sulițe.

Mai rămăseseră vreo douăzeci, cu toții. Unii nu fuseseră atinși de nimic, nici de pietre, nici de sulițe, alții aveau doar răni ușoare. Morții și răniții grav fuseseră lăsați în plata domnului, pe câmp.

Dezarmați, îi împinseseră de la spate ca pe o turmă, îmboldindu-i cu sulițele, și îi duseseră într-un fel de șopron al cetății, unde îi lăsaseră un timp sub pază. La un moment dat, li se împărțise câte o bucată de pâine. Apoi fuseseră împărțiți ei, în două grupuri.

Înțeleseseră că în ajutorul cetății pe care ei voiseră s-o asedieze veniseră și luptători de la o altă cetate, cea a Pergamului, și că își împărțeau prizonierii de război. Fiecare avea să hotărască apoi soarta celor pe care-i primea, cea mai probabilă fiind vânzarea ca sclavi.

Licitația din cetatea Pergamului era un adevărat spectacol; pentru cei ce îl priveau de pe margini, cu ochi cu-

rioşi şi batjocoritori, nu pentru ei, grupul de zece prizonieri care-i revenise regelui acestei cetăți şi, mai ales, nu pentru ea, fata din Sparta.

În partea cea mai înaltă a cetății, din susul giganticului templu de marmură în care se aduceau rugăciuni şi ofrande zeilor, se strânsese aproape toată mulțimea incintei, cu treabă ori fără treabă, pentru a sărbători participarea la o victorie şi a vedea cum se va desfăşura vânzarea prizonierilor.

Făcuseră un fel de cerc, înghesuindu-se care mai de care să poată ajunge mai în față, dar cei ce asigurau ordinea nu-i lăsau să se apropie decât până la o anumită distanță. Regele însuşi venise să asiste la vânzare, poate pentru că aşa o cereau regulile, poate pentru că voia să-şi îmbogățească şi el, prin cumpărare, numărul sclavilor. Chiar el a ridicat, la un moment dat, o mână, semn că licitația putea să înceapă.

Unul dintre prizonieri a fost împins în față, pe un fel de podium ale cărui margini erau flancate de alți doi oameni înarmați. „Pentru ce va fi trebuind oare să stea soldații aceştia cu sulițele întinse. Ce pericol ar mai putea reprezenta nişte prăpădiți ca noi, o mână de oameni fără apărare, în această atât de bine organizată şi păzită cetate?", se întrebă fata din Sparta. Aproape în acelaşi timp unul din cei doi păzitori ai podiumului ținu să-şi demonstreze utilitatea şi ordonă prizonierului:

— Dezbracă-te!

Acela nu ezită nicio clipă, poate chiar ştia ce avea să urmeze şi îşi scoase cămaşa, dezvelindu-se până-n brâu.

— Întoarce-te! primi un nou ordin.

Se întoarse cu fața către cei la care stătea cu spatele, apoi, la ordin, se răsuci de câteva ori. Când fu lăsat în pace, oşteanul se adresă mulțimii, întrebând cine şi cât oferă pentru el.

Nu se prea înghesuiră cumpărătorii. Unul ceru să-l vadă mai îndeaproape, un altul întrebă dacă e sănătos şi prizonierul dădu din cap că da, iar cineva vru să afle ce anume ştie el să facă, ce muncă îi este mai la îndemână.

Prizonierul răspunse că ştie să citească şi să scrie. Se auzi dintr-odată un murmur al mulțimii, apoi nimeni nu mai îndrăzni să zică nimic. După câteva clipe de linişte, regele fu cel care sparse tăcerea.

— Într-adevăr, ştii să citeşti şi să scrii?

— Într-adevăr, mărite rege, ştiu să citesc şi să scriu în limba greacă, dar încă mai ştiu să desluşesc şi înscrisurile pe care le-au lăsat regii Egiptului şi ai Babilonului. Stăpânii mei m-au trimis acolo, în Egipt, unde am copiat cărți.

Murmurul pluti din nou peste mulțime, iar regele avu un zâmbet.

— Şi de ce te-a trimis stăpânul tău şi la război, dacă-i erai atât de mare folos?

— Pentru că onoarea Atenei trebuia apărată, mărite rege, iar pentru asta toți cetățenii ei îi sunt la fel de îndatorați.

Regele îl privi mai cu interes şi în mintea lui se învârteau două idei pe care până acum nu avusese cum să le pună în practică. De multă vreme îi invidia pe regii de la Milet şi de la Efes, mai ales pentru bibliotecile cu care se făleau. Avuseseră parte să se nască acolo mai mulți oa-

meni cu darul învățăturii, care, în vremuri de pace, călătoriseră prin lume şi se întâlniseră cu alți învățați, copiaseră sau scriseseră o mulțime de cărți, pe care le adunaseră apoi în biblioteci. Ceva-ceva strânsese şi el, nu se putea plânge, dar nu ştia să le citească şi nici nu avea oameni în stare a le tălmăci. Iată, însă, că zeii i-au purtat de grijă.

— Poate de acum ai să te învoieşti să aperi onoarea noastră, zise, privindu-l pe prizonier.

— Asta nu, mărite rege. Când este vorba de țară, un om nu poate apăra niciodată decât o singură onoare.

— Dacă se află în țara lui. Dar atunci când este prizonierul altei țări...

— Şi atunci, mărite rege, tot o singură onoare apără. Atunci țara se strânge în el şi îi poate apăra onoarea prin onoarea lui.

Nimeni n-avu timp să-l împiedice când scoase cu mare repeziciune pumnalul aflat într-o cută a pantalonilor şi şi-l înfipse cu mână sigură în inimă. Se rostogoli imediat, inert, pe podium, curmând orice încercare de prețăluire a valorii lui ca sclav.

Un altfel de murmur, mult mai puternic, pluti peste mulțimea adunată pe platoul cetății. Regele dădu să se ridice de pe jilțul în care stătea, dar, dându-şi probabil seama că n-are pentru ce să o facă, se aşeză la loc. Apărură imediat câțiva oameni care târâră cadavrul în afara cercului, iar alți câțiva şterseră petele de sânge.

„O, zei, dați-mi şi mie un pumnal, să pot proceda la fel" – imploră fata din Sparta divinitățile, fără a nominaliza una anume.

Licitația se desfășură în continuare, dar nu mai prezentă mare interes. Rând pe rând prizonierii urcară pe podium şi îşi arătară fizicul. Tuturor, după incident, ostașii le ordonau să se dezbrace definitiv. Unii mai spuneau că şi ştiu să facă anume ceva, dar nu stârniră interesul şi trecură repede în proprietatea celor ce îşi permiseseră să arunce pentru ei câțiva bănuți, oricum aproape pe gratis.

Când fu adjudecat şi ultimul dintre cei ce îi fuseseră în față şi rămase singură, o trecu un fior. Ca o presimțire sumbră. Dar...

Se îndreptă spre podium fără teamă, cu fruntea sus. Urcă şi se opri în mijloc, fără să mai schițeze niciun gest.

— Dezbracă-te, porunci străjerul, uimit că prizonierul nu se obişnuise cu mersul licitației.

Îşi desfăcu uşor nasturii tunicii şi, cu gesturi domoale, şi-o scoase şi o lăsă să-i cadă alături. Se înfățişară mulțimii două brațe albe, cu ceva din strălucirea marmorei, fără fir de păr, față de cum avuseseră toți ceilalți prizonieri, un gât şi doi umeri împrumutați parcă de la o statuie. Bustul rămase în continuare învelit într-un cearşaf şi un fular.

Unii dintre cei prezenți, mai ales bărbați care, dincolo de fler, mai aveau şi experiența multor alte trupuri pe care le văzuseră în viața lor, presimțiră că este ceva ce nu decurge normal şi privirile le deveniră mai atente.

Atenția le fu răsplătită – din punctul lor de vedere, se putea spune aşa! – când desfăşurarea cearşafului scoase la iveală un mijloc cum şi l-ar dori în vis orice femeie, apoi când de sub fularul strâns zvâcniră, într-o mult prea aş-

teptată eliberare, sânii ca două portocale împrospătate de roua dimineții. Și imediat două coapse cum aveau statuile ce împodobeau templele ateniene, despărțite, în spate, de linia fermă a unui șănțuleț ce continua padina vertebrelor sacrale, iar în față retrăgându-se spre corp, parcă pentru a apăra comoara de sub triunghiul de păr negru, creț și stufos.

Adunarea de oameni nu mai schiță niciun gest. Nu se ridică deasupră-i niciun murmur şi nimeni nu se mişcă, nici într-un fel. Parcă amuțiseră toți.

Nici ei nu i se mişcă măcar un muşchi sau o pleoapă. Stătea acolo, statuie, pe podiumul de scândură.

— Vrăjitoarea! sparse la un moment dat liniştea vocea puternică a unui bărbat. Am văzut-o cum a luptat cu sulița. A omorât oameni de-ai noştri. Nu putea să fie puterea ei, o femeie n-are atâta putere. E vrăjitoare, omorâți-o!

— Ucideți-o, ucideți-o! țipă un altul şi cercul din jurul ei începu să se lărgească, oamenii îndepărtându-se ca şi cum le-ar fi fost teamă să-i stea prea aproape prin preajmă.

Cei doi porniră să se repeadă la ea, dar oştenii cu sulițe care străjuiau podiumul îi opriră. Şi ceilalți se bulucirăcare-ncotro, încât se iscă un vacarm general. Cu greu reuşi să se audă vocea regelui.

— Să vină aici membrii Tribunalului!

Oamenii se potoliră imediat, cercul refăcându-se aproape de contururile inițiale. Dintre ei se desprinseră şapte oameni în vârstă, care îl înconjurară pe rege. Câtva timp se sfătuiră acolo, în şoaptă, apoi unul dintre ei începu să pună întrebări tinerei prizoniere.

— Cum te cheamă?
— Andra.
— De unde eşti?
— Din Sparta.
— Nu eşti din Atena?
— Nu.
— Recunoşti că eşti vrăjitoare?
— Nu.
— Atunci de ce ai ajuns pe corabie, cu soldaţii?
— Din greşeală.
— Din ce greşeală?

Povesti, pe scurt, cum plecase din Sparta cu dorința de a ajunge la Atena, cu gândul de a învăța carte şi cum nimerise pe țărmul unde se făcea îmbarcarea, apoi cum fusese confundată cu un dezertor.

— Cum se explică atunci faptul că mânuieşti sulița cu atâta îndemânare şi de unde atâta putere la o femeie?

— M-am antrenat în stadion şi am participat la jocuri, la Sparta, la Eleusis şi la Corint. Am şi câştigat, de mai multe ori.

— Vrăjitoarea! Vrăjitoarea! Ucideți-o! țipară din nou voci din mulțime, încălcând chiar şi consemnul că nimeni n-avea voie să tulbure Tribunalul în timpul unei judecăți.

Bătrânul judecător n-o mai întrebă nimic. Se întoarse spre ceilalți, care se grupară într-un ciopor strâns şi începu deliberarea. La început în şoaptă, apoi ceva mai tare, parcă chiar ciorovăindu-se. După un timp, mulțimea începu să-şi piardă răbdarea.

— Ucideți-o! se auziră din nou voci.

Ea rămăsese la fel de nemişcată pe podium, cu privirea spre cer şi mâinile împreunate ca într-o rugăciune. Nu-i păsa de oamenii care o priveau, unii cu ură, alții cu jind. Nici de judecată nu-i păsa, pentru că în ultimele două săptămâni, de când plecase de la Sparta, şi mai ales în ultima, pe mare, apoi în luptă, a fost tot timpul mai aproape decât oricând de moarte. Iar mai mult de atât nu i s-ar fi putut întâmpla altceva.

Juriul îşi termină misiunea şi cel mai în vârstă dintre juraţi, cel care pusese şi întrebările, se desprinse un pas din grup şi anunță cu voce gravă sentința.

— Numita care s-a declarat Andra, din Sparta, este condamnată de Marele Tribunal al Pergamului la moarte prin înfometare. Va fi închisă după gratii, în celula din groapa rotundă. Cel ce se va face vinovat de a-i aduce ceva de mâncare, fie copil, fie bătrân, va fi osândit ca şi ea.

— Vrăjitoarea! Să moară vrăjitoarea! se auziră din nou glasurile din adunarea care se declară mulțumită de decizia Tribunalului.

— Mărite rege, în cetatea Pergamului nu se poate face o nedreptate. Toți condamnații la moarte au primit dreptul de a arunca bila de lut ars pe coloana din mijlocul gropii de osândă. Zeii sunt singurii care pot hotărî dacă Tribunalul a judecat cu dreptate sau dacă a greşit. Nu lăsa să fie călcată, Mărite rege, legea cetății noastre.

Mulțimea amuți din nou. Da, ştiau toți că niciun condamnat, oricât de mare i-ar fi fost vina, nu era trimis la ispăşirea pedepsei fără ca zeii să-şi dea verdictul asupra justeței sentinței.

— Da, răspunse regele, dar ai dreptate numai pe jumătate. Aceasta este o lege a cetății şi se aplică doar pentru oamenii cetății. Ea este o străină, s-a folosit de vrăjitorie şi a ucis oamenii noştri.

— În acest caz, Mărite rege, trebuie întrebat dacă nu vrea cineva din oamenii cetății să arunce bila în locul ei.

Cel ce vorbea avea împuternicirea s-o facă, era recunoscut drept cel mai viteaz dintre războinici şi deținea, până când altul avea să se dovedească mai destoinic, un fel de funcție de tribun al poporului din cetate, un apărător al drepturilor fiecărui om împotriva oricui le-ar fi încălcat.

Andra, ca străină, nu beneficia de acest drept, în mod direct. Putea să rişte, însă, pentru orice străin, un om al cetății. Dacă zeii făceau ca bila de lut ars aruncată de pe malul gropii să se oprească pe capiteliul coloanei din mijloc, cel osândit ar fi fost iertat de pedeapsă. Dacă nu, cel ce riscase pentru altcineva, străin, împărtăşea soarta aceluia.

Andra zâmbi, împăcată cu sine. Era prima mişcare – dacă un zâmbet se poate numi mişcare – pe care o făcea după pronunțarea sentinței şi, probabil, ultimul zâmbet înainte de moarte. „Cine să rişte, aici, pentru mine şi de ce ar face-o?", era gândul care îi provocase zâmbetul.

După un timp, de lângă rege se ridică un bărbat trecut binişor de prima tinerețe, cu barbă şi plete pornite spre înspicare. Era îmbrăcat ca şi regele, cu o pânză de in care îi înfăşura trupul, petrecută în jurul gâtului şi pieptului şi căzând apoi în falduri până aproape de pământ.

— Mărite rege, dă-mi voie ca eu să fiu acela ce va invoca decizia zeilor asupra judecății noastre, a pământenilor.

Din nou peste mulțime se așternu tăcerea. De data asta una absolut deplină, într-atâta încât nimeni nu-și auzea nici propria respirație. Pentru că tuturor li se și tăiase, pentru câteva clipe, respirația.

Chipul regelui se schimonosise a uimire amestecată cu groază. Tot astfel, o nemăsurată uimire se putea citi pe fețele tuturor celor de față și cu atât mai mult pe al ei, prizonieră neînsemnată într-o lume necunoscută și ostilă.

De lângă rege se desprinse un tânăr, care îngenunche în fața omului ce se oferise să arunce bila de lut ars.

— Unchiule, te implor, nu face asta. Prețul e mult prea mare pentru cetate.

Îl prinse de faldurile cămășii de in și își ridică privirea spre el. Ezită o clipă, apoi continuă.

— Când va muri tata și voi moșteni tronul, vei fi sfetnicul meu.

Se rosti și regele, de pe chipul căruia se șterseseră urmele șocului din primele clipe:

— Frate al meu, nu poți face una ca asta. Viața ta este mult prea importantă pentru noi toți și știi bine că legile și zeii nu-mi dau voie să ți-o cruț dacă vei da greș. Nu mă împovăra cu osândirea propriului meu frate.

— Nu încerca să mă întorci din drum, Mărite rege. A fost hotărârea luată într-o clipă, iar asemenea hotărâri nu ne aparțin niciodată. Ele vin direct de la zei și tot ei sunt cei ce nu ne lasă timp să cântărim și să le încurcăm deciziile. Ei n-au timp să urmărească, pentru fiecare om, căile ocolite și atunci trimit *iluminările de o clipă.*

Fermitatea care i se putea citi pe chip era neîndoielnică, iar regele îl cunoştea mult prea bine pentru a mai încerca să-i schimbe hotărârea.

— Bine, facă-se voia zeilor! Aduceți bila de lut ars!

Pentru prima dată, regelui îi trecură prin minte idei care nu-l încercaseră niciodată.

Privise adesea groapa aceea zidită cu lespezi de piatră şi cele patru scobituri cu uşi din gratii, celule unde oamenii osândiți la moarte erau lăsați, în văzul şi auzul tuturor cetățenilor cetății, să sfârşească zilele prin înfometare.

Privise coloana de marmură din mijlocul gropii şi o considera totdeauna altarul judecății supreme. Dacă bila de lut ars pe care condamnatul o arunca se oprea pe capiteliul ei, acela era grațiat, oricât de mare i-ar fi fost vina.

Acum, însă, îşi aminti că pentru nimeni, niciodată, nici în domnia lui, care avea deja câteva zeci de ani, şi nici în cele ce aflase de la înaintaşi, bila nu se oprise pe capiteliu. Într-o clipă, ca în *iluminarea* despre care vorbea fratele său mai devreme, îşi schimbă gândurile despre coloană ca altar al judecății supreme.

Oamenii cred, fără îndoială, în zei, în capacitatea lor de a orândui lumea, în spiritul lor de dreptate, în puterea lor de a stârni binele sau răul. Le ridică temple, merg acolo şi le aduc jertfe, le înalță imnuri sau le imploră ajutorul.

Dar tot ei, oamenii, îşi doresc uneori să fie zei sau chiar să se înalțe deasupra zeilor. N-au însă puterea s-o facă

prin luptă dreaptă, disproporțiile nici nu pot intra în discuție şi recurg, atunci, la şiretlicuri.

Zeii, la rândul lor, ştiu acest lucru şi îl acceptă tacit, atâta vreme cât oamenii n-o fac în detrimentul poziției lor de stăpâni ai Universului, ci în detrimentul propriilor semeni, războindu-se absurd unii cu alții.

Pe copii şi pe nebuni e bine să-i laşi să-şi consume energiile. Jucându-se între ei sau războindu-se între ei.

Oare ce-i cred zeii pe oameni? Nişte copii frumoşi şi zburdalnici, cărora le-au lăsat ca loc de joacă întreg Pământul, primind în schimb ofrandele şi imnurile lor, sau nişte nebuni care nu-şi găsesc loc unul de altul, toți dorind să fie zei, şi atunci le dau de lucru în această luptă a fiecăruia cu fiecare, spre a nu le lăsa posibilitatea să-şi facă scară spre cer?

Poate că în dorința de a-i înşela pe zei sau de a se crede deasupra lor, a fost săpată groapa aceea, au fost gândite celulele din ziduri şi a fost plantată coloana cu capiteliu din mijloc. *Ca să dea aparență de legalitate, de acceptare de către zei a unor decizii care erau pur omeneşti.* Capiteliul acelei coloane nu avusese niciodată parte să se oprească pe el bila de lut ars. Dar fusese oare construit pentru a permite acest lucru? Era suficientă suprafața lui pentru ca bila, cu viteza venită prin aruncarea de la trei metri, să se poată opri înainte de a se rostogoli peste vreo margine?

Pentru prima dată regele îşi puse astfel de întrebări. Oare pentru că era vorba despre viața fratelui său? Dar dacă ar fi fost el cel ce ar fi trebuit să arunce cu bila, pentru sine ori pentru altcineva? Cum ar fi gândit? Şi ce au

gândit oare despre legile dreptății toți condamnații care au crezut, pentru o clipă, în iluzia bilei, pentru ca apoi iluzia şi viața să li se spulbere în neant? Iar asta numai pentru că *oamenii mai puternici decât ceilalți încearcă, prin înşelăciune, să impună voința lor drept voință a zeilor.*

Când mulțimea care participase la licitație se buluci către marginea gropii, fu nevoie să intervină oamenii de ordine. Ar fi fost mult prea mulți pentru a reuşi, cu toții, să vadă ce avea să se întâmple.

De fapt, nu mai preocupa pe nimeni soarta femeii considerată vrăjitoare, ca şi cum uitaseră că până acum câteva minute ceruseră în cor, cei mai mulți, moartea ei. Trecuseră, pur şi simplu, pe lângă ea, fugind spre Groapa Judecății Supreme, fără s-o mai bage nici într-un fel în seamă.

Se gândeau, de acum, la soarta fratelui regelui, care era şi ea deja în mâna zeilor, prin a căror voință bila de lut ars se putea sau nu opri pe capiteliul coloanei.

La urma urmei, de ce i-ar fi preocupat soarta ei, când aveau o preocupare mult mai importantă. *Lucrurile, faptele, oamenii nu au o importanță mai mare sau mai mică, în sine, ci prin raportare la ceea ce le este similar: lucrurile la alte lucruri, faptele la alte fapte, oamenii la alți oameni.* Ori, din acest punct de vedere, faptele ei, cărora le dăduseră până acum cea mai mare atenție, nu mai însemnau nimic în fața a ceea ce aşteptau să se întâmple, iar personalitatea ei nu era nici măcar cât o fărâmă din cea a omului despre care nu înțelegeau de ce îşi riscă viața pentru o străină necunoscută.

Cum nu înțelegea nici ea. Poate că nici el nu înțelegea de ce făcuse acest lucru, şi chiar explicase că nici nu voia să înțeleagă: fusese *iluminarea de o clipă*, voința zeilor.

Forțele de ordine lăsară să treacă spre Groapă doar pe cei mai importanți oameni ai cetății. Restul, ca şi toate femeile şi toți copiii, fură împinşi într-o margine a platoului. Practic, mulțimea era acum împărțită în două: cei puțini şi aleşi, cu dreptul de a sta pe marginea gropii şi cei mulți, plebea, oameni care nu contau nici măcar la număr.

Cel ce plecase să aducă bila de lut ars se întorsese.

Între cele două tabere rămăseseră principalii actori: ea, încă pe podiumul de lemn, străjuită de cei doi oşteni, regele şi fiul său, împreună cu cei ce lor le erau străji, şi fratele regelui, parcă mai singur decât oricare dintre toți.

— Va trebui să-i ceri voie acestei femei pentru a arunca bila în locul ei, se adresă regele fratelui lui, de data asta cu vocea unui om obişnuit, cu totul alta decât aceea când i se adresase în fața mulțimii.

În ochii regelui parcă mijise un licăr de speranță. Acum, viața fratelui său depindea de ea. Aşa credea el, depărtându-se şi mai mult de zei, după ce adineauri se gândise că aceştia nu vor putea niciodată să oprească bila pe suprafața strâmtă a capiteliului.

Andrei i se făcu milă de omul care, în câteva clipe, sub privirile ei şi doar pentru ea, încetase să mai fie rege.

Frate-său nu-i dădea niciun răspuns.

Veni până în fața ei, la câțiva paşi, dar n-o întrebă dacă-i dă sau nu voie să arunce în locu-i cu bila, aşa cum cerea

legea cetății. O privi în ochi şi rosti câteva cuvinte: *Dacă te salvez pe tine, pe mine mă salvez. Iar dacă voi muri ca şi tine, îi voi salva pe zei.*

Nu înțelese nimic din aceste cuvinte, dar înțelese că privirile lui îi cereau imperativ să-şi dea legalul accept.

Se priveau atât de fix încât observă că pupilele ochilor ei se oglindesc în pupilele lui. Rămase aşa câteva clipe, apoi privirea i se lărgi la chipul lui întreg, parcă încerca, studiindu-l, să descifreze ceva anume. În fond, nu voia decât să şi-l fixeze bine, chiar să şi-l întipărească în minte. Îşi dori ca aceasta să fie imaginea cu care să plece din lume, dacă aşa vor hotărî zeii.

Cu un gest al capului, Andra răspunse afirmativ întrebării nepuse.

Pe marginea Gropii Judecății Supreme, totul fusese orânduit.

De jur-împrejur – oameni, aceia care primiseră permisiunea celor ce asigurau ordinea.

Cei doi soldați care o încadraseră la podium veniseră acum cu ea pe marginea gropii, stând tot aşa, unul de-o parte, altul de cealaltă, cu vârfurile sulițelor fixate între coastele ei.

Pe partea opusă a cercului ce se forma şi pe marginea gropii – fratele regelui, omul care risca din motive numai de el ştiute. Alături se aflau nepotul său, fiu al regelui, şi regele însuşi.

Bila de lut ars era deja în mâna *lui*, o balansa uşor, parcă ar fi vrut să-i aprecieze greutatea.

Privirea Andrei se fixă pe bilă, ca şi cum ar fi încercat să-i implore bunăvoința şi să-i ceară ajutorul, dar în mâna fratelui regelui se văzu chiar pe sine, mică-mică de tot, atât de mică încât încăpea în mâna celui care se balansa în continuare, legănând-o.

Îşi auzi în urechi propria voce, şoptită. Îşi dădu cu greu seama că nu vorbea ea-ea, ci ea cea aşezată în palma fratelui regelui. Încordă auzul, deşi nu era cazul. Chiar şoptite, cuvintele se auzeau limpede.

— Sunt Spiritul Tău, Andra. Priveşte-mă, îți semăn perfect. Iartă-mă că te-am părăsit, asta nu-mi este îngăduit să fac decât după ce vei fi murit. Acum însă este deja o problemă de viață şi de moarte. Ce mai contează câteva clipe şi pentru ce să te chinuie înfometarea? Dar poate că reuşesc să te salvez, Andra. Puterea mea fizică nu este prea mare, pentru că spiritele trăiesc prin puterea fizică a trupurilor ce le sunt hărăzite, dar voi încerca să opresc bila pe capiteliul coloanei.

Vru să-l întrebe dacă acum, când a părăsit-o, ea este vie sau moartă. Nu reuşi, însă, să facă nicio mişcare: limba-i era inertă, buzele nu voiau în niciun chip să se mişte.

— Nu te mai chinui, Andra. Acum nimic nu mai este posibil să faci. Ți-a rămas numai trupul, iar trupul nu-şi este sieşi stăpân. *Noi, spiritele, suntem stăpânii trupurilor oamenilor.* Atâta vreme cât sălăşluim în ele, le comandăm fiecare gând, fiecare vorbă, fiecare gest şi fiecare mişcare. Când le-am părăsit, trupurile devin ca şi pietrele. Nu mai

au nicio durere. Aşa eşti şi tu acum. Spune-mi, mai simți înțepăturile sulițelor în coaste?

Într-adevăr, nu mai simțea nicio durere. Vru să vadă dacă îi mai erau sau nu sulițele vârâte între coaste, dar nici ochii nu binevoiră s-o asculte, cum nici gâtul nu răspunse ideii de a o lăsa să-şi plece puțin capul, cât să-şi privească pieptul. „Nu mă doare nimic, voia să-i spună Spiritului Său, am devenit o piatră." Limba continua, însă, ca şi buzele, să n-o asculte.

— Ți-am spus să nu te chinui, Andra. Tu nu mai poți să vorbeşti şi nu mai poți să te mişti. Pentru cei din jur eşti ca şi moartă. Şi pentru tine eşti ca şi moartă. Ei te cred vie acum, pentru că ochii îți sunt deschişi şi sângele ți se află în obraji. Dacă ți-ar cere să faci ceva, orice, tu n-ai mai suferi cu nimic.

„Deci, sunt moartă" – gândi, fără ca asta să-i provoace vreo remuşcare. Dar pentru Spirit, gândul ei nu putea fi un secret.

— Nu, încă nu eşti moartă, atâta vreme cât eu îți sunt prin preajmă şi cât putem comunica. Pentru că, să ştii, chiar dacă nu poți vorbi acum, eu îți ştiu întrebările, iar tu îmi auzi răspunsurile. *Numai când Spiritul se îndepărtează la o anume distanță de trupul Omului Care L-a Purtat, acela moare cu adevărat.* Cât îi rămâne însă în apropiere, omul nu este mort, chiar dacă nu mai este nici viu cu adevărat. Deci tu nu eşti acum nici vie, nici moartă. Dacă reuşesc să opresc bila, mă voi întoarce la tine şi vei redeveni dintr-odată vie-vie. Dacă nu reuşesc, nici nu voi mai privi înapoi, mă voi îndepărta imediat şi în felul acesta ei

nu vor mai avea pe cine să chinuiască şi nici pe cine să omoare. Când cei doi oşteni îşi vor retrage sulițele dintre coastele tale, te vei rostogoli la pământ, moartă deja.

„Dacă zici că putem comunica şi că îmi ştii întrebările, spune-mi de ce n-ai lăsat lucrurile să curgă în firea lor, de ce m-ai părăsit înainte de sorocul firesc, când ei ar fi fost cei care m-ar fi omorât?"

— Pentru că vreau să te salvez, Andra, poate reuşesc să opresc bila. Iar dacă nu reuşesc, ți-am spus, te voi scăpa de chinurile pe care ei ți le pregătesc.

„Nu mă conving cele ce îmi îndrugi. Ceva mai devreme, omul care poate fi salvatorul meu, şi pe care mai îmi îngădui să-l consider aşa, fratele regelui, mi-a spus că salvându-mă pe mine pe el se salvează, iar dacă nu – îi salvează, în cele din urmă, pe zei. N-am înțeles ce voiau să însemne acele cuvinte, în întregul lor, dar am reținut mărturisirea că vrea să se salveze pe sine. Nu ştiu de ce sau de la ce, dar asta nu are pentru mine nicio importanță. Pentru mine doar a devenit Salvatorul Său, din Salvatorul Meu. Nu cumva şi tu vrei, de fapt, să te salvezi pe tine?"

— Şi de ce, mă rog, poți tu să crezi asta?

„Pentru că există poate şi la voi, în Lumea Spiritelor, vreo lege care să te îndemne la aşa ceva. Poate că într-un fel sunt privite spiritele care părăsesc un om mort şi altfel cele ce părăsesc un om viu. Dacă ar fi după mine, pe acestea din urmă le-aş considera spirite trădătoare, dar la voi cine ştie ce legi guvernează, s-ar putea să primeşti pentru asta o recompensă. Chiar, spune-mi, te poate aştepta o

recompensă pentru că m-ai părăsit înainte de vreme? Nu, nu, nu-mi răspunde, nu vreau să ştiu asta. Oricum, pentru mine e limpede, de acum, un lucru: în Lumea Aceasta, în care am trăit sau poate mai trăiesc eu, în lumea voastră, Lumea Spiritelor, despre care nu ştiu dacă e trecătoare sau veşnică şi în toate lumile, oricare ar fi ele, *Fiecare se Salvează pe Sine.* Şi, în cele mai multe cazuri, se salvează în numele ideii că este Salvatorul Altuia.

— Greşeşti, Andra. Greşeşti şi în general, dar, mai ales, greşeşti în ceea ce mă priveşte.

„Poate că greşesc, poate că nu greşesc. Acum, când nu îmi mai aparții sau nu îți mai aparțin, cum vrei să consideri, lasă-mă să-ți spun ce gândesc. Până acum eu n-am ştiut că tu exişti sau, mai exact, n-am ştiut că suntem două entități diferite. Am crezut că Tu eşti Eu şi că împreună vom fi cât veacul, în lumea aceasta sau în alta."

— Andra, lasă-mă să-ți vorbesc, pentru că până acum ai vorbit numai tu. A mai rămas doar puțin timp, iar eu aş avea multe lucruri să-ți spun.

„Câteva clipe, ştiu, până când fratele regelui va arunca bila. Atunci ori te vei întoarce la mine şi nu vom mai putea comunica, aşa cum nici până acum n-am făcut-o, ori te vei îndepărta fără să priveşti înapoi. Apropo, pot să-ți spun de pe acum «La revedere!» sau «Adio!» şi să-ți doresc să te bucuri de recompensa pe care o vei primi că m-ai părăsit fiind încă vie?"

— Andra, ai devenit rea. Dar eu nu mă supăr, pentru că ştiam asta. *Omul Nu Poate Fi Bun Decât Prin Spiritul Său.* Când eu te-am părăsit, te-ai schimbat pe dată. Dar

nu eşti tu aceasta, în întregul tău, eşti doar *Tu cea fără de mine.*

„Sigur că da, tu..."

— Andra, nu irosi timpul. E prea puțin cel pe care îl mai avem sigur. Acum, toți cei de aici aşteaptă. Fratele regelui nu va arunca bila decât în timpul exact al amiezii, când umbra coloanei din mijlocul gropii se va afla în prelungirea picioarelor lui. Şi va trebui să arunce bila pe firul umbrei, pentru că numai atunci va atrage atenția zeilor că au ceva de judecat. Acum ştii singură cât mai avem de vorbit. Nu-mi era îngăduit să-ți spun acest lucru, dar încă nu este ultima lege pe care o voi încălca pentru...

Spiritul avu o mică ezitare, care nu-i scăpă Andrei.

„... pentru mine, hai, minte-mă şi tu."

— Nu, Andra, n-am să te mint. Ei bine, află că *Şi Eu, Spiritul Tău, Încerc Să Mă Salvez Prin Tine.* Dar nu acum mă salvez eu prin tine, pentru că, oricum, cărțile sunt făcute pentru multă vreme. Dacă mă laşi să-ți vorbesc, atâta cât mai avem timp, voi încălca din nou legile mele. Ascultă-mă!

Mulțimea din jurul gropii dădea semne de nerăbdare. Trecuse deja ceva vreme de când aştepta ca fratele regelui să arunce bila şi nu toți ştiau că pentru asta trebuia să sosească momentul cel mai plin al zilei, când Soarele se află la cea mai mare înălțime şi putea, de acolo, să vadă tot ce se întâmplă pe Pământ.

Dacă Andra şi-ar mai fi avut Spiritul în sine, ar fi simțit căldura lui îngrozitoare, arzimea chiar, în ceafă şi pe trupul gol, aşa cum mai devreme, pe podium, când se

afla cu fața spre sud, se bucurase că razele lui îi gâdilau sânii și pântecul, întărâtând-o şi răscolind-o.

Acum, însă, nu-şi mai aducea aminte de acea bucurie, cum nu-şi mai aducea aminte de nimic. Nici nu vedea nimic, în afară de micuța-i copie din mâna fratelui regelui, Spiritul său. Se concentră să-i asculte vorbele promise.

— În primul rând, ca să fie limpezi lucrurile între noi şi să mă poți asculta cu atenție, vreau să ştii că nu o răsplată mă aşteaptă pentru că te-am părăsit înainte de moarte, ci o pedeapsă. Eu n-am voie să forțez destinul, dar îmi este lăsată libertatea de a încerca. Dacă voi reuşi, nu se va putea spune nici că *M-am Salvat*, nici că *Te-am Salvat*, ci că *Ne-am Salvat*. Tu vei intra în scenă, cu un rol al tău, peste foarte multă vreme, când vom fi din nou împreună şi voi avea nevoie de forța ta fizică, aceea care mie-mi lipseşte... Acum, însă... Acum aş vrea să nu mori prea repede, pentru că doresc să-l cunoşti cât mai bine pe omul care aruncă bila pentru tine. A avut dreptate când a spus că nu el a fost cel care a hotărât să rişte, ci zeii. Este unul din puținii oameni cărora le este hărăzit să vină în lume de şapte ori. Acum se află pentru a doua oară. El nu ştie asta, cum niciun om nu poate să ştie, când şi unde a mai trăit sau ce-a făcut într-o altă viață. Dar spiritul lui poartă în memorie toate câte i se întâmplă unui om, ori de are o viață ori de are şapte. Mai mult de şapte nu poate avea decât în mod cu totul şi cu totul excepțional. Dar Spiritul nici n-are voie să-i spună omului despre trecutul lui şi nici n-are vreun rost s-o facă. Oricum, omului nu i-ar

mai folosi la nimic. Pentru că nu se poate realiza comunicarea Omului cu Spiritul său decât atunci când nu mai sunt împreună, cum se întâmplă acum cu noi. Nu pot comunica şi nu se pot vedea unul pe celălalt decât în clipa morții. Atunci nu mai este timp de povestit şi nici nu merită efortul, pentru că oricum omul nu-şi va mai aminti nimic din viața de pe pământ, nici cât stă în ceruri să se odihnească, nici când va fi trimis în altă viață.

„Bine, dar tot n-am înțeles. Tu, acum, de ce o faci?"

— Pentru că suntem într-o situație cu totul specială. Priveşte-l bine pe omul sfătuit de zei să-ți încerce salvarea şi încearcă să-i reții chipul. *Te vei mai întâlni cu el, într-o altă viață, tot aici, şi îl vei ajuta să reînvie lumea pe care o vezi în jurul tău.* Asta fără nicio legătură cu moartea sau nemoartea ta de acum. Dar dacă nu vei muri prea repede, vei putea să-l cunoşti mai bine şi asta îți va fi de folos.

„Ar fi mai potrivit dacă ai spune «Ne-ar fi de folos»?"

— Da, ar fi mai potrivit, recunosc. Ți-aduci aminte că atunci când mergeai de la Sparta către Atena a venit la tine o femeie şi ți-a dăruit şase portocale?

„A fost un vis, nu mi le-a dăruit de-adevăratelea."

— De unde ştii tu ce este visul şi ce este viața reală? *Dacă viața este un vis şi visul este viață? Şi care dintre ele îşi merită cu adevărat trăirea?* Între viață şi vis există foarte multe asemănări. În primul rând, şi visul şi viața au o durată anume, mai mare sau mai mică. Apoi, şi într-un caz şi în altul, oamenii ori doresc să le trăiască în continuare, regretând când se termină, ori vor să se încheie cât mai repede, încercând parcă să se scuture de ele. Şi mai

este încă o asemănare, defavorabilă oamenilor: nu le poate fi controlată desfăşurarea şi, cu atât mai mult, nu le poate fi controlat sfârşitul.

„Spirite – umbra, nu uita de umbră!", îşi aduse Andra aminte, deşi ce spunea Spiritul despre viaţă şi vise i se părea interesant. „Povesteşte-mi mai departe despre femeia care mi-a dăruit portocale."

— Nu ți-a dăruit portocale, trebuie să-ți dau dreptate. Ți-a dăruit încă şase vieți.

„Oau! Yes!"

— Andra, nu eşti în a şaptea viaţă, zâmbi Spiritul. Eşti abia în prima şi în clipa aceasta nu eşti nici vie, nici moartă. Cuvintele pe care le-ai rostit nici nu există, de unde le-ai inventat? Deci: Femeia aceea...

„Cine era femeia aceea, prefăcută din Lună Plină când nu era Lună Plină?"

— Asta nu e treaba ta şi lasă-mă să-ți povestesc, pentru că trupul fratelui regelui, umbra coloanei şi coloana însăşi se apropie să formeze o singură linie. Când vei mânca a şasea portocală primită, când vei trăi deci a şaptea viaţă, vom fi din nou împreună. Tot eu voi fi, atunci, Spiritul Tău. Nu se ştie când va fi asta, revenirile din timpul de odihnă din ceruri, pe pământ, nu se produc la intervale egale şi nici programate. Depinde de ce anume nevoi sunt într-un anumit timp şi într-un anumit loc şi ce menire poate fi încredinţată cuiva când este trimis din nou pe Pământ.

„Voi, Spiritele, ştiți aceste meniri?"

— Da, dar fiecare pentru viaţa pe care o guvernează.

„De exemplu, Tu, în cazul meu?"

— Ştiu ce menire ai avut în această primă viață şi care îți va fi în cea de a şaptea. Acum, *ai fost încercată în sfidarea legilor firii,* iar în aceea menirea ta va fi, ți-am spus deja, să ajuți la *reînvierea acestei lumi* care se află acum în jurul tău, într-o inexplicabilă şi inconştientă ostilitate. N-au de unde să ştie ei, sărmanii, că îşi pot ucide acum, dacă bila aceea înşelătoare se va rostogoli de pe capiteliu, propria salvatoare.

Aşa aşează, uneori, zeii lucrurile. Lasă unora dintre oameni iluzia că sunt puternici, altora povara de a se considera neajutorați. Şi dacă primii, în trufia lor blestemată, îi calcă uneori în picioare pe ceilalți, nu mică le este mirarea de a constata că puterea şi frumusețea sunt doar vremelnice trăsături în viața omului. Asta, însă, nu pot să observe decât într-o singură viață, iar până la o alta uită tot.

Ciudat. Până în acest moment, două personaje care i-au devenit apropiate, un Om şi un Spirit, s-au erijat în salvatorii ei. S-a dovedit că şi unul şi celălalt îşi căutau, în fapt, propria Salvare. Şi află, în această clipă, că va fi şi rândul ei să devină o Salvatoare şi încă a atâtor oameni care, culmea, acum îi sunt ucigaşii. Sau cel puțin aşa vor să fie, dacă zeii nu le vor considera hotărârea strâmbă. Se va judeca oare atunci pe sine în acelaşi mod cum îi judecă acum pe cei doi posibili Salvatori ai ei? O va suspecta şi pe ea cineva, la vremea aceea, că urmăreşte cine ştie ce proprie salvare sau chiar va avea o situație anume din care să se salveze...?

— Nu mai călători, Andra, că oricum nu poți vedea nimic dincolo de clipa aceasta. Atenție, *draga mea*, am uitat să mai privesc umbra şi a ajuns foarte aproape de punctul când fratele regelui va arunca bila.

„Ai spus «draga mea», Spirite Al Meu? Tu, care m-ai părăsit fără de vreme şi care mi-ai mărturisit că vrei să te salvezi prin salvarea mea?"

— Da, Andra, aşa am spus, *draga mea*. N-am ținut neapărat, dar acestea mi-au fost cuvintele. Nu ştiu ce îmi vor îngădui puterile să fac în ce priveşte bila, dar îmi doresc s-o pot opri şi să mă întorc la tine. Dacă nu voi reuşi, ne vom vedea în cea de a şaptea viață a ta, când vom avea multe de făcut. Şi încă aş mai vrea, *draga mea*, să-ți mărturisesc ceva: cât am stat acum de vorbă cu tine şi cât te-am privit din afară, am simțit că încep să... Andra, atenție!, țipă Spiritul, lăsându-şi neterminată fraza şi aruncându-se spre capiteliu odată cu bila de lut ars.

5

Candelabrele explodară şi totul fu inundat de o lumină orbitoare, ale cărei culori se schimbau după locul pe care-l ocupai în sală, de la alb lăptos până la cele mai neaşteptate nuanţe din gama spectrului de culori, după cum se reflectau într-unul, în altul sau în mai multe dintre sutele de cristaluri ce atârnau în candelabre. Un rost avea şi înălţimea la care se aflau candelabrele, pentru că erau amplasate într-un mod ce urmărea, la rându-i, jocul de nivele al sălii, al sălilor – mai exact.

Putea oricine să considere cum voia: o sală imensă unde, pentru a ajunge în toate colţurile, trebuia să urci sau să cobori una ori mai multe trepte, să ocoleşti balustrade şi jardiniere, să apeşi butoane pentru ca glasvanduri uriaşe să-ţi deschidă calea, retrăgându-se în nişte locuri unde nici nu le bănuiai existenţa; o mulţime de săli şi săliţe, considerând toate obstacolele de care vorbeam mai devreme drept înlocuitoare ale unor ziduri aşezate de către proiectant doar în imaginaţie.

Deodată cu oricare „obstacol" trecut, totul devenea altfel: nuanţa pereţilor, culoarea mochetei, forma şi culoarea meselor şi a scaunelor, perdelele, tacâmurile, paharele, scrumierele, suporturile de lumânări şi lumânările – tot-tot.

Sala sau partea de sală în care se aflau avea ca dominantă culoarea bleu şi din patru colțuri apărură fete cu îmbrăcăminte de aceeaşi nuanță, purtând pe mâini tăvi mari încărcate cu cupe de şampanie.

Câteva clipe, nu numai bărbații, ci şi femeile din asistență uitară de detaliile arhitecturale ale sălii, plimbându-şi privirile când la una când la alta dintre cele patru fete. Semănau între ele perfect. Dacă ar fi fost numai două, judecata era simplă, de obicei gemenele sunt aproape leite, dar de unde a reuşit patronul să facă rost de toate patru?

Nimic nu avea vreuna diferit de cealaltă: nici față, nici păr, nici culoarea ochilor, nici picioare, nici umeri, nici sâni... Şi slavă Domnului că lumina puternică ar fi îngăduit observarea diferențelor, iar îmbrăcămintea favoriza studierea oricărui detaliu: bluzele erau cel mult pe sfert din cele obişnuite, înjumătățite odată prin decolteu şi încă o dată prin rarefierea materialului care nu reuşea nimic mai mult decât să schimbe puțin nuanța naturală a pielii, în timp ce pentru fustițe, cuantumizarea la sfert era mult prea generoasă.

Trecură de la un invitat la altul şi fiecare îşi luă câte o cupă de şampanie, după care fetele se retraseră cu aceiaşi paşi îndelung studiați, unduindu-şi uşor şoldurile şi păstrând tăvile în aceeaşi poziție perfect orizontală, ca şi cum ar fi purtat încă grija prețioasei încărcături.

Privirile se îndreptară către amfitrion, patronul hotelului.

— Doamnelor, domnişoarelor şi domnilor, în primul rând vă rog să-mi îngăduiți exprimarea mulțumirilor mele pentru faptul că v-ați lăsat de o parte treburile dumneavoastră, care, fără îndoială, sunt mult mai importante decât mi le-aş putea imagina eu, şi ați acceptat invitația de a-mi fi oaspeți câteva zile. Trebuie să vă spun din capul locului că ideea nu mi-a aparținut şi că ea a fost a colegului şi compatriotului dumneavoastră, distinsul domn arhitect Nicolae, creatorul a tot ceea ce cuprind privirile dumneavoastră.

Un ropot puternic de aplauze răsună în sală şi zâmbete înfloriră, a mândrie, pe chipurile tuturor.

— Şi încă n-ați văzut aproape nimic. Vă asigur că va trebui să păstrați serioase rezerve de uimire, de aici până la ultimul colțişor. Îmi pare rău că Domnia Sa n-a putut să ne fie alături, prestigiul obligându-l să meargă la un simpozion din Statele Unite, chiar dacă invitația a ajuns în ultimul moment. Știu, însă, că se află aici fiica dumnealui, domnişoara Lamia-Luminița (îşi auzi pronunțat numele întreg, ceea ce foarte rar i se întâmpla, ceea ce înseamnă, gândi Lamia, că el chiar şi-a pregătit acest discurs), studentă în aceeaşi branşă (mică eroare, îl taxă Lamia în gând, eu nu sunt la arhitectură, sunt la o secție specială, de arhitectură-construcții), despre care mi-a vorbit adesea şi pe care mă bucur să o cunosc.

Iarăşi aplauze.

Lamia făcu timidă un pas în față, iar patronul veni până lângă ea şi o salută ceremonios.

— Se vede faptul că domnul Nicolae a fost un arhitect desăvârşit în tot ce a creat, îşi îngădui patronul să glu-

mească şi aplauzele, împreună cu exclamațiile colegial-admirative ale celor prezenți, izbucniră instantaneu.

Lamia se înroşi, pentru că privirile se îndreptaseră toate asupra ei.

Ştia că va exista acest moment şi chiar îşi propusese să impresioneze. Era o pretențioasă în ce priveşte îmbrăcămintea şi, mai mult de două ceasuri, în cameră probase aproape tot ce îşi adusese de acasă, spre disperarea Innei, colega ei de grupă, căreia se gândise să-i ofere plăcerea unei excursii.

Inna se bucurase, într-adevăr, aşa cum ştia ea să se bucure din orice, având darul să scoată în evidență cea mai mică urmă de mulțumire şi să estompeze neplăcerile pe care le-ar fi provocat vreun necaz. Lamia se împrietenise cu ea, la început din dorința de a-i fi cu ceva de folos, considerând-o într-o situație mai dificilă, apoi Inna îi câştigase cu adevărat prietenia.

Blondă, înaltă şi frumoasă, foarte suplă, cu ochi vii şi luminoşi, aproape albaştri – se apropia pe undeva de Lamia, doar că aceasta nu era blondă şi nu avea ochii albaştri, iar la înălțime o depăşea pe Inna cu câțiva centimetri.

„Te îmbraci de parcă te-ai mărita în seara asta", se enervase Inna.

„Mai ştii, poate chiar am să mă mărit", venise replica.

Inna încă păstra un puternic accent rusesc, chiar dacă reuşea să pronunțe cu sensurile corecte toate cuvintele româneşti. Era dintr-un stat al fostei Uniuni Sovietice, de la Poltava, dar trăsăturile ei, de polonezo-belarusă, erau relativ estompate de unele ce păreau a fi de sorginte nor-

dică. Şi de la ruşi parcă luase ceva, dar, după patru ani în România, la Timişoara, devenise româncă mai mult decât orice altceva. Expansivă şi visătoare, scria poezii în limba belarusă şi încerca să le traducă Lamiei, avea un suflet gata oricând de pus pe masă pentru prieteni şi, în lipsa unei alunițe naturale, încerca mereu să-şi creioneze una, când pe un obraz, când pe bărbie, când pe frunte, inducând mereu în eroare băieții. Îi plăcea să scrie în grădina cu pomi din spatele casei de pe strada Simion Bărnuțiu, unde mergeau la bunica Lamiei, singura din familie care îi spunea nepoatei sale, totdeauna, doar Luminița.

„După cum arătai astăzi..., numai de măritiş nu erai bună."

„Astăzi? Când astăzi?"

Inna mai încercase o dată să afle ce se întâmpla cu Lamia. Mai întâi în microbuz, când o văzuse frământată şi agitată, chiar transfigurată, cu atât mai intens cu cât se apropiau de cetatea Pergamului. Crezuse, însă, că erau efectele urcuşului pe serpentine, pentru că nici ea nu se simțise prea bine. Apoi, de cum intrase pe poarta cetății, transfigurarea îi crescuse și părea mereu absentă, chiar dacă răspundea prompt la toate întrebările.

O frământa, însă, fără să găsească vreun răspuns, întâmplarea de la Groapa Dorințelor, unde turiştii se înghesuiau să arunce monezi pe capul unei coloane aflate în mijloc, rugându-se pentru împlinirea unor neştiute dorințe.

Stăteau una lângă alta şi se amuzau. Monezile zburau din diferite direcții ale circumferinței, aproape să se lovească între ele, încât trebuia să fi fost foarte atent în alegerea momentului aruncării şi în calcularea traiectoriei, ca la dispeceratul unui mare aeroport, unde avioanele îşi întretaie rutele de zbor, și care, incorect dirijate, se pot ciocni unele de altele.

Erau monezi de toate neamurile, ca şi oamenii care le aruncau. Jos, pe fundul gropii, era pardosit cu un strat gros de bănuți. Probabil din când în când administrația muzeului făcea curățenie, adunându-le cu lopata şi ducându-le la chioşcurile unde se vindeau pliante şi suveniruri, spre a fi date rest vizitatorilor.

„Ce dorințe crezi că îşi pun?

„De unde vrei să ştiu? Probabil să ia un examen, să-i iubească şeful, să nu-i înşele nevasta, să se culce cu Naomi Campbell, apoi – viceversa: să nu mai vină bărbatul beat, să nu afle că i-a căzut un amant la pat, să nu rămână gravide şi aşa mai departe."

„Tu ce dorință ai vrea să-ți pui?"

„Niciuna. Eu nu arunc. Eu sunt străină şi nu mă recunosc zeii care gestionează împlinirea dorințelor. Voi arunca acasă, în fântânița de la mânăstire."

„Dar ei de ce aruncă, nu sunt tot străini?"

„Ba da, dar poate că nu ştiu."

„Dar dacă ar arunca pentru tine altcineva, ce a-i vrea să-ți dorească?"

„Lasă-mă, Inna, te rog. Vreau să mă concentrez puțin."

O lăsase în pace. Lamia rămăsese cu ochii pironiți pe capiteliul coloanei. Părea că studiază sau caută acolo ceva, pentru că nu schița nicio mișcare, absolut niciuna.

Turiștii aruncaseră rând pe rând monezi, până se edificaseră asupra norocului ori se plictisiseră. Și cei din grupul lor și cei din celelalte grupuri. Rămăseseră de multă vreme doar ele două, dar Inna încă nu voia să tulbure visarea Lamiei.

La un moment dat i se păruse că spune ceva. Șoptit, buzele abia i se mișcau. Era probabil un alt mod de exprimare a dorințelor, poate că era o rugăciune – gândise Inna.

După un timp, însă, se plictisise de rugăciunea prelungită a Lamiei.

„Ce faci, Lamia, aștepți să răsară Făt-Frumos pe piatră?"

Liniște. Lamia nu schițase nici cea mai mică mișcare.

„Lamia, hai, fată dragă, că iar ne dau dezertoare la autocar", îi zisese și îi dăduse prietenește un ghiont între coaste.

„Sulița, scoate sulița!" țipase Lamia, atât de tare încât Inna făcuse, fără să vrea, un pas înapoi. După care își întorsese fața de la balustradă, transfigurată, cu chipul exprimând deopotrivă îngrijorare și groază, cu privirea pierdută către un punct nedefinit. Toate astea Inna le surprinsese doar în fracțiunea de secundă când Lamia se întorsese cu fața, pentru că imediat chipul i se destinsese, ochii căpătaseră vioiciunea obișnuită, iar un zâmbet îi înflorise în colțul gurii. Ceea ce îi adusese și Innei oarecare destindere, după câteva clipe de groază.

„Lamia, ce s-a întâmplat, te simți bine?" o întrebase.

„Da, dar cred că am ațipit puțin, acolo, pe balustradă. Am şi visat ceva, însă nu mai ştiu ce", primi răspunsul lipsit de îngrijorare.

Cea mai îngrijorată era Inna, care, spre deosebire de toți ceilalți din grup, observase încă din microbuz tulburările Lamiei, apoi o urmărise tot timpul cât vizitaseră ruinele. Dar acolo, la Groapa Dorințelor, se lăsase şi ea absorbită de spectacolul aruncării monezilor şi o scăpase de sub observație.

Până la urmă, Lamia se hotărâse asupra hainelor pe care putea să le îmbrace, dar urmase un alt timp, care Innei i se păruse infinit de lung, în fața oglinzii. Le sucise şi le învârtise pe fiecare în parte până când constatase că unele aveau din nou nevoie să fie călcate. Apoi, după ce se îmbrăcase, se chinuise minute în şir să oblige o şuviță rebelă de păr să stea aşa cum voia ea.

„Inna, cum ziceai că se numea groapa în care aruncau oamenii bani?", o întrebase la un moment dat, ca din senin.

„De ce mă întrebi?" stăruise Inna, pentru că Lamia închisese discuția după singura întrebare, războindu-se mai departe cu şuvița de păr.

„Aşa, pentru că am avut impresia că ghidul i-a mai zis şi altfel. Apropo, ghidul nostru avea barbă şi plete?"

„Lamia, tu chiar ai visat? Eu am crezut că glumeşti..."

„Şi oamenii..., oamenii când au dispărut? Abia acum realizez că noi am rămas singure-singurele la groapa aceea."

„Când să dispară? Când eu credeam că îți faci rugăciunea, iar tu, se pare, dormeai de-adevăratelea."

„Am stat mult acolo, aşa?" mai întrebase Lamia şi abia acum Innei i se păru că în vocea ei apăruse o umbră de îngrijorare sau cel puțin de interes, într-o chestiune care o privea, dar pe care până acum o ignorase total. Ca şi cum n-ar fi fost vorba de ea şi de sănătatea ei.

„Cred că destul de mult, nici eu nu mi-am dat seama. Dar după reacțiile celor de la microbuz..."

Într-adevăr, *turiştii* care le aşteptau la microbuz păreau a da semne de nervozitate. În fond, era vorba de şapte arhitecți, colegi sau colege cu tatăl Lamiei, iar aceştia îşi luaseră şi soții, soțiile sau prietenele, după caz.

Evenimentele din acel decembrie 1989, îl găsiseră pe domnul Nicolae, şef al Institutului județean de proiectări, persoană de vază la vremea aceea, dar tocmai din acest motiv, predispus la necazuri mai mari. Cu cât fuseseră atunci mai de vază oamenii, cu atât mai mult se abătuse asupra lor mânia „ostracizaților" şi „persecutaților", a acelora care răsăriseră ca ciupercile după ploaie, într-o singură clipă, drept victime ale regimului comunist, deci, implicit, victime ale celor ce ocupau în diverse locuri anumite funcții. Cum nu erau însă comuniştii călugări, aşa nu erau ei victime, cu nişte excepții, fireşte, şi de o parte şi de cealaltă. Cert este că toți cei cu funcții avuseseră de suferit. Între ei se aflase şi arhitectul şef, care aproape fusese somat, în prima săptămână a „revoluției", să elibe-

reze scaunul din biroul de şef şi să se întoarcă la planşetă, mişcare pentru care el se şi pregătise în zilele acelea, nemaiavând a-şi lua din birou decât o mapă, câteva hârtii, ochelarii şi... planşeta însăşi, obiectul în faţa căruia, de când îl pricopsiseră cu funcţia de director, îşi petrecuse o bună parte a nopţilor.

După vreo două luni, cel ce fusese instalat în locu-i îl chemase la el şi îi propusese postul de adjunct, dar fostul arhitect-şef era deja în mână cu hârtia prin care îşi cerea transferul la propria-i „unitate"; în fond, îşi dobândise calitatea după o lege care abia fusese votată, de „persoană fizică independentă." Nu-i purtase ranchiună acelui nou director instalat în locul lui, dovadă stând faptul că se afla acum printre puţinii invitaţi să-i vadă realizarea arhitectonică în acel oraş din Antalia, aproape de malul Mării Egee. „Persoana fizică independentă" devenise curând „firmă", firma îşi căutase o siglă şi un mod de lucru care să-i dea identitate, fusese înscrisă în cataloage şi, curând, reunea câţiva oameni, aleşi pe sprânceană, din mâinile cărora ieşeau cam tot atâtea lucrări cât din institutul mamut care îşi începuse letargia. Când citise în ziar despre o licitaţie internaţională la Bergama – numele de azi al oraşului de la poalele muntelui unde se află ruinele cetăţii Pergamului –, luase din bibliotecă o hartă, schimbase ceva bani la primul birou de schimb valutar şi urcase în maşină. După două luni, primea un telefon prin care era anunţat că schiţele sale de proiect câştigaseră licitaţia şi era invitat la faţa locului. Construcţia durase trei ani încheiaţi.

Domnul Nicolae fusese el însuşi necăjit că nu putuse să vină cu colegii şi prietenii spre a le arăta „capodopera", cum avea s-o caracterizeze entuziasmat patronul turc, dar numai cu două zile înainte de plecare îi sosise, din cauza defecţiunilor organizatorice care se întâmplă la case oricât de mari, invitaţia la un simpozion în Statele Unite, prima în acea ţară, şi urmare, se pare, chiar a ceea ce proiectase la Bergama.

Norocul Lamiei şi, în egală măsură, al Innei: în microbuz rămăseseră două locuri libere, iar toate serviciile erau deja comandate.

Tot acesta era norocul lor şi în ceea ce privea comportamentul celorlalţi: nu puteau s-o certe pe Lamia, devenită, prin absenţa tatălui ei, personajul asupra căruia se răsfrângeau manifestările de recunoştinţă ale participanţilor la „documentare." Pe de altă parte, prin tinereţea şi dezinvoltura lor inocentă, cele două fete ar fi putut deveni în orice împrejurare răsfăţate ale unui grup de oameni aflaţi într-o excursie.

„Dacă nici acum şuviţa asta nu mă ascultă, o tai", se enervase Lamia.

„Bine, tai-o, dar hai să coborâm, pentru că mai avem doar cinci minute."

„Şi hainele cum îmi vin?"

„Mai bine nici că se poate."

„Râzi de mine, rusoaică afurisită."

„Nu sunt rusoaică şi nu râd de tine, românca zăpăcită."

Aproape în acelaşi timp, amândouă îşi trăseseră strengăreşte cu coada ochiului.

Lamia se retrase la locul ei, deopotrivă ruşinată şi bucuroasă de gluma patronului, în timp ce acesta încă stăruia cu privirea asupră-i.

Se îmbrăcase în ceea ce ea însăşi caracterizase, în cameră, „stilul sobru", dar şi jurase, în acelaşi timp, că va fi numai pentru seara aceea: fustă *midi*, până undeva în zona genunchiului, sacou în croială clasică, strâns în talie, ambele negre; bluză albă, simplă, cu guler răsfrânt peste gulerul sacoului; pantofi cu toc, negri, fireşte, şi ciorapi care doar puțin nuanțau, tot spre negru, culoarea pielii piciorului; părul strâns în coc, cu excepția şuviței lăsată să alunece prin fața urechii drepte.

Arătă, într-adevăr, foarte frumoasă în seara aceea. Sau... şi în seara aceea!

Câtă vreme sorbiră conținutul cupelor de şampanie, patronul le mai dădu câteva detalii despre construcție, un complex turistic şi sportiv, ca şi despre colaborarea cu arhitectul român. Nu-şi ascunse gândul că ar mai dori să construiască nişte hoteluri, anii viitori, în stațiunea de pe malul mării, la câteva zeci de kilometri distanță.

Lamia îşi aminti că văzuse din microbuz lacul imens, arătând aproape ca o mare între munți, pe malul căruia se afla construit complexul. Ceva mai târziu, în noapte, chiar avea să-şi clătească picioarele în apele lui.

— Despre toate, domnii mei, vom avea timp să vorbim mâine, apoi în zilele următoare. Se spune că doar ziua este lăsată omului pentru muncă, în timp ce seara este hărăzită distracției. Este bine, după părerea mea, să nu uităm niciodată acest lucru.

Patronul vorbea o engleză perfectă, în niciun caz învățată doar din cărți.

Într-un perete se deschise o uşă dublă şi cele patru fete semănând ca picăturile de apă apărură din nou, postându-se două de o parte, două de cealaltă, a intrării.

— Poftiți, vă rog, să vedem dacă arta noastră culinară se află la înălțimea pretențiilor dumneavoastră.

Făcu în aşa fel încât îi oferi Lamiei onoarea de a intra prima.

N-o încântă însă nimic în mod deosebit.

Sala era una clasică, somptuoasă, într-adevăr, furniruită în lemn de nuc adus din România, cu candelabre ce păreau a fi mult mai scumpe decât cele din alte săli, secondate de aplice aşezate la mici distanțe pe fiecare dintre pereți. Ştia despre mobilier că este tot din lemn de nuc şi că avea aceeaşi proveniență.

Masa, peste măsură de încărcată, părea o expoziție de artă culinară, potrivită pentru bărbați gurmanzi şi burtoşi, nicidecum pentru fete simandicoase şi filiforme, precum Lamia şi Inna.

O muzică discretă, de bună calitate, răzbătea învăluitor din toți pereții.

Locurile nu fuseseră dinainte stabilite, fiecare putea să şi-l aleagă pe cel dorit. Stăpânul restaurantului şi al com-

plexului găsi de cuviință să își exprime încă o dată bucuria întâlnirii, dar, spre încântarea celor de față, nu printr-un discurs, ci doar prin câteva cuvinte.

Fiecare își alese bucatele dorite, din nenumărate feluri așezate pe platouri imense sau încercă, după preferințe și după curiozități, unele din sortimentele de băuturi aflate și ele la discreție. În fața nimănui nu se cunoștea însă că ar fi mâncat ceva, iar cele două fete nici nu trecură măcar dincolo de salata de fructe.

Masa dura deja de vreo două ceasuri și atmosfera nu se înviora nicicum, cu toate povestioarele patronului legate de felul cum se prinde sau se pregătește vreun sortiment de pește, de exemplu, și cu toate îndemnurile de a degusta băuturile. Cele patru fete se osteneau și ele să vină să toarne în pahare, să schimbe scrumierele ori să ridice obiectele devenite inutile, dar se dovedi, încă o dată, pentru cei ce nu știau acest lucru, că nu există mai mare prostie, mai ales după o anumită vârstă, decât aceea ca soții să meargă împreună la chefuri. Ce strașnic ar fi petrecut ei, bărbații care erau în sală, dacă privirile nevestelor n-ar fi fost tot timpul asupră-le, și când se aflau și când nu se aflau nurii proeminenți ai fetelor pe sub nasul lor.

— Domnișoară Lamia, cred că nici dumneavoastră și nici prietena dumneavoastră nu sunteți prea încântate de mâncărurile noastre. Dar, dacă spiritul meu de observație nu mă înșeală, nici măcar nu le-ați gustat – remarcă patronul.

— Nu vă faceți griji, totul e perfect. Dar, știți, noi, fetele...

— Ştiu, la vârsta aceasta nu puneți mare preț pe mâncare. Eu intuiesc ce v-ar prinde bine, dar lunea discoteca noastră nu funcționează. Aş fi fost chiar bucuros să v-o prezint şi, de ce nu, chiar să vă invit la dans, dar sper să am această plăcere mâine seară. Aaaa, da! Cum de nu m-am gândit până acum? – se miră patronul, fără ca vreunul din cei de față să ştie despre ce era vorba. Făcu semn uneia dintre fete, care veni la el şi primi o poruncă, apoi dispăru pe o mică uşă laterală.

Peste vreo zece minute, pe aceeaşi uşă îşi făcu apariția un băiat înalt şi brunet, cu păr cârlionțat tuns scurt, îmbrăcat într-o cămaşă verde, lucitoare, de mătase, cu mâneci lungi. Se înclină ceremonios către întreaga masă şi se duse pe micul podium aflat într-un capăt al sălii. Îl aşteptau acolo o orgă şi o ghitară, pe care puse imediat stăpânire, mai întâi încercându-le parcă posibilitățile şi puterile, apoi făcându-le să se dezlănțuie într-o ploaie de sunete.

Câteva minute bune băiatul alternă piesele orchestrale cu unele vocale, în limba turcă la început, apoi în italiană şi engleză. După ce făcu o mică pauză, se dezlănțui cu adevărat asupra instrumentelor şi, pe acest fond, mult prea puternic pentru mărimea sălii, o draperie se mişcă uşor şi din spatele ei apăru, unduindu-se, o dansatoare.

Toți aplaudară simpla apariție, în timp ce fata se mişca, imperturbabilă, pe ritmurile îndrăcite ale muzicii. Curând se dovedi că ritmurile electronice ale orgii erau prea puțin în stare să țină pasul cu ritmurile mişcărilor ei, într-un tremur al trupului în care fiecare muşchi îşi găsea

întrebuințarea şi se evidenția într-un fel anume. Celelalte fete se învârteau în jurul ei, ținându-i companie și alcătuind un mic corp de balet.

Ideea patronului se dovedise salvatoare pentru monotonia serii, cel puțin în parte şi măcar pentru unii dintre musafiri. Şi tot el, considerând că odată atins apogeul nu trebuia să lase posibilitatea căderii în alte momente lipsite de vigoare, propuse încheierea mesei şi intrarea, pentru cine voia, într-un alt program.

— Complexul dispune de o piscină al cărei model l-am adus de la Monte Carlo şi am pus-o în funcțiune doar acum două săptămâni. Este toată noaptea deschisă şi vă stă la dispoziție, dar vă atrag atenția că pentru mâine v-am pregătit un program încărcat. Pentru interesul dumneavoastră profesional, vom merge într-una din stațiunile ce se află chiar acum în construcție pe malul mării, iar opțional ne vom deplasa apoi la vechea cetate a Efesului. Pentru cine doreşte să-şi facă un alt program, după ce vom vedea stațiunea, câteva autoturisme vă stau la dispoziție, cu şofer sau fără, după cum veți dori.

Se aflau de câteva ore în piscină şi încă nu se mai săturau. Înotaseră, se bălăciseră în apa călduță, se întinseseră pe şezlonguri şi pe saltele, aprinseseră generatoarele de raze ultraviolete sau trecuseră rând pe rând pe la aparatele din sala de fitness.

Apoi luaseră totul de la început, cu aceeaşi bucurie a reîntâlnirii cu apa, cu locurile de relaxare şi cu aparatele de încercat forțele şi de consumat energiile.

— Una ca asta să ai acasă, îți dai seama în ce formă te-ai putea păstra? își exprimase Inna o dorință pe care o știa din start imposibil de îndeplinit.

— Te-ai obișnui cu ea, vezi-ți de treabă. Sau n-ai reuși să-ți faci timp nici să-i treci pragul. Astea sunt lucruri pentru oameni bogați, Inna, care n-au nimic de făcut și trebuie să-și petreacă timpul în vreun fel. Pentru cei ca noi, pot să ne facă parte din viață câteva zile pe an, atunci când primim concediu, dacă nu cumva banii și prima ne trebuie pentru astuparea cine știe căror datorii.

— Și ce dacă, eu vreau piscina asta. N-am voie să visez?

— Ba da, ia-o, uite, eu ți-o dăruiesc chiar în clipa asta: Inna dragă, sunt mesagera patronului, care ai văzut că m-a privit astă-seară într-un fel anume și m-a însărcinat să-ți transmit că dorește să-ți dăruiască această piscină, ca un mic dar...

— Te-a privit și te-a însărcinat patronul? Fericito! O să-mi găsesc și eu unul ca el, care să mă privească și să mă însărcineze. Și poate i-o trece și lui prin gând să n-o facă numai cu privirea... chiar, Lamia, de ce nu ne-ar preocupa ideea să ne măritǎm cu niște oameni bogați?

— Te-a împiedicat cineva până acum? Din câte știu, ești deja majoră de câțiva ani. Dacă ai fi rămas la tine acasă, aveai și copii până acum.

— Și încă mai mulți. Tu știi, Lamia, cum era la noi înainte de căderea Uniunii Sovietice?

Lamia dădu din umeri că nu. Erau prietene de mai bine de doi ani, dar nu venise niciodată vorba despre așa ceva.

— Înainte cu un an ca băieții să plece în armată, trebuiau să-şi cam găsească o fată şi să se însoare. Nu era o lege scrisă, dar obiceiul aproape că devenise, ca efect, mai mare decât legea. Dacă nu-şi găseau ei, direct, puteau să ceară ajutorul Comsomolului, al organizației de tineret cum ar veni, şi problema se rezolva imediat. Dar găseau, nu era aici niciun impediment. În primul rând că se năşteau mai mult fete decât băieți, în al doilea rând că dacă scăpai „valul tău" şi treceai cu un an-doi peste vârsta la care te putea cere un băiat neintrat în armată, rămâneai fată bătrână şi nu te mai puteai angaja decât bucătăreasă la colhoz, să-i serveşti pe toți. Deci, cam pe la şaisprezece ani, când la noi se terminau şcolile obligatorii, era musai să te gândeşti la măritiş. Dacă nu punea vreunul ochii pe tine, o făceai tu, îl atrăgeai frumuşel într-o seară prin nişte boscheți sau pe după blocurile în construcție, apoi o mai făceai şi în alte seri, pentru ca după câteva săptămâni să-i spui că ai rămas gravidă şi că trebuie luată calea primăriei.

— Şi dacă nu voia să meargă sau să recunoască?

— Aşa ceva era aproape exclus. Doar să-i fi spus că ai de gând să mergi la miliție şi începea să tremure ca varga. Chiar dacă polițiştii se plimbau cu nonşalanță printre tufişurile mişcătoare, fără să deranjeze niciodată pe nimeni. Cu alte cuvinte, era o adevărată politică de stat, acceptată şi chiar stimulată ca atare. Uneori, tânărul tău bărbat avea timp să-şi vadă plodul şi să-ți mai arunce încă o sămânță în burtă, alteori pleca militar fără să-şi cunoască roadele muncii. Te găsea cu el în brațe, când venea în concediu. Atunci îşi făcea datoria de a te lăsa din nou

grea şi pleca iarăşi, când îi expirau zilele trecute în foaia de concediu, şi tot aşa, patru-cinci ani la rând, amândoi soţii serveau patria, unul constituind o parte a armatei prezente, celălalt crescând o şi mai mare parte a armatei viitoare.

— Inna, dar *asta se întâmpla la Sparta, în tinerețea mea.*

— Nu numai acolo, peste tot se întâmpla, în toată Uniunea. Era o directivă de la centru, nu era o hotărâre locală. Dar... unde era Sparta asta, în ce republică?

— În nicio republică, îi răspunse Lamia, încercând ea însăşi să-şi explice de unde venise, cu atâta spontaneitate, un asemenea răspuns. Topi totul într-un zâmbet enigmatic, care fu chiar de bun augur pentru sporirea dispoziţiei ce o cuprinsese pe Inna.

Lamia simţi din nou încercând-o unele dintre stările pe care le avusese în timp ce urcau muntele către cetatea Pergamului. Aceeaşi uşoară ameţeală şi acelaşi vuiet fremătător al trupului întreg.

O întrebă pe Inna dacă nu vrea să meargă să ia puţin aer, pe faleză. Mai fuseseră de câteva ori, chiar îşi clătiseră picioarele în apa lacului, mult mai rece decât cea din piscină, ieşirile înscriindu-se şi ele în ciclul înotului, aparatelor de gimnastică şi relaxării. Inna stătea însă întinsă leneşă pe saltea şi n-avea chef să se ridice.

Mai întârzie câteva clipe, încercând s-o convingă, dar nu reuşi nici într-un fel s-o înduplece.

Plecă singură.

Adia un vânt uşor ca briza mării, cald şi mângâietor. Pe faleza încă luminată se plimba multă lume, deşi trecuseră cam două ceasuri după miezul nopții. Perechi de îndrăgostiți plimbându-se mână în mână sau strângându-se unul într-altul pe băncile mai răzlețite, dar şi băieți sau fete care nu simțeau nevoia vreunei companii şi se plimbau sub semnul solitudinii ori stăteau tolăniți pe nisipul încă fierbinte. Ceva din peisaj semăna cu cel dintr-o altă întâmplare a vieții ei, într-o altă excursie. Tot astfel, atunci, şi ea împărțise o jumătate de noapte o bancă cu un bărbat care se dovedise a-i fi, mai devreme, într-un anume fel, ocrotitor.

După ce serviseră cina într-una dintre sălile restaurantului hotelului, la un fel de subsol, grupurile de turiști fuseseră invitate în sala cu orchestră şi ring de dans. Se aşezaseră la mese amestecați, la masa Lamiei nimerindu-se şi câteva rusoaice din Sankt-Petersburg. Discutaseră despre diverse, cu ajutorul unui jurnalist care mai prinsese, la vremea şcolii, obligația de a învăța limba rusă. Când Lamia şi-a dat seama că pierduse cel mai îndrăgit dintre inelele sale, el a fost cel ce s-a oferit să meargă să-l caute împreună, în sala unde serviseră cina. Au coborât la subsol, pe scările şi în sala unde luminile se stinseseră şi scaunele erau aşezate pe mese, rămânând aprinse doar slabele lămpi de siguranță de deasupra uşilor. Prin semiîntunericul acela, ajutați anemic de lumina telefoanelor, au scotocit cu privirea cotloanele şi s-au târât pe sub mese, căutând inelul, dar căutându-se şi evitându-se, în egală măsură, avea să-şi dea seama după un timp, pe ei înşişi.

Doar mâinile li se întâlniseră, o singură dată, deasupra inelului care zăcea pe podea.

Mai târziu, când îi propusese să iasă un pic din sala de mese, îmbâcsită deja de fumul țigărilor, n-avusese nicio ezitare. Coborâseră niște trepte care nu se mai terminau, până la malul aproape pustiu al mării și, câteva ore, pe o bancă retrasă, depănaseră, timid și prudent din partea ei, tot felul de povești. Faleza aceea era mult mai puțin luminată decât cea de acum.

„Dacă n-ar fi atâta lumină, ar trebui să se vadă stelele", gândi Lamia şi ar fi vrut să meargă departe, pe malul lacului, acolo unde şiragul de becuri se termina şi începea împărăția nopții adevărate. N-avu însă curajul s-o facă singură, pentru că starea de rău încă nu-i trecuse.

Briza îi împinse uşor şuvița de păr care cobora, pe lângă ureche, peste obraz. Din ținuta cu care fusese la recepția oferită de patron atât mai păstra – şuvița şi cocul. Merseseră în cameră şi se schimbaseră pentru piscină. Când ieşise afară, strânsese în jurul ei halatul, dar acum simțea că i se face cald. În apropiere era o bancă goală. Îşi scoase halatul, şi-l făcu pernă şi se întinse de-a lungul băncii, căutându-şi o poziție relaxată. Pentru câteva clipe, îşi simți trupul cuprins de linişte, ca atunci când, copleşită de oboseală sau de somn, redescoperea moliciunea saltelei dintr-un pat cunoscut.

„Ce Dumnezeului e cu starea asta de rău?" se întrebă, văzând că nici întinsă pe bancă nu-şi revine. Pipăi buzunarul halatului şi prezența telefonului celular îi dădu siguranță. O putea chema, la nevoie, pe Inna, dotată şi ea

cu un asemenea aparat, care ajunsese, în câțiva ani, aproape la fel de nelipsit din buzunarele oamenilor ca și pachetul de țigări.

„Să fiu, cumva, gravidă?" Începu să facă niște socoteli, dar știa bine că nu greșise cu nimic. Singurul ei prieten cu care făcea dragoste, profesorul de engleză, însurat și bine așezat la casa lui, îi știa calendarul chiar mai bine decât ea și nu voia să riște nimic-nimic. Când începuseră lecțiile, nu-i trecuse prin cap că va deveni amantul ei, primul și singurul ei amant de până acum. Era ceva mai în vârstă, dar nu atât de mult încât să nu poată fi considerat încă un bărbat tânăr. Nu urmărise în mod special să și-l apropie astfel și nici el nu păruse a fi intenționat s-o seducă. Dar discutau de câteva ori pe săptămână, după orele de engleză, despre tot felul de lucruri, inclusiv despre sex, despre îndatoririle și libertățile conjugale, despre datoriile pe care le are fiecare față de sine, despre semnificația clipei în alcătuirea întregului și încă multe altele. Simplu, direct, fără urâțenii și fără falsă pudoare. Se treziseră, până la urmă, unul în brațele celuilalt. Apoi totul nu însemnase și nu însemna decât grijă reciprocă și discreție. „Nu, nici vorbă să fiu gravidă", conchise, eliminând definitiv una din posibilele cauze.

„Și totuși, ce s-a întâmplat astăzi cu mine? Am ațipit acolo, la Groapa Dorințelor, un lucru absolut anormal. Cum să adoarmă cineva așa, din picioare, în miezul zilei? Și, mai ales, nu pot înțelege cum să mi se întâmple una ca asta mie, care n-am ațipit ziua nici măcar după nopțile de revelion. Și denumirea gropii. Inna o numește Groapa

Dorințelor. Dar parcă se numea altfel: Groapa Jude..., Groapa Judecății..., Groapa Judecății Supreme."

Chiar rosti cuvintele, cu o sforțare enormă. Le găsise lipite undeva pe creier. Apoi, neliniștile continuară.

„Cred că o numise așa ghidul. Care ghid, însă? Cel tânăr, care ne-a condus prin toată cetatea sau cel mai în vârstă, cu plete și barbă, de la groapă? Dar tot Inna a spus că ghidul nu s-a schimbat, a fost unul singur, de la început până la sfârșit. Atunci? Nu există altă explicație decât că eu eram atât de bolnavă încât am avut halucinații. Și ar mai fi de dat explicație la ceva. La faptul că i-am spus Innei, când povestea despre căsătoriile din fosta Uniune Sovietică, așa, ca din senin, că tot astfel era și la Sparta, în vremea tinereții mele."

De partea cealaltă a lacului, peste coama unuia din dealurile-munțișori ce înconjurau întinderea de apă, apăru, rotundă, galben-roșietică, luna. Privind-o, i se păru că se transformă în femeie, o tânără și frumoasă femeie cu părul inundat de lumină, care pășește lin, fără să se afunde, pe apele lacului, venind către ea. „Iar halucinații, Doamne, iartă!" își zise, puțin speriată. Închise ochii pentru câteva clipe, apoi îi deschise din nou. Femeia dispăruse, luna se mai ridicase puțin, pe lângă ea trecea o pereche de tineri îndrăgostiți, ținându-se pe după umăr.

Brusc, imaginea femeii reveni. Dar nu pe fundalul lunii, ci în memoria ei. O găsise odată culcată sub un măslin și îi dăruise șase portocale, spunându-i să le mănânce, pe rând, după ce o va termina pe cea din care mânca. Iar când va ajunge la ultima...

În câteva clipe, prin memorie îi defilară una după alta, ca pe o peliculă cinematografică, primii ani de la Sparta, întrecerile de pe stadioane, drumul spre Atena şi pe mare, luptele şi căderea în prizonierat, deconspirarea ca femeie şi pedepsirea, oferta riscantă a fratelui regelui şi întâlnirea cu propriul ei spirit, care-i şi tălmăcise visul cu femeia desprinsă din lună.

„A şaptea viață, am ajuns în a şaptea viață!" exclamă, probabil destul de tare, pentru că aceiaşi tineri, care treceau acum în sens invers, întoarseră capul. „Am văzut Gropa Judecății Supreme, unde m-au judecat spre a mă ucide şi l-am întâlnit astăzi pe Salvatorul Meu. Împreună cu el *va trebui să-i înviez pe oamenii care m-au ucis.* Dar m-au ucis oare? Asta nu-mi amintesc. Ştiu doar că fratele regelui a aruncat bila, iar *Spiritul Meu,* care încerca şi el să mă salveze, s-a aruncat după ea, spunându-mi că voi fi, la rându-mi, *Salvatoarea Oamenilor Care Mă Ucid.* Doamne, pentru ce m-ai pedepsit tocmai pe mine cu asemenea povară de purtat? Ce va trebui să fac acum?"

Simți şi mai puternic răul care o cuprinsese. I se părea că o părăsesc puterile, că se scurge ceva din ea prin toți porii şi că devine, cu fiecare clipă, mai puțin stăpână pe mişcări, aproape inertă.

Vru să ducă mâna spre telefonul mobil, dar nu putu clinti nici măcar un deget. Mâna îi stătea moale pe abdomen, cu palma făcută căuş. Crezu, ciudat, că i-a sosit clipa morții şi avu o singură curiozitate: să ştie cât este ora. Privi la ceasul imens, luminat, din turnul hotelului. Arăta *două şi nouăsprezece minute.* I se păru că este un ceas de

gară și că ea coboară dintr-un tren, îndreptându-se către un castel. O aşteptase cineva, un bărbat, care o conducea către acel castel. Era, totuşi, liniştită. S-ar putea să mor, răsări adierea de gând, într-un colț de creier. Dar nu avea să se întâmple aşa. Dimpotrivă. *Ora aceea era ora reînvierii.*

În podul palmei îi apăru un înger nu mai mare de-o şchioapă, care o privi în ochi, fix. Erau ochii ei, miniaturizați. Şi chipul tot al ei era.

— Mă recunoşti, Lamia?

— Da, *eşti Spiritul Meu.*

— Ți-am promis că ne vom reîntâlni în a şaptea viață, ți-aminteşti?

— Mi-am amintit acum, înainte de a apărea tu.

— Ştiu, Lamia, tot aşa cum ştiu că ți-ai amintit menirea acestei vieți, *învierea oamenilor care au vrut să te ucidă.*

— M-au ucis, ştii? Eu nu pot să-mi amintesc.

— Lamia, sunt lucruri pe care eu nu pot să ți le spun. Vei descoperi singură. Mai ştii, cred, menirea primei tale vieți, pentru că în fiecare viață omul are o menire, este trimis pe pământ pentru ceva anume. Parcă ți-am mai spus asta...

— Mi-ai spus, dar nu-mi amintesc tot. A trecut foarte mult timp de atunci. Chiar, cam câtă vreme să fi trecut?

— Multă, Lamia. Dacă oamenii ar trăi o sută de ani în fiecare viață şi tot s-ar fi petrecut vreo douăzeci şi ceva, cam douăzeci şi cinci de generații. Dar oamenii nu trăiesc atâta şi nici n-are vreun rost să socotim.

— Apropo de menire...

— Da, atunci menirea ta a fost *sfidarea legilor firii*. Mai ai şi acum ceva din acea menire, pentru că omul adaugă ceva la fiecare viață, dar nu pierde întrutotul ceea ce a avut, ca menire sau ca trăsături, în cele anterioare. Partea care ți-a mai rămas din menirea aceea îți va fi şi acum de ajutor, pentru că lupta ta abia începe, Lamia.

— Lamia, unde eşti Lamia? se auzi, din uşa piscinei, strigătul Innei.

— Spirite, nu pleca sau nu reveni în mine, spune-mi ce să fac...

— Să-l cauți pe omul acela şi să împarți cu el o bucățică din portocala pe care o mănânci acum. Când o va gusta, îşi va reaminti şi el prima întâlnire şi vei putea, împreună cu el, să-ți împlineşti menirea.

— Şi dacă nu voi reuşi să-l găsesc?

— Ți-am spus că lupta ta abia începe, Lamia.

— Lamia, de ce nu răspunzi, m-ai speriat?! se tângui Inna, care între timp ajunsese lângă ea şi chiar arăta îngrijorată.

— Cred că ațipisem din nou, Inna. Luna mi-a povestit aşa de frumos ceva dintr-o altă viață, încât m-a adormit. Asta e, ce să-i faci?

— Lamia, tu ori eşti moartă de îndrăgostită, ori trebuie să mergem la un doctor de cum se va lumina de ziuă.

— Tu ce crezi?

— Eu cred în prima variantă şi mă rog lui Dumnezeu să fie aşa.

— Iar eu cred în ce crezi tu, dar mâine, de cum se va lumina de ziuă, voi avea treabă.

Ideea Innei cu prima variantă se zdruncină puțin, dar nu mai zise nimic. Porniră tăcute spre intrarea în hotel, iar liftul modern, silențios, respectându-le parcă şi el tăcerea, le duse rapid până la etajul al treilea, lăsându-le aproape în fața camerei care le fusese repartizată.

6

Nu reuşi, bineînţeles, să plece deodată cu apariţia luminii zilei. De altfel, după ce se întorseseră de pe plajă, rămăsese trează până aproape de mijirea zorilor, tot frământându-se, nevenindu-i să creadă în situaţiile prin care trecuse, dar gândindu-se, în acelaşi timp, la soluţiile necesare pentru a-şi împlini menirea vieţii.

Începuse să creadă în asta.

Se trezi, totuşi, ca orice om care ştie că are treburi de făcut, cu mult înaintea celorlalţi.

Se apucă din nou să-şi răvăşească hainele, în căutarea a ceva cât mai potrivit. Ziua era mult mai importantă decât seara precedentă. Nu mergea la o întâlnire oarecare şi nici măcar la întâlnirea vieţii ei. *Mergea la întâlnirea vieţilor ei.* Trebuia să ţină, însă, cont de cadrul în care aceasta urma să se desfăşoare. Nu era un salon elegant, nu era un teatru în care să fi aşteptat începutul cine ştie cărei piese, nu era un restaurant luxos din cine ştie ce mare metropolă. Era, pur şi simplu, locul părăsit şi pustiu al unei cetăţi din antichitate, înviorat doar ziua de grupurile de turişti, e adevărat, uneori foarte numeroase. Îmbrăcămintea trebuia să fie cât mai comodă, iar ţinuta în aşa fel încât să fie şi elegantă, şi lipsită de stridenţe, şi

adecvată locului. „Aiurea, exclamă în cele din urmă, ce contează atâta?." Peste numai două minute părea o veritabilă turistă.

O trezi pe Inna, care, când o văzu îmbrăcată, făcu ochii mari.

— Tu chiar n-ai glumit azi-noapte?

— Nu, Inna, azi-noapte am vorbit cu toată seriozitatea.

— Te duci la doctor?

— E doar un fel de a spune.

— Draga mea, la iubiți nu se merge în zorii zilei, se merge noaptea. În zori se pleacă de la ei.

— Asta în cazul tău, că nu-ți întredeschide nimeni ușa dormitorului, din ceas în ceas, să vadă dacă te-ai întors acasă. Nu mai stai de multă vreme cu părinții și ți-ai schimbat modul de a gândi. Eu, însă... mă descurc și eu cum pot.

— Lamia, lasă gluma. Spune-mi unde te duci. Nu te pot lăsa singură.

— Iar eu te rog să mă crezi că acolo unde mă duc trebuie să mă duc singură. Dar am să-ți spun ceva, pentru că nu degeaba te-am trezit. Când vor întreba ceilalți de mine, spune-le că am vrut să mă odihnesc și că astăzi nu voi ieși din cameră.

Inna se simți pusă în încurcătură. Nu pentru ce ar fi trebuit să le spună celor din grup, nu era treaba lor programul Lamiei și nici nu-și imagina că vor insista prea mult să afle, cât pentru situația în sine, comportamentul acesta ciudat al colegei și prietenei sale.

— Și totuși, ar fi bine ca măcar eu să știu unde te duci.

— Sus, la cetate. Dar, dacă voi avea nevoie de ceva, te voi suna. Să ții telefonul deschis. Nu uita că jos, la recepție, se pot închiria mașini.

Peste câteva minute, Lamia ieșea pe ușa hotelului, cu cheia unei mașini în mână. Deschise portiera, se așeză, căutându-și poziția cea mai convenabilă, apăsă ambreiajul și răsuci cheia în contact. Porni din prima, ceea ce interpretă ca fiind un semn bun.

Încercă să-și amintească drumul de ieșire din oraș către cetate, cel străbătut ieri cu microbuzul. Văzuse câteva indicatoare, dar nu le băgase atunci în seamă.

Străzile erau încă lipsite de animația pe care o constatase în ziua precedentă, când prăvăliile se întindeau până aproape de stradă, ocupând trotuarele cu tarabe și cu tonete, negustorii nestând în spatele lor, ci în față, spre a putea să te îmbie și să te tragă de mânecă, să te roage să încerci sau să probezi marfa, să te ademenească cu ideea că fac, special pentru tine, cea mai mare reducere de preț.

Intră pe o străduță aflată „în amenajare." Negustorii trăgeau de niște sfori și deasupra ușilor se ridicau copertine de pânză. „Același principiu ca pe corabie, gândi Lamia, doar că acele pânze erau verticale, pregătite să primească adierile sau rafalele vântului, iar acestea sunt fixate doar spre a-i feri pe oameni de razele soarelui și, eventual, de ploaie." Sub copertine, rearanjau rapid rafturi pe care le văzuse și ieri, dar crezuse că ele sunt construite acolo, nu știuse că seara totul se demontează și se

duce în spatele uşilor, urmând ca a doua zi dimineața să înceapă, ca un ritual, remontarea rafturilor şi rearanjarea mărfii. Totul avea o ordine ce se cerea respectată, orice lucru trebuia pus într-un loc anume, treburi pe care fiecare negustor le făcea după un tipic al său, moştenit sau dobândit, singurul scop fiind acela de a atrage clienți.

Lamia se gândise la ale ei, nu-i păsa pe ce drum merge şi ce fac oamenii din jurul său, dar nu putea să nu observe animația aceea de organizare, dinaintea celei comerciale propriu-zise. Mergea greu, pentru că străduța era încărcată de obstacole. N-o alesese prea bine, dar nu mai avea ce face. Un bătrân trăgea după el o platformă cu două roți pe care se aflau, aruncați de-a valma, saci cu cartofi, cu morcovi, cu ceapă, cu varză. Un altul, mai tânăr, ducea pe o cobiliță (cine spunea că a fost inventată în România, de olteni?) două coşuri mari, pline cu roşii şi cu vinete. Mai încolo, câțiva oameni descărcau, dintr-o camionetă, saci cu chimicale.

La un moment dat, drumul i se înfundă chiar de tot, barat de cei ce descărcau, încărcau sau cărau câte ceva, în brațe, în mâini, cu spatele ori pe cărucioare. Pierdu minute bune, timp în care nu scăpă asalturilor negustorilor: văzând-o singură, deveniseră cât se poate de agresivi. Păstră fereastra închisă tot timpul, după ce îşi asigurase pe interior încuietorile, ştiind că se află în acest fel în siguranță. Atâta doar că trebuia să suporte calvarul de a înainta ca melcul, centimetru cu centimetru, pe o stradă care părea să nu se mai termine.

Nu rezistă ispitei şi, când un copil îi flutură pe sub geamul maşinii un ciorchine de banane, deschise. Îi dădu dintr-o dată cât ceruse, n-avea timp să se târguiască, geamul trebuia închis cât mai repede. Văzu însă pe platanul unui cântar aşezate şapte portocale.

Tresări. Nu pentru că erau portocale şi nu pentru că erau deja pregătite pentru vânzare, ca şi cum ar fi aşteptat pe cineva, ci pentru că erau şapte. Acesta nu putea fi decât încă un semn şi n-avea cum să-l ignore. Coborî din nou geamul şi îi spuse băiatului că vrea să cumpere portocalele.

— Nu sunt ale mele, nu pot să vi le vând, răspunse băiatul. Aşteptați. Hasan! mai strigă el după cineva aflat peste stradă.

— Ține banii ăştia şi dă-mi-le imediat! îl imploră, întinzându-i o hârtie de cinci dolari.

Erau bani mulți, prea mulți pentru acele portocale.

— Nu pot, n-am de unde să vă dau restul.

— Dă-mi portocalele! mai zise şi probabil tonul care părea poruncitor îl intimidă pe băiat.

Luă banii şi se întinse după talerul cu portocale. Îl ridică şi vru să i le dea, dar nu mai avu cum, pentru că, într-o clipă, alți negustori se înghesuiseră la geamul maşinii, punând în fața Lamiei sugiuc, mandarine, cărți poştale, brelocuri şi câte altele. Se înghesuiau şi se ciorovăiau, cu mâinile deja în fața ei. Făcu gestul de a urni maşina, mişcând-o alți câțiva centimetri, mai ales că între timp se eliberase drumul. Se bulucîră şi îl loviră pe băiatul care încerca să-i vâre pe geam platanul cu portocale, fructele se

risipiră cât ai clipi. Ridică piciorul de pe ambreiaj şi făcu maşina să zvâcnească, fără a-i păsa ce avea să se întâmple în urma ei. Privi instinctiv în oglinda retrovizoare şi văzu cum portocalele se mai rostogoleau încă pe stradă şi cum băiatul încerca să le adune.

Urcase serpentinele fără niciun fel de probleme, starea de rău a zilei precedente rămăsese doar o amintire. O frământa acum faptul că nu-şi putuse primi cele şapte portocale şi că acestea se risipiseră pe stradă. Avea însă şi o mică bucurie, aceea că, din câte observase în oglindă, nu strivise niciuna sub roţile maşinii.

La intrarea în cetate, aglomeraţie cum nu-şi imaginase. Autocare parcate unul lângă altul, foarte apropiate, parcă ar fi măsurat cineva distanţa încât să nu rămână mai mult loc decât pentru deschiderea uşii. O luă şi pe ea în primire imediat un bătrân ce purta şapcă asemănătoare celor de ceferist, îi arătă locul către care să se îndrepte şi se ţinu după ea, ajutând-o, prin semne, să parcheze.

Locul era, într-adevăr, foarte strâmt, iar în spate îl mărginea o balustradă dincolo de care se afla povârnişul.

Îşi luă geanta, trânti portiera şi răsuci cheia. Bătrânul întinse palma, reamintindu-i că a uitat ceva. Băgă mâna în geantă, scoase o bancnotă şi i-o întinse. Şi aceasta era mult prea mare pentru măruntul lui serviciu, dar Lamia, aflată la prima ei ieşire în străinătate, n-avusese timp să înveţe faptul că în vederea unor asemenea împrejurări buzunarele trebuie totdeauna ţinute doldora de mărunţiş.

Răzbătu cu greu până la casa de bilete, apoi până la poartă. Aceiaşi negustori de nimicuri, împresurând din

toate părțile fiecare turist, căutau cele mai diverse formule de prezentare a chiciurilor catalogate drept autentice, încât, până la urmă, ca să scape de ei, tot omul se vedea nevoit să cumpere ceva. Pe asta, de altfel, mizau şi ei. Dincolo de poartă, în interiorul cetății, era linişte totală din acest punct de vedere, nu te mai deranja nimeni cu nimic. Negustorii de nimicuri n-aveau voie să-i treacă pragul şi nici nu mai era amplasat vreun chioşc ori altceva care să amintească de activitățile comerciale.

Totul devenea istorie.

Lamia avu tentația de a deschide singurul obiect pe care-l cumpărase, totuşi, de la una din tonetele de afară, o carte despre vechea cetate. Se răzgândi, însă.

Mai avea timp pentru ea, destul. Acum trebuia să dedice fiecare clipă scopului pentru care venise, împlinirii menirii ei în această viață. Dacă era să urmeze calea pe care i-o sugerase Spiritul Ei – şi luase deja hotărârea de a proceda aşa –, ştia limpede ce are de făcut, dar cum anume s-o facă, încă n-avea nicio idee.

Îşi dădu seama, înaintând printre resturile de ziduri şi de coloane, că ziua de astăzi era mult diferită de cea de ieri. Practic, grup după grup pătrundea pe poartă şi oamenii încercau să se țină adunați, fiecare cu ai lui. Limbile se amestecau reverberate de ziduri, fie de la exclamațiile, comentariile ori strigătele turiştilor, fie de la explicațiile ghizilor.

Lamia trecea fără să se oprească pe lângă aceste grupuri, uitându-se doar cum arată fiecare ghid şi pornind mai departe. Străbătuse mai mult de jumătate din traseul

pe care şi-l amintea de ieri, depăşise mai bine de zece grupuri, şi încă nu dăduse peste omul căutat.

Ajunse până la punctul ultim al itinerariului de vizitare, Groapa Dorinţelor sau, *pentru ea şi numai pentru ea, Groapa Judecăţii Supreme.* Se hotărî să rămână acolo mai mult timp, ştiind că este poate singurul loc obligatoriu de prezentat oricărui grup. Dacă, în rest, ghizii mai ocoleau vreuna din ruinele vechii cetăţi, după cum aveau sau nu timp şi după interesul pe care constatau că-l manifestă sau nu grupurile, aici nu puteau să nu ajungă. Majoritatea turiştilor ştiau de groapă şi abia aşteptau să ajungă la ea, pregătindu-şi din timp monezile.

Avu vreme să o privească îndelung şi s-o studieze, încercând să-şi amintească dacă se schimbase ceva de când o judecaseră pe ea. Fără îndoială, nu existase grilajul. Probabil nu existase nici la începutul vieţii ei actuale, pentru că, reţinuse dintr-un fragment de explicaţie prins din zbor pe drum, amenajările pentru vizitare datau de vreo cincisprezece-douăzeci de ani. Poate că zidăria de piatră care alcătuia circumferinţa se ridica atunci deasupra suprafeţei pământului, nu era în logica lucrurilor să nu-i fi făcut măcar o bordură, dacă nu o protecţie ceva mai înaltă, de mărimea cercurilor de fântână. Acum iarba creştea până în margine şi peste aceasta, răsfrângându-se ca un covor, spre interiorul gropii.

Încercă să se concentreze. Culmea, ar fi vrut s-o atingă din nou starea de ieri, să leşine şi să viseze, să „vadă" ce nu era posibil de văzut, decât într-o asemenea stare, dar luciditatea n-o părăsea nicio clipă şi nu mai simţea abso-

lut niciun simptom din cele trăite cu o zi şi o noapte înainte.

„Poate am visat, fată nebună ce sunt! În vis este posibil orice, iar eu, ca o zăpăcită, nu reuşesc să fac deosebirea între vis şi realitate."

I se mai întâmplase, cândva, să i se pară că realitatea este vis.

Era cu un an înainte de terminarea liceului şi se îndrăgostise pentru prima oară de-adevăratelea. Îl întâlnise pe băiat într-o tabără de olimpici, era de la un liceu bucureştean. Nu-l remarcase ea, ci el fusese cel de la care pornise totul. Sau, cel puțin, aşa conveniseră amândoi, mai târziu. „Ştii când te-am remarcat?" o întrebase, apoi tot el dăduse răspunsul: „În prima seară, când au oferit cina de primire. Ți-aminteşti, era o masă dreptunghiulară, aranjată astfel încât încadra nişte plante exotice care se dorise a alcătui un aranjament vegetal în mijloc. Erai exact în fața mea şi te-am privit, la un moment dat. Mi-ai răspuns privirii tot printr-o privire şi ai schițat un zâmbet." Îşi amintea, dar nu-i zisese niciodată că zâmbetul i-ar fi fost dăruit lui. Îi dăruise, în schimb, un dans, în seara următoare, în discoteca de la etaj. Îi simțise clocotul în creştere al trupului, mâinile cu degetele împreunate se strângeau între ele, iar celelalte două, şi a ei şi a lui, se lipiseră parcă fiecare de spatele celuilalt. Patru-cinci zile, cât durase tabăra, îşi căutaseră mereu compania, stăruiseră îndelung unul în preajma celuilalt, stătuseră vreo două seri pe o bancă din parcul liceului unde era organizată tabăra. Se întâmplase că în acele zile fusese ziua ei

de naştere şi unul din profesori o felicitase. Seara, băiatul îi adusese un buchet de flori şi o carte, pe care-i scrisese câteva fraze de urări. Cam pe aici se terminase totul, o simplă joacă de copii, dar când se despărțiseră, la gară, fiecare având trenul în altă direcție, simțea că-i lasă o părticică din ea şi-i venea să izbucnească în plâns. Acasă n-avusese stare nicicum, săptămâni întregi, după care i-a aşteptat cu înfrigurare telefoanele sau scrisorile, cum se mai întâmplă şi acum, când comunicarea este însă pe adresa de „e-mail". Încă îl mai iubeşte şi o mai iubeşte şi el. Îşi aminti că la început îi declarase, într-o scrisoare: „Dacă n-aş şti că am dansat cu tine, dacă n-ar exista fotografiile şi n-aş deschide din când în când cartea pe care mi-ai dăruit-o de ziua mea, aş zice că nu exişti decât în vis."

— Da, se pomeni vorbind singură în timp ce stătea rezemată de balustradă, atunci confundam realitatea cu un vis, acum, însă, un vis se erijează, în mintea mea poate bolnavă, într-o realitate fantasmagorică.

Privea turiştii care aruncau monezi, una după alta, din toate direcțiile. Rar se întâmpla să se oprească vreuna. Da, sigur că da, monezile se pot opri dacă ştii cum să le arunci, pentru că ele au o suprafață plată. Dar bila de lut ars, cum era să se oprească ea, în rotunjimea-i făcută anume pentru a se rostogoli?

În clipa aceea îşi dădu seama de ceva anume. Monezile cădeau pe un ciot de coloană, a cărui suprafață nici măcar nu era netedă. Apoi văzu limpede *cealaltă coloană,* care se termina printr-un capiteliu frumos ornamentat şi netezit. În acelaşi timp, ştiu că groapa era, într-adevăr, mărginită

la suprafață de un zid, înalt cam până la genunchi, şi că avea în interior patru deschideri ferecate cu gratii.

Nu mai existau nici zidul, nici deschiderile.

Pentru dispariția zidului, explicația era simplă: oamenii luaseră bucățile de piatră şi le folosiseră la alte construcții; dar nişele acelea care îndeplineau rol de celule pentru osândiții la moartea prin înfometare, de ce le zidiseră?

Grupurile de turişti începuseră să se rărească. Îşi privi ceasul, pentru prima dată. Era după-amiază târziu, se apropia ora închiderii. Nici nu-şi dăduse seama când trecuse timpul. „Parcă am fost la mine acasă" – gândi. Era totuşi convinsă că nu este vis ceea ce i se întâmplă.

Îi mai povestise cineva, un prieten de-al familiei, om căruia îi plăceau călătoriile, iar slujba, slavă Domnului, îi îngăduise să le efectueze, că ori de câte ori pleca undeva, după maxim o săptămână i se făcea dor de casă. Cu o singură excepție: când mergea în Israel, în zona locurilor sfinte. Fusese de trei-patru ori, stătuse o dată o lună şi povestea că niciodată nu i s-a făcut dor de casă şi că chiar se simțea, acolo, ca acasă. El punea totul pe seama faptului că, asemeni oricărui creştin, crescuse în lumina legendelor şi povestirilor despre Hristos, că de atâtea ori auzise, acasă sau la biserică, despre acele locuri, încât îşi găsiseră în suflet acelaşi loc ca şi cele natale. Credea în asta şi aşa a crezut şi Lamia.

„Dar dacă era – şi este, că trăieşte doar – şi el legat de acele locuri cum sunt şi eu de acestea? Poate că s-a născut

sau a fost acolo într-o altă viață şi tocmai asta i se relevă prin sentimentul că acele locuri îi sunt familiare", îşi exprima Lamia acum o altă viziune asupra unor fapte. *Dacă oamenii ar şti să interpreteze semnele care le vin de dincolo de ființa lor, multe lucruri ar putea să afle despre propria viață.*

O ghidă, fată tânără, poate cam chiar de vârsta ei, îşi încheiase explicațiile şi pornise încet pe alee, în urma grosului grupului, lăsând în pace pe cei câțiva care încă mai întârziau aruncând monezi. Se luă după ea, grăbind puțin pasul, până o ajunse din urmă.

— V-am ascultat când explicați turiştilor, spuneți-mi, vă rog, cum se numeşte groapa aceasta?

— Groapa Dorințelor.

— Nu mai are niciun alt nume?

— Nu, acesta este singurul.

— Ieri, un alt ghid, coleg de-al dumneavoastră, ne spunea ceva despre o anume folosință, şi despre un alt nume, pe care îl avea în antichitate.

— Ieri? Nu cred. Ieri a fost luni şi lunea muzeul este închis.

Fata o privea cu neîncredere, chiar cu suspiciune.

— Domnişoară, ascultați-mă, ieri am fost aici, cu un mic grup de invitați din România. Poate că în mod normal era închis, dar pe noi ne-au primit. Aşa îmi şi explic, de altfel, acum, de ce nu era aglomerația pe care am întâlnit-o astăzi. Ei, bine, domnul care ne-a explicat ieri zicea că...

— Era un tip brunet, cu frunte cutată şi cu o cicatrice pe obrazul drept?

— Da, cred că da.

— Îmi pare rău, dar el nu este ghid la noi şi nu trebuie să puneți bază pe ce spune. Este un nebun din Elveția, care de cinci ani vine în fiecare vară şi sapă în diferite locuri ale cetății, motivând că trebuie să găsească o comoară pe care zice că el însuşi a ascuns-o cândva. Administrația îl lasă, dar numai în locurile care nu sunt în inima sitului. Stă aici cam două luni de zile, apoi pleacă. Lunea, pentru că toți ghizii sunt liberi, administrația îl foloseşte pe el, dacă apare vreun grup. Lasă cu plăcere săpăturile şi îi conduce pe turişti. A aflat de la noi multe lucruri, pe care le spune oamenilor, dar îndrugă şi tot felul de alte bazaconii...

— Şi acum, acum unde îl pot găsi? întrebă Lamia.

— Acum nu cred că îl poți găsi. Ziua doarme totdeauna, cam de pe la amiază. Seara cântă la un bar în oraş. Este barul directorului muzeului. De aceea îl lasă să sape, apoi îl pune să astupe la loc. Chiar ştie să cânte frumos. După miezul nopții, gustă dintr-o băutură pe care a adus-o de acasă, cade în transă şi începe să spună turiştilor, cântând, poveşti despre comorile din cetatea Pergamului. Istorisirile au rămas mereu aceleaşi, de ani de zile, dar turiştii sunt mereu alții.

— Se droghează?

— Nu se ştie. Poliția a luat băutura la analiză şi a conchis că n-ar fi vorba de niciun drog. Ziarele au scris că era apă chioară, dar toată lumea e sigură că directorul muzeului a dat bani buni ca analizele să iasă aşa. E o afacere din care câştigă foarte bine, toată vara are barul plin, noapte de noapte.

— Unde e barul la care cântă?

— Pe strada...

Telefonul din geanta Lamiei sună strident. Deschise precipitată încuietoarea, îl scoase, apăsă butonul şi auzi vocea Innei, care o întrebă dacă e bine şi dacă n-a pățit nimic.

— Nu, Inna, n-am pățit nimic, stai liniştită. Vin mai târziu.

Când închise telefonul, fata se depărtase câțiva paşi buni. Strigă după ea:

— Hei, nu mi-ai spus adresa!

— Lasă-mă în pace, îi răspunse tot strigând, fără să se întoarcă. Nu vreau să am de-a face cu Interpolul.

Fugise, pur şi simplu, către poartă, atât de repede încât Lamia îşi dădu seama că n-are rost să mai încerce s-o ajungă din urmă. Curtea cetății era deja pustie. Ieşi abătută pe poarta care părea o mică spărtură în zidul imens. În parcare nu mai era decât maşina ei, negustorii de mărunțişuri dispăruseră până la ultimul. Sub ştergătorul de parbriz găsi o hârtie. Un tichet, diferență la taxa de parcare. Bătrânul care o ajutase de dimineață să aşeze corect maşina între celelalte, apăru ca din senin, întinzând mâna. Îi aşeză în ea bancnota de cinci dolari şi îl întrebă.

— Nu ştii unde este barul unde cântă omul din Elveția care face aici săpături noaptea şi diminețile?

Îi răspunse, foarte stâlcit, că el nu înțelege engleza.

Când ajunse în fața hotelului, Lamia avu parte de o nebănuită surpriză, singurul moment plăcut al acelei grele şi infructuoase zile.

De cum intră în parcare, observă că locul din care luase dimineață mașina era gol. Își dădu seama că nu putea să fie altfel abia când constată că pe bara de metal ce mărginea parcarea se afla o tăbliță cu numărul de înmatriculare al mașinii. Când închise portiera, de pe aceeași bară se ridică un băiețel, cu o plasă în mână. Îl recunoscu pe copilul de la care voise să cumpere, de dimineață, portocalele.

— Poftiți, v-am adus portocalele.

La câte i se întâmplaseră în ultimele zile, Lamia nu mai putea reacționa în fața niciunei minuni, darămite la o simplă întâmplare, oricât de neverosimilă. Totuși, îl privea pe băiat şi nu putea să-şi creadă ochilor.

— Cum ai ajuns aici, de unde ai ştiut să vii?

— Cunosc mașina, aproape în fiecare zi o închiriază câte cineva şi trece de foarte multe ori pe strada cu prăvălii. Noi suntem cei care organizăm să nu se poată deplasa uşor şi, de obicei, nimeni nu scapă până nu face o cumpărătură, cât de mică.

— Stai de mult timp?

— De vreo două ceasuri, am crezut că veniți mai devreme. Dacă nu vă întâlneam la sosire, nu mai ştiam cum să vă găsesc, se explică băiatul.

— Şi de ce ai mai venit, nu erai obligat să faci asta. Eu am fost cea care am plecat fără să-mi iau marfa, începu Lamia să-l iscodească.

— N-aveam voie să nu vă caut, din moment ce ştiam cum vă pot găsi. Alah m-ar fi pedepsit pentru asta.

— Şi până când m-ai fi aşteptat?

— Până veneați, dar nu mai târziu de lăsarea întunericului. Atunci aș fi atârnat plasa de plăcuța de înmatriculare de pe bara parcării și aș fi plecat liniștit. Datoria mea era îndeplinită.

Cele auzite i se păreau lucruri de-a dreptul incredibile. Nu avusese despre Turcia niciun fel de impresie, nici bună, nici rea. Ba, parcă una de ușoară aversiune, rămasă de la multele lecții de istorie în care românii tot erau mereu nevoiți să se apere de năvălirile turcești, care o mai încerca din când în când.

Atunci când taică-său participase la concurs și câștigase licitația pentru proiectarea complexului turistico-sportiv, i se păruse o aventură lipsită de sens. Să fi participat undeva, în Occident, da, ar fi însemnat ceva, dar în Turcia... La puținele lucruri povestite de el, în care întradevăr îi vorbea de bine pe turci, nici măcar nu dădea vreo atenție celor ce spunea.

— Bine, îți mulțumesc foarte mult, îi zise și întinse mâna să-și primească plasa cu portocalele.

— Poftiți mai întâi banii, trebuie să mi le plătiți.

Acum era chiar uimită, nu știa ce să înțeleagă.

— Dar ți le-am plătit azi dimineață...

— Azi dimineață mi-ați dat acești bani, pe care eu vi-i dau acum înapoi, ca să-mi plătiți portocalele.

— Nu înțeleg.

— Ba da, poftiți banii!

Băiatul întinse mâna, din care ea luă bancnota de cinci dolari. Nu știa ce să mai facă.

— Și acum?

— Acum îmi spuneți dacă vreți să cumpărați portocalele şi mă întrebați cât costă.

Obosită de ziua care trecuse aproape fără niciun folos, Lamia avu parcă o bucurie lăuntrică să se prindă în jocul pe care nu-l înțelegea al băiatului.

— Sunt de vânzare portocalele? Cât costă?

— Trei dolari.

— De ce trei, dacă eu ți-am dat cinci?

— Trei dolari, am spus.

— Bine, poftim. Opreşte trei dolari.

— Nu ştiți să cumpărați. Ați mai fost vreodată în Turcia?

— Nu.

— Se vede. Când eu am spus trei dolari, trebuia să-mi fi oferit cel mult unul. Eu ziceam doi şi până la urmă vi le vindeam cu un dolar şi jumătate. Cumpărarea fără târguială, în Turcia, este sărăcie curată. Aşa că eu am să vi le vând cu un dolar şi jumătate, iar dumneavoastră îmi veți da cinci.

Lamia izbucni în râs.

— Pentru ce atâtea discuții, dacă tot acolo am ajuns.

— Fiindcă eu am vrut să vi le vând cinstit şi aşa vi le-am şi vândut. Alah mi-e martor. Că după aceea ați ținut să-mi oferiți bacşiş, asta e altă problemă, eu l-am primit cu plăcere.

Râseră amândoi cu poftă, apoi băiatul înclină uşor capul şi dădu să plece.

— Spune-mi, te rog, nu cumva ştii un bar unde cântă un elvețian care, după miezul nopții, spune poveşti despre comorile cetății Pergamului?

— Ba da, Pergamon-Bar. Nici nu e departe de aici, dacă vreți, merg să vi-l arăt.

— N-ai putea să vii diseară, cu o oră înainte de miezul nopții?

— Ba da, dar va trebui să mă plătiți.

— Şi să-ți dau un bacşiş, zise ea râzând, de data aceasta chiar bucuroasă.

— Şi.

— Dar s-ar putea să mai am o colegă cu mine...

— Plata şi bacşişul sunt aceleaşi.

7

În bar era o atmosferă numai bună de tăiat cu cuțitul, ca în mai toate barurile, de altfel. Doar că era un întuneric aproape total, punctele de lumină din pereți şi din tavan funcționând mai mult ca nişte leduri, menite doar să indice un anume loc. Un singur fascicul de raze străbătea sala, dar urma lui era prea puțin vizibilă, aproape imperceptibilă. Efectul scontat era însă împlinit, şi anume o pată de lumină pe chipul solistului de la orchestra de muzică uşoară.

Găsiră cu greu loc la o masă, iar după ce se aşezară, cele două fete avură, deodată, o ciudată vedenie: veneau către ele, plutind prin aer, un slip şi un sutien, mişcându-se în acelaşi fel în care s-ar fi aflat îmbrăcate pe o fată pe care n-o vedeau. Îi deslușiră până la urmă silueta prin întuneric şi se liniştiră. Băiatul le spuse că acele două singure obiecte de îmbrăcăminte ale fetelor de la bar sunt puternic fosforescente şi că, înainte de a veni printre clienți, ele stau tot timpul într-o cameră puternic luminată.

— Când vine omul care spune poveşti? nu mai avu Lamia răbdare.

— Peste puțin timp, chiar la miezul nopții. Întâi cântă, apoi povesteşte.

Cu câteva minute mai devreme de cumpăna timpului, solistul şi orchestra care cântaseră îşi aşezară într-un anume fel instrumentele şi se retraseră. În sala barului se făcu linişte. Linişte şi întuneric. Total. Se stinseseră şi ledurile şi sursa fasciculului pentru pata de lumină.

Aceasta din urmă se reaprinse, peste câteva momente, prima. Cea mai mare tresărire o avu, cum era de aşteptat, Lamia. Dar nu pentru că se întâlnea cu ghidul ce-i însoţise în ziua precedentă – „Doamne, parcă au trecut veacuri de atunci!" –, ci pentru că în scenă, pe acel podium, apăru... însuşi fratele regelui.

Barba, pletele, pânza de in care-i înfăşura din cap până-n picioare trupul – toate erau cele de atunci. Fasciculul deveni mai puternic. Luminiţa se plimbă din creştet până-n tălpi, învăluindu-l şi îmbrăţişându-l, spre a-i oferi Lamiei posibilitatea să-l studieze.

Avea în mână o harpă. Şi-o potrivi, aşezându-se pe scaun. Tuşi de câteva ori, încercă strunele, apoi începu. Lamia îşi aminti din prima clipă glasul.

Demult, când neamu-mi era rege
Peste Pergamul însorit,
N-am ascultat a legii lege
Şi o străină am iubit...

Lamia nu mai auzi nimic mai departe. Stătea cu coatele rezemate de masă şi cu bărbia sprijinită în palme, nemişcată, cu ochii mari deschişi. Oricine ar fi privit-o, ar fi crezut că soarbe fiecare cuvânt şi fiecare notă muzicală, dar ea plutea deja într-un alt timp.

Era pe podiumul de pe platoul cetății, cu hainele date jos la ordinul soldaților, demnă, dar total neajutorată, răspunzând întrebărilor juriului.

„Recunoşti că eşti vrăjitoare?"

„Nu."

„Atunci de ce ai ajuns pe corabie, cu soldații?"

„Din greşeală."

Îi veniră în minte strigătele mulțimii.

„Vrăjitoarea! Vrăjitoarea! Ucideți-o!"

Apoi văzu pasul lui în față, desprinzându-se de lângă rege, urmărit de pata de lumină.

— Atunci am zis: „Mărite rege, dă-mi voie să fiu eu acela ce va invoca decizia zeilor asupra judecății noastre, a pământenilor."

Tăcu. Lamia îşi dădu seama că aceste ultime vorbe veneau, în acelaşi timp, şi din adâncul ființei ei şi de pe podium. Barul se cufundase în linişte. O linişte totală, de mormânt.

— Aşa se întâmplă în fiecare seară, zise şoptit băiatul, profitând de pauza povestitorului. Afişele din oraş şi din vitrinele barului, povestirile de la unii la alții – îi fac tot mai numeroşi pe cei care vin să-l vadă, noapte de noapte. Nimeni nu-l crede, bineînțeles, toți ştiu că e nebun, dar *oamenii au nevoie de nebuni şi de iluzii.* Primii le dau lor o anume siguranță. Orice om, când vede un nebun, se simte pe sine normal. Iar fără iluzii, oamenii n-ar putea trăi.

Mulți dintre cei de aici visează că ar putea fi, într-o bună zi, descoperitorii unei comori.

— Mi-a fost adusă bila de lut ars şi m-am apropiat, ținând-o în mână, de marginea gropii – începu să depene mai departe cântărețul elvețian, o poveste despre care ea, doar ea, ştia că este povestea primei sale vieți. Ştiam că o voi arunca peste câteva clipe pe capiteliul de marmură şi că bila va hotărî soarta fetei străine şi soarta mea. I-am implorat, în gând, pe zei să ne poarte de grijă.

Începu, din nou, să transforme povestea în cântec.

De m-ascultați, din ceruri-nalte,
O, zei atotstăpânitori,
Voi ştiți că sunt dator o moarte;
Dar nu se poate ca să mori,

Când inima-ți tresaltă de iubire,
Când viață vrei să dăruieşti,
Cer îndurare, nu mărire:
Decideți voi, în zări cereşti.

Apoi, mai departe, prin vorbe ori prin cântec, îşi depăna povestea.

— Când am aruncat bila, inima mi s-a strâns. Priveam fix în ochii fetei osândite. Nici măcar n-aveam curajul să cobor privirile pe față-i, pe gât şi pe trupul dezgolit. Îmi era teamă că voi greşi ținta sau că voi mânia zeii. Mi-era teamă şi că zeii, după ce eu le voi fi stârnit curiozitatea vor râvni ei, vreunul, la frumusețea fetei.

De-ai fost frumoasă nu pot şti
Nici azi, iubită efemeră

Dar dacă iar te-aş întâlni
Din nou te-aş urmări, himeră.

Când bila s-a oprit în mijlocul capiteliului, nu mi-a venit să cred. Zeii mă ascultaseră. „Nu se poate, nu se poate" – a început să țipe isterizată mulțimea. „A oprit-o vrăjitoarea. Omorâți-o! Înfigeți sulițele în coastele ei", au țipat către cei doi soldați care o păzeau cu sulițele sprijinite, într-adevăr, în golurile coastelor tinerei fete. Atunci, pentru prima dată, am scos sabia împotriva alor mei şi am fluturat-o deasupra capului. S-a făcut liniște. A fost voința zeilor, le-am strigat. Nu-i mai respectați pe zei?

Povestitorul însoțea totul cu gesturi teatrale, ca şi cum ar fi trăit atunci evenimentul, iar liniştea din sala barului era poate echivalentul liniştii ce se aşternuse de frica pedepsei din partea zeilor, peste mulțimea adunată la Groapa Judecății Supreme.

— S-a ridicat apoi regele, readunându-şi trupul pe care-l strivise parcă cel mai mult grija pentru viața mea, care-i eram frate. A spus mulțimii că niciun muritor nu se poate împotrivi voinței zeilor. Fata va trăi, de astăzi înainte, în cetate. Dar mai era ceva de împlinit. Trebuia s-o cumpăr, ca sclavă. Mulțimea s-a mutat iarăşi de la Groapa Judecății Supreme pe platoul cetății. Podiumul din scânduri era tot acolo, nimeni nu-i purtase de grijă să-l ridice. Apărea, însă, o mare problemă pentru mine. Practic, licitația pentru ea pornea de la început şi putea participa oricine. Cine ştie, am gândit, poate că împrejurările şi întâmplările petrecute, constatarea de către oameni a voinței zeilor, este posibil să-l îndemne pe vreunul dintre

concetățenii mei să ofere o sumă mare. Erau mulți oameni bogați în cetatea Pergamului și în clipa aceea am început să mă tem de ei. Am plusat la maxim. Zeii nu prea se îngrijiseră până atunci de viața mea, din multe puncte de vedere, cu excepția unuia singur. Îmi îngăduiseră, ba chiar mă stimulaseră să adun comori. Le cumpărasem sau le cucerisem, de la oameni din cetatea mea sau din altele și luptasem, fără să mă tem de moarte, ca prada care-mi revenea din războaie să fie cât mai mare. Am zbughit-o, pur și simplu, până în odaia mea și am scos de sub pat două valize enorme, cărora le făcusem roți și în care îngrămădisem toată acea imensă avere, cum știam că n-are nici regele, nici nimeni, din toate cetățile pe care le cunoșteam. Le-am tras cu greu după mine, până în mijlocul platoului și le-am ridicat pe rând capacele.

Povestitorul imită, pe estradă, gestul deschiderii capacelor și toată mulțimea barului întinse gâtul în față, spre a vedea mai bine comorile, chiar dacă toți conștientizau că mișcarea lui era doar simbolică. Și Lamia dori să vadă, pentru că atunci când fratele regelui le deschisese în fața mulțimii, ea era în spatele capacelor, pe podium, și nu putuse observa nimic. Nici n-o interesa, de altfel, atunci.

— Mulțimea a vuit a uimire. Toți știau că eu strânsesem, în timp, nenumărate comori, dar nimeni nu se aștepta la atât de multe. M-am întors către rege, fratele meu, și i-am zis: „Mărite rege, acesta este prețul pe care-l ofer pentru sclava ce o aveți de vânzare." Mulțimea a vuit iarăși. A altfel de uimire. Atunci, după ce a stat un timp să cugete, regele s-a ridicat și a spus: „Frate al meu, nu

este drept să dai atâtea comori pentru un sclav. Niciodată n-a fost cumpărat unul cu asemenea preț. Dar nu întotdeauna ceva trebuie cumpărat cu bani sau cu aur. Tu ai riscat viața pentru viața ei, ceea ce ar fi însemnat un preț mult mai mare. Vei oferi pentru visteria curții regale, spre a nu încălca legea care cere ca orice sclav să fie plătit, un singur bănuț. Restul este comoara agonisită de tine, păstreaz-o!". Așa a spus regele, iar mulțimea a dat aprobator din capete. Am căutat un bănuț și i l-am dus regelui, iar el l-a primit. Am luat apoi dintr-un cufăr pânza de in pe care mi-o dăruise regina Troiei, căreia îi cruțasem de la moarte unul din feciori, și mi-am învelit sclava, care devenise, din acel moment, femeia mea. Am dus-o în odaie și am așezat-o pe pat, apoi am adus și am pus la locul lor cuferele. Nu știu cât timp voi fi fost împreună cu femeia aceea, dar știu că ne-am iubit cum n-au mai existat iubiri pe lume. Și pentru că oamenii îmi văzuseră comoara, și pentru că mulți începuseră să ne pizmuiască pentru conviețuirea noastră venită din voința zeilor – singurul lucru inteligent pe care-l puteam face era să ascundem comoara. Și am ascuns-o. Atâta doar, că nu mai știu unde, iar acum mi-e foarte greu să-i găsesc locul. Dar...

Trebuie să fie undeva acea comoară,
Iubita mea, am pus-o împreună.
Voi răscoli pământu-n fiecare vară
În nopți târzii, sub razele de lună.

De n-oi găsi argintul și aur n-oi găsi,
M-aș mulțumi cu vântu-n adiere.

Sărutul lui, comoara mea va fi,
Venită de la tine – mângâiere.

Degetele mai stăruiră câteva clipe pe corzile harpei, năvalnic, apoi acordurile se stinseseră pe nesimțite. În câteva fracțiuni de secundă, fratele regelui își smulse barba și pletele și lăsă să-i cadă la picioare pânza de in în care fusese înfășurat.

Lumina făcu explozie și tânărul ghid de alaltăieri, purtând ca îmbrăcăminte doar un slip, se înclină în fața publicului, care se ridicase în picioare și aplauda frenetic.

— Acum, domnilor, vă rog să mă iertați. Este vremea când eu trebuie să plec să-mi caut comoara.

Rostise vorbele cu toată seriozitatea și se retrăsese ferm pe o mică ușă laterală, fără să-i pese de obiectele de recuzită care se odihneau acum pe podeaua estradei.

— Frumos, foarte frumos, exclamase Inna, continuând încă să-și lovească una de alta palmele, tot așa cum o mai făceau și alți câțiva dintre cei prezenți în sală.

— Închipuiți-vă că acum chiar se duce acolo sus, la cetate, și se apucă de săpat, găsi cu cale băiatul să le informeze.

— E un nebun, sigur că e un nebun, dar mie mi-a plăcut. Ce spui, Lamia?

— Ce zici? întrebă Lamia, care încă nu reușea să se concentreze la altceva decât la cuvintele fratelui regelui, ce-i stăruiau puternic în urechi.

— Nebunul, ți-a plăcut?

— Nu e nebun, Inna. El doar reface povestea pe care a trăit-o şi îşi caută disperat comoara. Cine ştie, poate că, într-o bună zi, chiar are s-o găsească.

— Lamia, tu ai fost ieri la cetate. L-ai întâlnit? întrebă Inna, suspicioasă. Cred că te-ai povestit mai mult cu el şi te-a înnebunit şi pe tine.

— Nu, Inna, ieri nu l-am întâlnit. De-aia am venit aici în noaptea asta. Dar...

— Lamia, priveşte-mă în ochi!

N-o privi, simțind din nou starea pe care o avusese şi ieri noapte, la întâlnirea cu Spiritul. Privi la ceas. Mai erau două minute până la ora două şi nouăsprezece minute, ora la care îi apăruse ieri noapte.

— Inna, stai cu băiatul, simt nevoia să mă odihnesc puțin în maşină.

Abia avu timp să ajungă şi să se aşeze pe scaun, că Spiritul se şi afla în palma sa.

— Ascultă-mă, Lamia, repede, pentru că nu vreau să se pună la socoteală ieşirea asta din tine. Nu ştiu dacă ți-am spus, dar n-am voie să te părăsesc de prea multe ori într-o viață, şi vreau să-mi păstrez drepturile pentru atunci când vom fi doar noi doi şi când o să putem sta pe îndelete de vorbă. Dar era să faci o greşeală.

— Ce greşeală?

— Două, de fapt. Prima: te pregăteai să-i propui prietenei tale să te însoțească sus, la cetate. Nu uita ce-ți spun. Niciodată să nu te duci la întâlnirile cu el decât singură.

— Dar comoara? Există?

— Nu pot să-ți spun, Lamia, dar vei afla. Tot așa cum ai aflat în seara aceasta ceea ce nu ți-am putut spune noaptea trecută. O a doua greșeală pe care să n-o faci niciodată: să nu privești în ochii prietenei tale când ți-o cere ea. Poți s-o faci, dar numai când vrei tu. Moștenește ceva de la o bunică hipnotizatoare, care încă mai trăiește. Îți poate citi gândurile și te poate face să-i mărturisești ceea ce n-ai dori să-i spui. Și ultima chestiune: nu te duce, în noaptea asta, la cetate.

Coborî din mașină. Inna și băiatul o așteptau la câțiva metri, pe trotuar. Prietena ei era convinsă că între timp vorbise la telefon, fiecare mai folosea adesea câte un truc spre a se retrage pentru singurătatea vreunei convorbiri.

— A, da, iartă-mă, zise Lamia către băiatul care o tot privea. Cât costă?

— Zece dolari.

— Nu, cinci.

— Și-așa am făcut-o pentru dumneavoastră, că ne-am împrietenit.

— Ne-am împrietenit?

— Da, așa zic eu când vreau să-i ajut pe oameni, că ne-am împrietenit. Așa că, vă las la șapte dolari.

— Bine îți dau patru.

— Cum patru, ați spus cinci.

— Da, dar un prieten îți lasă mai ieftin. Și nu uita încă un lucru: ți-am plătit biletul de intrare și consumația. Așa

că te plătesc cu patru dolari şi îți mai dau unul bacşiş. E bine?

— Ați învățat foarte repede şi foarte bine. Parcă ați fi de-a locului. Chiar, de unde sunteți, pentru că vorbiți engleza foarte bine.

— Din România.

— Ştiu, vin din când în când oameni din România pe aici, dar puțini ştiu să vorbească. Cu ce seamănă românii mai mult, cu turcii sau cu grecii?

— Nici cu unii, nici cu alții. Seamănă cu dacii şi romanii.

— N-am auzit, dar dumneavoastră semănați cu fetele de pe aici. Iar aici cele mai multe sunt ori turcoaice ori grecoaice.

Îi întinse bancnota de cinci dolari. Băiatul o luă şi o puse în buzunar.

— Dacă mai aveți nevoie de mine, căutați-mă.

Când ajunseră la hotel era ora trei dimineața. Recepționera îi întinse, deodată cu cheia, un bilețel. Citi: „V-am aşteptat toată seara. Dacă nu mă înşel, îmi promiseseți un dans. Mă găsiți la barul meu, mâine dimineață, la ora zece." Urmau un nume şi o semnătură, pe care nu avea de unde să le ştie, dar recepționera îi spuse că biletul a fost lăsat de patronul hotelului.

De fapt, nici n-ar mai fi fost nevoie de bilețel, Lamia aflase deja de faptul că o aşteptase şi că voia s-o vadă a doua zi. Chiar cu câteva minute înainte de a ajunge în fața hotelului, primise un telefon.

„Alo, Lamia?"

„Da, tati, ce faci? Unde eşti?"

„Bine, la Los Angeles. A fost un drum foarte lung şi foarte obositor, dar am ajuns de aseară şi acum am început să-mi revin. Ce făceai, dormeai?"

„Nu, nici vorbă. Aici e ora trei dimineața şi mă întorc de la un spectacol, care a fost foarte frumos. Sunt cu Inna."

„Bravo! Nu v-ați găsit şi voi băieți pe-acolo, nimic?"

„Dacă vrei să ştii, nici n-am avut timp şi nici nu ne plac, din câți am văzut. Sunt urâți. Eu m-am dus la cetatea Pergamului, unde mă interesează nişte detalii arhitectonice. Cred că mai mult pe-acolo îmi voi petrece următoarele zile."

„De-aia n-a reuşit patronul să te întâlnească. Mi-a spus că l-a îngrijorat absența ta de la program şi că ar fi vrut să-ți vorbească. Te aşteaptă mâine – adică azi, la tine, pentru că aici abia am trecut puțin de amiază – la ora zece, la birou. O să trimită pe cineva după tine."

„Îmi pare rău, dar cred că voi avea alt program."

„Treaba ta. Am impresia că voia să ți-l prezinte pe băiatul lui."

„Să fie sănătoşi, amândoi."

Mai schimbase câteva cuvinte cu taică-său, despre cu totul alte probleme.

Întoarse biletul patronului pe partea cealaltă şi scrise: „Vă cer mii de scuze, dar am altceva în program. Voi veni la masa de seară." Îl puse la loc în plic şi îi adresă recepționerei rugămintea de a-l da a doua zi patronului.

— Doresc să mai închiriez maşina pentru încă două zile, îi mai zise fetei de la recepție.

Aceea întinse mâna spre locul unde se aflaseră cheia şi biletul şi luă, de data aceasta, un mic carton verde.

— Patronul a spus că maşina vă rămâne la dispoziție pe toată perioada cât vă veți afla la noi. Cu cartonaşul acesta puteți alimenta gratis la orice stație de benzină din Bergama.

8

Soarele încă nu răsărise când Lamia urca serpentinele spre cetate. Paznicul, acelaşi cu omul care o ajutase să parcheze în ziua precedentă, o recunoscu şi îi aruncă un zâmbet prietenos. Înţelese repede că nu era o legătură directă între zâmbet şi vreun sentiment de simpatie faţă de ea. Duse mâna le geantă şi îi vârî în palmă obişnuita bancnotă.

Curios, paznicul n-o întrebă de nimic, nici ce caută atât de devreme în cetate, nici dacă n-a observat că programul de vizitare începe peste abia patru ore. Luă o legătură de chei, alese una, cea mai mare dintre ele, şi o vârâ în broască. Se auzi de două ori, puternic, zgomotul caracteristic. Lamia îndrăzni să-l întrebe, încercând să găsească cele mai simple cuvinte, dacă ştie ceva de omul care vine şi face săpături noaptea. Ştia. Ba, mai mult, parcă era alt om decât cel de ieri, acum rupea bine englezeşte, cum – constatase Lamia – aproape că nu există tânăr sau om în locuri cât de cât publice care să nu fi învăţat această limbă. Îi arătă o direcţie anume şi îi spuse ce ziduri să ocolească şi cum pentru a ajunge în locul unde „domnul arheolog" caută comoara. Expresia „domnul arheolog" nu-i scăpă Lamiei şi chiar urmări atentă, să vadă dacă în rostirea

paznicului apare şi cuvântul „crazy", adică nebun. Nu-l auzi, deşi era sigură că nu lipseşte din restrânsul lui vocabular în engleză.

Urca agale, cu inima strânsă, plină de emoții, aleea de piatră a cetății. Era convinsă, de azi noapte, că n-a fost ucisă atunci, la Groapa Judecății Supreme, ca vrăjitoare, şi că a mai trăit după aceea, împreună cu omul care o salvase.

Se afla, deci, într-un anume fel, în casa ei, *casa dintr-o altă viață.*

Şi mergea să-şi întâlnească, după o lungă despărțire, iubitul.

Soarele se ivi brusc de după un zid, învăluind-o în lumină.

Păşea încet pe lângă câteva pietre desprinse probabil de curând dintr-un zid şi neridicate încă, semn că timpul lucrează uneori cu multă răbdare, netezind până şi pietrele, alteori cu severitate şi încrâncenare, schimbând rapid locul şi ordinea lucrurilor. Se rupseseră poate din zid chiar în noaptea aceea. Cum, în ultimele zile, se obişnuise să caute semne în tot ce se petrecea sau în ce întâlnea în jurul ei, se gândi că ar putea fi şi acesta unul. Dar de care?

Ocoli încă un colț de zid şi ajunse chiar lângă omul pe care-l căuta. Se opri din mers la vreo cinci-şase metri. Stătea pe marginea unei gropi proaspăt săpate. Se aşezase paralel cu una din marginile ei, direct pe pământ, îşi adusese genunchii către piept şi îi înlănțuise cu mâinile ale

căror degete se întrepătrunseseră. N-o observă şi nu-i simți apropierea. Îl privi îndelung şi privi groapa proaspăt săpată. Era aproximativ pătrată, cam cu un metru pe fiecare margine. Nu-şi dădea seama cât poate fi de adâncă dar, după pământul scos din ea, avea probabil cam aceeaşi dimensiune şi în adâncime.

Se apropie încetişor şi constată că se înşelase. Adâncimea era de cel mult o jumătate de metru, iar mai departe nu se putuse merge. Fundul gropii era piatră-piatră, semn că acolo se termina lumea cetății, indiferent cărui timp ar fi aparținut şi începea lumea ancestrală a adâncurilor muntelui, adică lumea celorlalți zei, care, din pedeapsă sau din proprie alegere, nu-şi au locul în înaltul cerului, ci în măruntaiele pământului.

O observă, dar nu schiță niciun gest. „Parcă aş fi femeia lui, în casa lui sau în casa noastră şi aş fi venit din odaia vecină. Ştie pentru ce am fost acolo şi ştie pentru ce m-am întors, s-a obişnuit, de acum, cu gesturile şi mişcările casnice" – gândi Lamia. Privi mai atentă la ce lucrase.

Pământul scos din groapă era orânduit cu grijă pe două dintre marginile ei. Niciun bulgăre, nici măcar ca din întâmplare, nu ajunsese pe celelalte. „Parcă anume l-a pus aşa – îşi forță Lamia din nou supozițiile. Şi-a păstrat o latură pentru a se odihni el şi cealaltă în aşteptarea mea. Se aşează în aceeaşi poziție din care el nu se clintise nici măcar un milimetru, cu picioarele către picioarele lui, aproape atingându-i vârfurile. Nu-l privea şi simțea că nici el n-o priveşte.

— Bună dimineața, Stăpâne – îi zise într-un târziu, ridicând privirea.

Nu se clinti niciun pic, rămase nemişcat, privindu-şi genunchii ținuți apropiați de încolăcirea mâinilor.

— V-am spus „Bună dimineața!", de ce nu vreți să-mi răspundeți?

— Pentru că nu este o dimineață bună, domnişoară. Ba chiar, acum, prin venirea dumitale, este una din cele mai proaste.

— De ce? Nu vă voi deranja cu nimic. Puteți să vă vedeți mai departe de treabă sau să vă odihniți, aşa cum vă odihneați şi când am venit eu.

Alte câteva clipe nu-i răspunse, iar ea nu mai îndrăzni să zică nimic. Îl auzi, în cele din urmă, vorbind:

— Am avut o noapte foarte agitată. De azi-noapte, de când am început spectacolul pe care îl susțin în fiecare seară la „Pergamon-Bar", am simțit o stare ciudată, cum n-am mai avut niciodată până acum. Ceva care parcă mă sfredelea, mă ardea şi mă răscolea tot timpul. Am crezut o clipă că reflectorul e prea puternic şi era gata să strig la electrician, dar am constatat curând că luminița era aceeaşi, albă, blândă şi învăluitoare, mângâindu-mi trupul ca o iubită adevărată. În altă parte se afla cauza acelei stări ciudate. Poate chiar în mine, pentru că nu m-a părăsit nici până acum. Am fugit glonț încoace, crezând că dacă mă voi apuca de săpat, răul mă va părăsi. N-a fost însă aşa şi nici n-am putut să sap prea mult. Peste puțină vreme, piatra s-a opus stăruințelor mele. Apoi, spre dimineață, a fost un cutremur. Nu ştiu câte grade să fi avut, dar muntele a vuit puternic, auzeam parcă o fierbere şi o răscolire în adâncurile lui, ceea ce a accentuat propria-mi răscolire.

Se mişcau îngrozitor coloanele pe care le vezi că au mai rămas din vechiul templu, şi-mi era o frică imensă că s-ar putea frânge vreuna dintre ele. Toate astea au făcut ca noaptea mea să fie un adevărat coşmar.

„Şi ultima chestiune: nu te duce, în noaptea asta, la cetate" – îşi aminti Lamia că îi spusese Spiritul, la întâlnirea din maşină.

— Iar acum – continuă bărbatul din faţa ei, pe care nici nu ştia cum să-l numească: ghidul, arheologul, fratele regelui, stăpânul şi soţul ei dintr-o altă viaţă... –, când mă bucuram că a răsărit soarele şi că se vor risipi relele nopţii, ai apărut dumneata, despre care nici nu ştiu măcar dacă eşti reală sau eşti o nălucire, pentru că acesta nu-i locul unde să se plimbe fetele în răsăritul soarelui. Poate că eu vorbesc neantului, şi aşa oamenii de pe aici mă consideră nebun.

— Nu sunteţi nebun, domnule, iar eu tocmai pentru asta am venit, spre a vă demonstra că nu sunteţi nebun. Cred că este rândul dumneavoastră să mă ascultaţi.

Îi spuse, pe scurt, toată povestea, mai puţin despre întâlnirile ei cu propriu-i Spirit. De la plecarea din Sparta, până la întâlnirea de la Groapa Judecăţii Supreme, cu licitaţia şi cu bila de lut ars. Îi mărturisi şi faptul că a aflat de la el, azi-noapte, continuarea poveştii, încercând să-l facă a crede că toate lucrurile acestea s-au petrecut cu adevărat şi că ea chiar a simţit, de cum l-a văzut, că s-au cunoscut într-o altă viaţă.

— Ai o imaginaţie bogată, domnişoară, foarte bogată. Mărturisesc că mie îmi plac oamenii cu imaginaţie, pen-

tru că îmi face mare bucurie să cred că fac parte din rândul lor. Tot ceea ce ați auzit și ați urmărit aseară este ceea ce eu însumi am creat, ca să-mi pot susține un spectacol. Câțiva ani m-am gândit la povestea asta, am cizelat-o cu atenție și am repetat-o de sute de ori, modificând-o mereu înainte de a mă prezenta cu ea în fața publicului, așa că nu este a nimănui, este propria mea creație.

— Ați modificat-o mereu pentru că nu v-ați amintit totul dintr-o dată, nici eu nu mi-am amintit și nu-mi amintesc nici acum totul. Dar pe măsură ce într-un colț sau altul al memoriei a mai apărut o pâlpâire de lumină, ați dus povestea din ce în ce mai aproape de adevăr.

— Domnișoară, eu știu ce spun oamenii despre mine, ți-am zis deja, anume că aș fi nebun. Dumneata, însă, dacă nu ești o nălucire, pari o fată în toate mințile.

— Și chiar sunt, așa cum ești și dumneata. Ascultă-mă, sunt sigură că în fiecare viață omului îi apar în memorie experiențe și amintiri din viețile anterioare. El nu știe de asta, crede că ideile îi vin atunci. Cum altfel crezi că s-a păstrat memoria lumii pentru lungi perioade în care în anumite locuri totul a fost neant, s-a ales praful și pulberea de mărturiile istorice? Cum îți explici că oameni care n-au nici studii și nici vârsta necesară pentru maturitatea gândirii au inventat lucruri incredibile? Sau de ce ni se pare uneori că am mai întâlnit pe cineva, când toate datele ne spun limpede că nu aveam cum? Crede-mă, Stăpâne, eu te-am recunoscut, acum două zile, din prima clipă și mi-a venit în minte aproape întreaga mea primă viață.

— De ce îmi spui Stăpâne? Tot așa mi-ai zis și când ai dat „Bună dimineața!".

— Pentru că eşti Stăpânul meu din acea primă viață, nu înțelegi? Eu sunt fata pentru care ai riscat judecata zeilor şi pentru care ai vrut să plăteşti cu toată comoara pe care o adunaseşi într-o viață. Ai devenit Stăpânul meu şi am trăit împreună. Aici, pe undeva, trebuie să fie încăperile care au constituit casa noastră. Nu-ți aminteşti nimic?

Ridicase spre el o privire rugătoare, implorându-i parcă o amintire de atunci sau măcar un gest de aprobare a ceea ce ea spunea.

Se uita, la rându-i, către ea cu un fel de milă, mila pentru omul bolnav. Ar fi putut s-o gonească, să-i spună direct că locul ei este spitalul de nebuni, dar nebunii sunt singurii, absolut singurii bolnavi adevărați. Orice altă boală cuprinde doar o anume parte a corpului şi omul, conştient de ea, o poate rezolva. Ori i se înlătură cauzele, ori i se combat efectele, ori se renunță, dacă este nevoie, la acea parte bolnavă a corpului. Mulți oameni trăiesc uneori zeci de ani fără o mână, fără un picior, fără o parte din stomac, fără un rinichi şi aşa mai departe. Nebunul, însă, din păcate, nu ştie niciodată că o anume parte a corpului îi este bolnavă. Şi nici nu recunoaşte, dacă i-o spun alții. Dimpotrivă, el se consideră totdeauna un om normal şi îi vede anormali pe cei din jurul lui, pe toți. „Ce vină are fata asta că se crede locuitoarea de altădată a acestei cetăți, ba, mai mult, că am fi trăit chiar împreună. Păcat de ea, e frumuşică şi poate chiar inteligentă. Dar cine a spus vreodată despre oamenii nebuni că sunt şi proşti?" Se hotărî s-o trateze cu toată delicatețea.

— Mă crezi nebună, ştiu asta. Dar nu uita un lucru: şi pe tine oamenii te cred tot nebun. Chiar eşti? îl întrebă, fără să-şi dea seama că îl tutuia pentru prima dată.

— Nu sunt – recunoscu despre sine şi nu te cred nici pe tine nebună – minți.

— Bine. Spune-mi, te rog, cum ți-a venit ideea să compui povestea pe care ai interpretat-o aseară?

— Simplu. De mai multă vreme, din tinerețe, mi-a plăcut să cânt şi să povestesc. N-am strălucit şi, conştient de asta, nici nu mi-am propus să fac carieră. Pentru un om e foarte important să-şi cunoască limitele, iar eu, atunci, mi le-am intuit corect. Mai mult decât să-mi distrez prietenii, la petreceri, n-am făcut niciodată. Până acum vreo patru-cinci ani, când am venit să văd locurile acestea. Trebuie să-ți mai spun că m-a fascinat de multă vreme civilizația greacă, chiar dacă meseria mea n-are nici o tangență cu asta. Acolo, în Grecia, vizitasem aproape tot ce se putea vizita. Dar mai ştiam că unele dintre cele mai importante cetăți greceşti au fost aici, în Asia Mică, pe litoralul de la Marea Egee al Turciei de astăzi. Am venit să văd Troia, Efesul, Miletul... La Pergam am venit aproape din întâmplare, n-o aveam în program. Culmea a fost că de aceasta m-am simțit cel mai mult atras, iar când m-am întors acasă am început să scriu o poveste şi nişte versuri.

— Mi se pare normal.

— Ce?

— Că ți-a plăcut cel mai mult..., că te-ai apucat să scrii o poveste...

— Domnişoară, iar începi?

— Scuză-mă!

— În vara următoare am venit din nou. Am invitat şi nişte prieteni. Într-o seară, tot la o petrecere, chiar în Pergamon-Bar, le-am povestit şi le-am cântat o primă variantă a ceea ce ai auzit aseară. După aceea, îți spuneam, am tot făcut modificări. Patronul, care era de față, mi-a propus să vin vara şi să susțin acest număr în programul barului lui. Am luat-o ca o glumă, el a insistat şi, după mai multe zile, când aflasem că el este şi directorul muzeului cetății, i-am spus că vin, cu o singură condiție: să mă lase să sap în cetate, să-mi caut comoara pe care nu mai ştiu unde am ascuns-o. A luat-o şi el, la început, tot ca pe o glumă, şi mi-a pus, la rându-i, o condiție: să sap numai noaptea, iar a doua zi, până începe programul de vizitare, dacă nu găsesc nimic, să astup la loc. Am fost amândoi de acord şi am bătut palma. I-am şi spus atunci: „Chiar îmi convine mai mult să sap noaptea, pentru că nu pot să-mi scot comoara dintr-o dată sub razele soarelui. O comoară care a stat atâta timp la întuneric s-ar putea dezagrega imediat, s-ar face țăndări. Acomodarea cu lumina trebuie să fie o operație îndelungată şi delicată, făcută cu grijă, aşa cum se procedează cu orbii cărora li se redă vederea."

— Crezi deci că s-ar putea să găseşti comoara? Crezi în existența ei? îl întrebă repede Lamia, cu un sâmbure de speranță în suflet.

— Teoretic, s-ar putea să găsesc o comoară, nu este exclus aşa ceva. În toate zonele cetăților antice şi nu numai acolo, pământul este plin de comori. Le găsesc cei care au noroc, dar de regulă aceştia sunt cei ce le caută.

După mine, domnişoară, viața e compusă din două lucruri: din muncă şi din noroc. Rare sunt cazurile când un om poate fi fericit fără una sau fără cealaltă. Iar eu muncesc zece luni pe an ca un apucat, am afaceri care merg foarte bine şi am destul, chiar dacă nu sunt foarte bogat. După acele zece luni dedicate afacerilor şi familiei, de patru ani vin aici, două luni, în fiecare vară. În acest timp uit de toate treburile pe care le am de făcut, nu mai port grija copiilor, care sunt, cred, aproape de vârsta ta, şi las lumea să mă creadă nebun. Cânt cui vrea să mă asculte, o poveste neverosimilă, sap inutile gropi spre a le astupa imediat la loc, dar văd, în schimb, în fiecare dimineață, un răsărit de soare pe vârful muntelui, fac lunea pe ghidul, dacă este nevoie, şi mai păstrez, în acest fel, posibilitatea de a dialoga cu oamenii. În rest, nu mă interesează nimic, absolut nimic. În aceste două luni sunt un alt om.

Tăcu. În tot acest timp, niciunul nu-şi schimbase poziția. Stăteau pe marginea gropii, nemişcați, ca două statui pe care un arheolog abia le-a scos de sub stratul de pământ care le acoperise.

— De ce ai venit din nou în a doua vară? îl întrebă Lamia.

— Pentru că am simțit nevoia să revăd locurile. Ți-am spus că mi-au plăcut cel mai mult, dintre toate pe care le-am vizitat.

— *Ți-au plăcut* cel mai mult sau *te-au atras* cel mai mult?

Întrebarea fetei îl puse în încurcătură. Dacă nu s-ar fi crezut sclava şi iubita lui de acum două mii cinci sute de ani şi nu s-ar fi considerat o fostă locuitoare a acestei cetăți, ar fi zis că are o inteligență aparte.

— Cred că *m-au atras* cel mai mult.

— Ştiam.

Nu-i mai luă în seamă vorba. Se uită la ceas şi pe faţă îi apărură semne de îngrijorare.

— Este târziu, domnişoară. Curând vor începe să sosească vizitatorii, iar până atunci eu trebuie să astup groapa la loc.

— Nu-i nicio problemă, te voi ajuta. Sunt sclava ta, Stăpâne.

Deja se obişnuise cu aiureala ei şi chiar dacă nu ştia cum o să se sfârşească toată povestea, nu mai avea acum timp să se gândească la asta. Fu uimit, însă, să constate că el, cu lopata, reuşea să arunce mai puţin pământ în groapă decât o făcea ea cu mâinile goale.

De obicei, cu puţin înainte de a pătrunde pe poartă primii turişti, el cobora fără grabă aleea care ducea spre administraţie, cu trei nelipsite unelte aruncate pe umăr: un târnăcop, o cazma şi o lopată. Părea un om care vine de undeva de la muncă, din grădină. Le lăsa la administraţie, apoi se îndrepta spre parcare, urca în maşină şi cobora la Pergamon-Bar, care avea şi un minihotel, una din camere fiind toată vara a lui.

Astăzi nu mai străbătuse decât o parte din acest traseu, cât să-şi ducă uneltele în cămăruţa specială de la administraţie. Cedase rugăminţilor ei de a rămâne fix până în momentul amiezii.

— Vreau să vedem, exact în acel moment, unde cade umbra coloanei din mijlocul gropii.

— Şi ce nevoie ai de mine, nu poți rămâne şi singură?

— Nu. Tu vei rămâne sprijinit pe balustradă, exact în prelungirea umbrei, şi vom face un semn pentru a şti cu precizie locul respectiv.

N-avusese încotro, deşi ieşea din programul obişnuit. Era deja obosit şi i se făcuse foame, ceea ce îi mărturisi noii şi neaşteptatei sale companioane. Coborâră împreună până la poartă. Priviră ceasul şi constatară că aveau încă vreme pentru o pizza şi o cafea. Când se apropie miezul zilei, se duseră la Groapa Judecății Supreme. Oamenii se înghesuiau, ca de obicei, să arunce monezi.

— Faceți puțin loc, le zise Lamia, avem o treabă de rezolvat.

Îl fixă în locul aproximativ în care bănuia că se va afla umbra după ce vor trece minutele care mai rămăseseră până la ora douăsprezece fix. Ea se duse exact în partea opusă şi începu când să privească umbra, când ceasul. La vremea cuvenită, începu să-l dirijeze.

— Puțin mai la stânga. Încă puțin, te rog!

La comenzile ei, omul se mişca fără să cârtească, sub privirile celor care se opriseră pentru câteva momente din aruncatul monezilor şi le urmăreau acțiunea.

— Prea mult! Încă o idee înapoi, spre dreapta! Stop!

Se uită din nou la ceas, apoi se mai mişcă ea într-o parte şi în cealaltă, mergând de câteva ori cu privirea pe coloană, pe umbră, pe om.

— Rămâi acolo, vin imediat.

Ocoli oamenii care se strânseseră şi mai mult în jurul gropii şi se duse lângă el. Scotoci în geantă, căutând ceva. Îi întinse o forfecuță de unghii.

— Fă un semn pe vopseaua balustradei, la mijloc.

— La care mijloc?

— La mijlocul tău, Stăpâne, în dreptul buricului.

Se retraseră, ea mulțumită, el nedumerit. Porniră spre poartă. Îi ceru explicații.

— N-am înțeles nimic din ce am făcut acolo. Pentru ce ne trebuie semnul acela.

— Îți spun diseară, îi răspunse. Apoi, dându-şi seama de un aspect la care nu se gândise, îl întrebă cu îngrijorare.

— Crezi că noaptea vei recunoaşte semnul pe care l-ai făcut?

— Da, cu siguranță, o liniști.

— Am să te rog să renunți în seara asta la program. Vom veni să lucrăm împreună.

Nimic nu-l surprinsese până acum mai mult decât această propunere. Din mai multe puncte de vedere. În primul rând că era mult dincolo de ce şi-ar fi putut el imagina, ca idee. Să vină adică cineva, o fată absolut necunoscută, pe care nici măcar cum o chema n-o întrebase, să-i spună atâtea lucruri pentru care o credea complet nebună, dar ale cărei idei nu i se păreau lipsite de interes. În al doilea rând, pe de o parte remarcase tonul ei imperativ – şi când îi ceruse să rămână până la ora amiezii şi acum, când îi cerea să renunțe la programul serii –, iar pe de altă parte nu înțelegea ce se întâmplă cu el, ceva din interior îndemnându-l să se supună orbeşte poruncilor fetei.

— Nu pot să renunț, am o înțelegere cu patronul barului.

— Şi tu n-ai voie să te îmbolnăveşti, să te doară gâtul şi să nu poți cânta? Mănâncă două înghețate şi îți vei pierde vocea de-adevăratelea. Îi vei şi arăta patronului că nu poți să cânți. Diseară, la zece, te voi aştepta aici.

Se lăsă, până la urmă, convins şi îi promise că va veni la ora zece la poarta cetății. Lamia nu renunță, însă, la ideea de a-l însoți până în oraş şi de a mânca împreună cele două înghețate.

9

La hotel, îndelungata ei absență provocase un adevărat dezastru. Totul pornise de la patron, care, dimineața, când găsise răspunsul lăsat în același plic în care cu mâna lui pusese invitația la o discuție, se impacientase chiar la modul real. Purta, la urma urmei, și o anume răspundere. Venise, adică, fiica principalului lui colaborator în realizarea edificiului cu care se mândrea în fața tuturor și el nu fusese în stare să-i poarte de grijă. Dincolo de faptul că se putea interpreta că el însuși nu-i asigurase un program cât de cât atractiv, mai era și pericolul că ea umbla singură, fie și cu mașina, ceea ce putea să-i aducă neplăceri în orice moment. În oraș sunt fel de fel de oameni, localnici sau turiști, care, sub influența drogurilor sau a băuturii, ba chiar și sub a propriilor instincte, sunt capabili de orice: răpiri, violuri, crime – câte nu scriau în fiecare zi ziarele. În sinea sa chiar se gândise: „Dacă mă trezesc cu un telefon, că a fost răpită și sechestrată? Va spune cine este și pentru ce se află aici, iar nemernicii îmi vor cere bani direct mie."

O întrebase pe Inna, dimineață, cum și-a petrecut seara.

„Am fost la Pergamon-Bar și am urmărit un program foarte frumos. Apoi ne-am întors și Lamia a plecat azi-dimineață, în zori."

„Acolo v-ați găsit să vă duceți, unde este cel mai prost program din oraş. Un nebun care spune prostii, atâta tot. Iar aici adusesem pentru dumneavoastră cea mai bună orchestră din împrejurimi."

„Nu mă îndoiesc nicio clipă, dar dacă nu ne-ați spus..."

„N-am considerat necesar asta, am vrut ca totul să fie o surpriză. Dar mai gravă este lipsa aceasta de grijă pe care prietena dumitale şi fiica partenerului şi prietenului meu o are față de sine. Dacă i se întâmplă ceva, ce ne facem?"

Pentru a-şi lua o măsură în plus întru eventualitatea de a-şi dovedi nevinovăția, patronul împărtăşi aceste gânduri tuturor celor din grup şi abia atunci aceştia se impacientară şi ei, mai mult stimulați de gesturile teatrale ale gazdei lor. Mai devreme nu dăduseră importanță absenței Lamiei, mai ales că nici Inna, dintr-o inițiativă proprie, nu prea fusese văzută. Toți le consideraseră mai tinerele şi mai zvăpăiatele grupului, preferând să doarmă până la prânz – „cum face tineretul din ziua de azi", după observația cuiva din grup –, ori plecate împreună.

Când patronul îşi exprimă ideea de a cere polițiştilor din oraş, care îi sunt aproape toți prieteni, să ia sub observație maşina Lamiei, Inna îl sfătui să nu facă acest lucru.

„Lamia are atâta personalitate şi un asemenea simț al libertății, încât ar fi o ruşine să scrie ziarele că un polițist a fost bătut măr de o fată. Poate chiar vreo doi-trei ar răzbi, pentru că ea este campioană națională la karate", îl minți pe jumătate. Karatistă era, dar nu chiar campioană.

Inna se retrase ceva mai târziu şi formă numărul de pe mobil al Lamiei.

— Te caută înnebunit patronul, îți poartă foarte tare de grijă.

— Spune-i doar atât: că mănânc o înghețată şi că îl bag în moaşă-sa.

— Cam nepoliticos să-i zic asta, dar, mă rog, dacă spui tu... Atâta doar că nu ştiu toate cuvintele în engleză. Pe mine de ce nu m-ai invitat la înghețată?

— Pentru că mi-am epuizat invitațiile pe ziua de azi.

Patronul fu bucuros, totuşi, s-o întâlnească pe Lamia la masa de prânz şi încă şi mai bucuros când aceasta îi spuse că va merge, împreună cu grupul, să viziteze Casa Fecioarei Maria, la Efes.

Îşi dădu seama, după reacția grupului la apariția Lamiei, că greşise când îşi exprimase gândurile în legătură cu disparițiile ei şi îi ceruse scuze.

— Vreau să vă spun, îi răspunse ea, de față cu toată lumea, că principala mea bucurie, când mă aflu într-un oraş străin, este să mă plimb singură pe străzi, ziua sau noaptea. Nu mi s-a întâmplat niciodată nimic, iar dacă ar fi să apară vreun pericol, ştiu să mă descurc, n-aveți nicio grijă. Acum, însă, merg cu dumneavoastră, pentru că oricum vizita aceasta mi-o pusesem şi eu în programul personal, aşa că, oricum ne-am fi întâlnit acolo.

Serviră masa şi merseră direct la microbuz. Traseul nu era prea lung, cam vreo şaizeci-şaptezeci de kilometri, preț de o oră de mers. Un urcuş de munte, pe un drum foarte bine amenajat, până în vârf, apoi un coborâş abrupt,

câteva sute de metri. Acolo, pe o terasă, se afla Casa Fecioarei Maria. O vizitară destul de repede, în mai puțin de zece minute. De fapt, nu era nimic altceva decât două încăperi simple, pitite sub stâncă, zidite din piatră. Plan simplu, pătrat, cu dublă intrare şi cu trecere dintr-o cameră în cealaltă. Mai mult durară explicațiile, care Lamiei îi reținură atenția.

— Fecioara Maria a venit aici, la Efes, la câțiva ani după moartea Mântuitorului Iisus Hristos, împreună cu Sfântul Ioan. Tot aici avea să vină, peste puțină vreme, şi Sfântul Pavel, în acelaşi scop misionar. Umblau să propovăduiască învățătura lui Hristos, zona aceasta era încă, la vremea aceea, una dintre cele mai populate şi mai civilizate. Ei s-au ocupat să-i construiască adăpost Fecioarei Maria, despre care nu se ştie cât timp va fi sălăşluit aici. Sfinții misionari au fost prigoniți. Sfântul Ioan a şi fost exilat la Roma, de unde s-a întors, pe ascuns, spre a-şi da obştescul sfârşit. Mormântul lui se şi află nu departe de aici, pe locul acela creştinii construind o mare biserică, astăzi ruinată. Foarte interesant este modul cum a fost descoperit locul unde s-a aflat casa Fecioarei Maria.

Instinctiv, Lamia deveni mai atentă.

— O călugăriță germană, Ana Katherina Emmerich, care a trăit între anii 1774 şi 1824, a stabilit o comuniune spirituală cu Fecioara Maria şi a avut revelația acestui loc. Deşi a trăit paralizată întreaga sa viață şi n-a călătorit niciodată, călugărița a transmis informații exacte în cartea sa, intitulată „Viața Fecioarei Maria." Pe baza acestora, preotul Lazarian, de la Izmir, a început cercetările, în anul 1891. Casa, în plan pătrat...

Călugărița-ghid se minuna ea însăşi de cele ce spunea oaspeților, citindu-i-se în priviri lumina nedumeririi admirative, la fel cu aceea din ochii multora dintre cei prezenți. Pentru Lamia, însă, revelația călugăriței germane şi indicarea *exactă* a locului unde se aflau rămăşițele zidurilor din casa unde îşi găsise adăpost Fecioara, *cu precizarea clară a traseului* ce trebuia parcurs pentru a ajunge la ele, nu stârnea niciun fel de nedumerire. Era limpede faptul că ea, călugărița, nu fusese niciodată în zonă, pentru că, paralizată din tinerețe, nici măcar nu se putuse mişca. Dar ea *ştia* drumul şi *ştia* ruinele. Atâta doar că ea *nu ştia că ştie*. Şi, de asemenea, *nu ştia de când ştie*. Poate că străbătuse drumul, într-o altă viață, când casa mai era încă întreagă; poate chiar la vremea când în ea locuia încă Sfânta Fecioară sau mai târziu, când misionarii creştini îşi căutau locuri de propovăduire în preajma locurilor sfinte.

— Toți suntem pe terasă, domnişoară, am hotărât să ne bem aici cafeaua de după-amiază, îi întrerupse firul gândurilor patronul însuşi.

Nici ea nu sesizase că rămăsese mult în urma celorlalți, însoțită doar de gândurile care o frământau. Lamia nu-şi mai amintea de cele ce îi zisese la telefon taică-său, ironizând-o, dar şi avertizând-o asupra unui gând pe care-l mărturisise patronul, entuziasmat poate de prima întâlnire cu fiica lui. Nu-i mai propusese nicio întâlnire, invitația la dans era ceva de domeniul istoriei, iar posibilitatea cunoştinței cu fiul său parcă nici nu i-ar fi trecut vreodată prin minte. Pentru el, fata era o cu totul alta decât cea din prima seară.

Dar Lamia simțea ea însăşi că este cu totul alta.

10

Puțin după ora zece seara erau lângă Groapa Judecății Supreme. Lamia venise la ora fixată în parcarea cetății şi nici el nu întârziase. Coborâseră din maşini, iar paznicul, acelaşi, le ieşise în întâmpinare. Nu era mirat de apariția lui mai devreme decât de obicei şi nici de faptul că ea i se afla alături. Probabil, în ceea ce îl privea, nu-l interesa noțiunea timpului, ştia doar că trebuie să vină; iar prezența ei îi devenise familiară, după cele câteva întâlniri. Nu uitase, însă, să întindă mâna şi nici Lamia nu pierduse din vedere pregătirea bancnotei de cinci dolari.

În cămăruța de la administrație, el se îndreptă către cele trei unelte pe care şi le lua în fiecare noapte: lopata, cazmaua, târnăcopul. Ochii ei stăruiseră, însă, prin rafturi şi prin cotloane. Îi spusese, până la urmă, ce caută, iar el râsese. Un dorn şi un ciocan mai mare, un baros.

„Dacă mi-ai fi cerut asemenea obiecte în Elveția, te-aş fi trimis să le cauți la un muzeu. Numai că aici, chiar într-un muzeu fiind, trebuie să le putem găsi. În aceasta constă greutatea muncii arheologilor: că ei nu pot folosi instrumente moderne, mecanice sau electrice, care să facă treaba în locul lor. Mâna aflată pe o coadă de cazma, pe un şpaclu ori pe un dorn, trebuie să simtă de fiecare dată când

a fost atins un obiect, care trebuie apoi degajat cu mare grijă de la locul lui.

Găsise cele ce căutau, le luase docil şi porniseră pe alee. N-o întrebase la ce le vor folosi şi ea remarcase acest lucru.

Răsărise luna şi parcă mai risipise ceva din liniştea cetății, ca şi cum lumina ar fi trezit la viață urmele de ziduri, coloanele rămase din templu ca niște paznici muți ai platoului, coamele de stâncă ieșite la iveală printre ruine, ca niște urşi adormiți în noapte.

Mergeau tăcuți pe alee, ca doi străini care nu-şi găseau încă firele unei discuții; sau ca doi oameni care au trăit o viață împreună şi şi-au spus toate lucrurile ce avuseseră a şi le spune.

El simțea că se supune unei alte voințe decât a lui şi nu-i venea să creadă că acea voință este a tinerei fete alături de care mergea.

Ea avea o singură țintă, Groapa Judecății Supreme, singurul loc despre care îşi amintea aproape tot. În rest, parcă trecea pe lângă ceva ce nu-i era străin, dar despre care memoria nu-i releva nimic concret. Îşi aduse aminte cele ce îi spusese femeia din vis: *„Vei mânca portocalele pe rând, una câte una, când ți se va face foame. Nu vei putea să mănânci două deodată, iar la ultima, ai grijă: în timp ce o vei mânca, îți vei aduce aminte cum ai mâncat-o pe prima; iar dacă vei găsi cu cine să împarți, măcar o bucățică din ea, îți voi aduce alte şapte portocale"*. Ceva parcă nu-i era prea clar, în cele ce-i spusese femeia. Pe cine anume trebuia să întâlnească şi să împartă cu el ultima portocală? Ce îşi va aminti înainte de întâlnire şi ce îşi va aminti după aceea? Un singur lu-

cru este cert: că amintirile ei se opreau într-un loc anume şi că de acolo, exact de acolo, începeau ale omului pe care îl întâlnise. El, însă, *nu ştia că ştie* şi chiar şi lui amintirile i se opreau într-un anumit punct.

Găsi în memorie cele ce îi spusese Spiritul Său, la întâlnirea de pe malul lacului: „Să-l cauți pe omul *acela* şi să împarți cu el o bucățică din portocala pe care o mănânci acum. Când o va gusta, îşi va aminti şi el prima viață şi veți putea, împreună, să reînviați lumea celor ce au vrut să vă ucidă."

Lăsară jos uneltele şi începură să caute, pe bară, semnul zgâriat în miezul zilei. Lumina lunii nu era prea puternică, dar era suficientă pentru a distinge nenumăratele zgârieturi pe care, în timp, şi alții le lăsaseră în vopseaua barei de metal.

El întinse mâna spre un anume punct.

— Acesta este, zise, şi puse degetul sub o literă.

— „C", de la „crazy"? Tot mă crezi nebună? izbucni Lamia.

— Nu, este „C" de la... numele meu, o minți. Dacă aş fi ştiut numele tău, aş fi pus, probabil, litera cu care începea. Nu-mi spui cum te cheamă?

— Ba da. Mă cheamă... Lamia.

Ar fi vrut să pronunțe celălalt nume, cel sub care fusese judecată ca vrăjitoare chiar pe locul acesta. Dar..., nu reuşi să şi-l amintească.

Îi fu necaz că nu-i revenea în memorie. Poate că dacă l-ar fi rostit, ar fi declanşat cine ştie ce mecanisme ale me-

moriei lui şi ar fi recunoscut-o. Dar... *„Să-l cauți pe omul acela şi să împarți cu el o bucățică din portocala pe care o mănânci acum..."*, îi stăruiau în minte vorbele Spiritului Său, care nu erau, de fapt, decât tălmăcirea parțială a vorbelor femeii din vis.

— Vino cu mine, îi zise, şi îl prinse de mână.

El se supuse, ca şi până acum, cu docilitate.

Ocoliră câteva ziduri, apoi altele. Şi unul şi celălalt simțeau că-i cuprinsese o stare anume. Ea îşi dădea seama că nu era cea din zilele precedente, el percepea cum parcă se scurge ceva din mâna ei într-a lui, ca un flux cald de furnicături. „Bioenergie" – îşi zise, racordat încă la lumea momentului.

Se opriră într-un loc unde resturile de ziduri, înalte cam de un metru şi jumătate, reconstituiau pe trei laturi o fostă încăpere. Lângă un perete, sub lumina lunii, descoperiră o lespede mai mare, netedă, ca o masă, şi altele două mai mici, alături. Se aşezară fiecare pe câte una din cele două, ce păreau a fi scăunele special puse la masa de piatră, şi ea scoase din geantă o portocală. I-o întinse lui s-o desfacă.

N-avea nimic la îndemână pentru desfăcut o portocală. Înfipse unghia în coajă, de jur împrejurul codiței, şi decupă de acolo un căpăcel. Nu se vedea mare lucru în întunericul nopții, dar reuşise. Consideră potrivit să i-o dea înapoi, spre a continua ea s-o desfacă şi s-o împartă.

Degetele subțiri îşi găsiră locul în deschizătura făcută de bărbat şi trase uşor, într-o parte şi în cealaltă. Făcu ochii mari şi întinse portocala spre el, implorându-l din

priviri s-o privească, la rându-i. Era o portocală aproape goală, o sferă din coajă galbenă, cărnoasă. Doar într-o parte a interiorului acelei sfere, cea opusă codiței, se afla un miez nu mai mare decât o nucă. Îl desprinse cu grijă, atâta cât era, şi îl împărți în două, întinzându-i o jumătate. Îşi zâmbiră dintr-odată şi se priviră în ochi, lacomi. Niciodată nu mâncaseră, niciunul, o bucățică de portocală atât de dulce şi atât de aromată. Privirile rămaseră contopite una cu cealaltă.

— Iubeşte-mă, îi zise, ridicându-se de pe piatra-scăunel şi aşezându-i-se pe genunchi.

Bărbatul avu parcă o clipă de ezitare, apoi mâinile i se înfipseră în carnea moale a trupului de femeie. O strânse în brațe şi simți cum sânii ei goi i se striveau de piept, tulburător. Îi căută gura cu gura lui.

— Iubeşte-mă, Stăpâne, sunt Femeia Ta, mai avu timp să audă, în timp ce simțea că mâinile ei înlăturau pânza de in în care îi era înfăşurat trupul.

— De la semnul acesta în jos, chiar sub noi, trebuie să fie locul prin care se poate intra în celula unde urma să-mi petrec ultimele zile, până la moartea prin înfometare, dacă tu n-ai fi aruncat cu bila şi dacă aceasta nu s-ar fi oprit pe capiteliul coloanei. Deschiderea era în partea de jos, nu mai mare decât să poată intra un om târându-se pe burtă şi avea o uşă din gratii. Nu ştiu dacă în aceeaşi celulă ne-ar fi pus pe amândoi, pentru că, ştii bine, dacă bila de lut ars s-ar fi rostogolit în groapă, tu mi-ai fi împărtăşit

soarta: moarte prin înfometare. Dar îmi amintesc că erau patru asemenea celule şi nu ştiu dacă celelalte erau sau nu ocupate. Nici nu ştiu dacă legile îngăduiau să fie puşi doi condamnați în aceeaşi celulă. Eu îmi doream însă aşa. Dacă tot muream şi dacă ție ți se întâmpla asta pentru mine, voiam măcar să fim împreună ultimele zile din viață. Ne-am fi iubit acolo, în celulă, înfometați, apoi am fi murit ținându-ne în brațe. Tu spui, în cântecul tău, că a fost altfel...

— Şi totuşi, domnişoară, C-ul acesta nu este de la numele meu.

— Ştiam, să nu crezi că nu ştiam. Dar, la urma urmei, mă ajuți numai dacă vrei. Eu voi coborî în groapă, cu ciocanul şi cu dornul, şi voi căuta pietrele care au fost zidite în deschizătură.

— Eşti sigură că a fost acolo? Dacă era mai într-o parte sau mai într-alta? o întrebă şi ea simți în această întrebare germenii ideii de cooperare.

— Absolut sigură. Tu ai stat, în amiaza zilei de astăzi, exact acolo unde ai stat şi atunci, aşteptând să arunci bila când soarele era în punctul cel mai înalt al cerului.

Îi povesti aşteptarea lui încordată de atunci, jucând în mână bila, fără să-i spună că în aceeaşi mână se afla şi propriul ei Spirit.

Nu-l convinse, fața lui exprima aceeaşi neîncredere.

— Nu te mai rog altceva decât să mă ajuți puțin, îi zise. Ține firul acesta de ață, i-am legat la capăt un inel. Altceva mai potrivit n-am avut. Tu vei rămâne aici, iar eu voi coborî în groapă, pe scara metalică. Atunci când voi fi jos,

vei da drumul inelului şi vei ține ața exact pe litera pe care ai zgâriat-o, indiferent ce va fi însemnând ea.

Luă ciocanul şi dornul şi ocoli groapa, până în dreptul scării de metal, care, se vedea, era şi ea o adăugire recentă. Coborî cu grijă şi se duse în punctul căutat. Păşea greu pe stratul de monezi.

Acolo unde bănuia că trebuie să fie locul pietrei sau pietrelor zidite în fosta deschizătură era nevoie să dea monezile la o parte. Încercă să le înlăture cu mâna, dar abia atunci constată că acestea se aflau acolo într-un strat gros, ale cărui dimensiuni nu le cunoştea.

Ceru să-i arunce lopata şi începu o muncă mult mai grea decât îşi închipuise. Nu mai făcuse aşa ceva şi nu ştia că într-o grămadă de monezi lopata nu se poate înfige în plin, decât dacă te duci la marginea ei şi intri cu lopata pe sub stratul mai micilor sau mai marilor pastile metalice cu semnificație valorică. Dar aici, grămada n-avea margini pe sub care să se poată intra cu lopata, ar fi trebuit mai întâi să aibă liberă o porțiune a fundului gropii. Ori, ea tocmai pentru asta lupta.

Reîncepu să zgârme şi să arunce monezile cu mâinile, înverşunată. Peste un timp simți alături respirația bărbatului, care făcea acelaşi lucru. Inelul cu inimioară se legăna deasupra capetelor lor, spânzurat cu ață de locul unde pe bara de metal fusese zgâriată o literă.

Trecuse mult de miezul nopții încă destul de călduroase de toamnă, erau amândoi obosiți şi transpirați.

Găsiseră piatra despre care Lamia susținea că este cea zidită spre a astupa intrarea în celulă. Era cam tot atât de mare cât şi celelalte, dar stratul de mortar care o încadra era ceva mai gros, semn că golul rămas liber când fusese aşezată acolo era altul decât rosturile de la zidirea inițială.

— Domnişoară – Lamia observă că încă nu-i pronunțase niciodată numele –, de unde ştii tu toate astea?

— Din două surse, îi zâmbi. Întâi, pentru că sunt aproape arhitectă, iar un arhitect învață şi despre asemenea lucruri. Al doilea, mult mai important, pentru că *îmi aduc aminte cum a fost inițial.*

Se rânduiră mai departe la înlăturarea mortarului din jurul pietrei. La un moment dat, Lamia simți starea de agitație cu care se obişnuise în ultimele nopți. Se uită la ceas şi observă, în bătaia razelor de lună, că era ora două şi optsprezece minute.

— Pot să mă odihnesc puțin? îi zise bărbatului. Am cam obosit.

Acesta, văzându-şi mai departe de treabă, încuviință, iar ea se întinse, ceva mai departe, pe stratul rece de monezi. Trecu încă un minut şi, exact ca în nopțile precedente, Spiritul îi apăru în palmă.

11

— Am multe să te întreb, Spirite al Meu, dar lămureşte-mi întâi următoarea chestiune. De ce vii întotdeauna la aceeaşi oră şi de ce aceasta?

— Nu este neliniştea care ar trebui să te frământe cel mai mult, dar este dreptul tău să-mi pui întrebări.

— Dacă nu vrei sau nu poţi să-mi răspunzi, nu insist.

— Ba da, pot să-ţi dau un răspuns: la această oră a fost prima mea întâlnire adevărată cu tine, numai noi doi. Până atunci trăiseşi din Spiritul Mamei Tale. Eu te-am aşteptat la naştere, te-am învăluit şi te-am îmbrăţişat ca şi cum aş fi fost un om care îşi aşteaptă iubita pe un peron de gară, apoi m-am strecurat în tine, pe nesimţite, aşa cum tu însăţi, firesc, fără să-ţi dai seama, mă aşteptai. Era într-o noapte de vară, la ora două şi nouăsprezece minute.

— Cine măsura atunci timpul?

— Timpul nu avea nevoie să fie măsurat de nimeni. Nici acum n-are nevoie. Se măsura şi se măsoară singur, după legi astrale pe care numai spiritele pot să le înţeleagă. De aceea eu ştiu cu exactitate ora aceea, cum ar şti-o acum cipul unui calculator. Ceasurile inventate de oameni sunt doar pentru nevoile lor şi n-au reuşit nici până acum să măsoare timpul cel adevărat. Tot mai luptă cu

nişte miimi de secundă şi tot îşi mai ajustează, la un anumit interval, mersul. *Doar noi, spiritele, suntem adevărații Stăpâni ai Timpului.*

— Mi se pare mie sau eşti puțin supărat, Spirite al Meu?

— Nu, atâta doar că abia te-am stăpânit, mai devreme, în dezlănțuirea ta de iubire...

— Tu m-ai îndemnat, Spirite. Tu eşti cel ce mi-ai poruncit, tălmăcind vorbele Femeii din Vis. Să-l caut pe omul acesta şi să împart viața cu el. Nu era normal să-i dăruiesc trupul meu şi să-l las să mă iubească? Mi-ați promis, şi Femeia din Vis şi tu, Spiritul Meu, că după aceea şi el îşi va reaminti prima viață, şi că împreună vom reînvia lumea care a vrut să ne ucidă.

— Lamia, ai început să încerci a forța destinul. Cred că începe să te prindă în mrejele ei ideea celorlalte şapte vieți şi că din ce în ce mai mult lupți pentru ele. Este Salvarea Ta, ştiu, dar nu poți face nimic împotriva a ceea ce îți este scris. Un popor apropiat de aici are pentru asta un singur cuvânt: *maktub – aşa stă scris.* Nu e nimic rău în a te dărui unui om. Toate lucrurile mari se fac din iubire. Din ură nu se poate construi nimic. Iar dacă s-a făcut vreodată ceva, acel ceva s-a năruit repede. Lucrurile făcute din iubire sunt însă trainice, fiindcă *iubirea este singurul lucru pentru care nu există măsură.* Ea poate şi trebuie să fie cât de mare. Cu o singură excepție: iubirea de sine. Cu cât creşte aceasta, cu atât este mai rău. Dar nu pentru că ei, iubirii de sine, nu i-ar fi îngăduit să crească, ci pentru un cu totul alt motiv: *cu cât creşte iubirea de sine, cu atât scade iubirea pentru ceilalți, până la a se transforma în ură.* Şi atunci, cercul se în-

chide într-un punct rău, punctul urii, din care spuneam că nu se poate construi nimic trainic.

— Încerci să mă cerți... Am greşit cu ceva, Spirite?

— Nu te cert, te avertizez. Viața ta de acum îți aparține. Celelalte se află, încă, în mâna Femeii din Vis.

— Dar eu am început să-mi împart viața cu omul acesta.

— Doar ai început...

— Ne-am iubit.

— Nu v-ați iubit, n-a fost în realitate.

— Să nu-mi spui, Spirite, că a fost un vis. Niciodată nu am simțit un bărbat aşa cum l-am simțit pe el, în vis nu se poate întâmpla aşa ceva. Am fost acolo, între ziduri...

— Ați fost, este adevărat, dar în cealaltă viață, în prima. Atunci ați plecat ținându-vă de mână, de pe platoul unde avusese loc licitația şi v-ați dus în locuința lui, acolo unde ați şi trăit mai apoi. Aceea era casa lui şi a devenit casa voastră.

— Carevasăzică, acum...

Nu-şi duse gândul până la capăt şi nici Spiritul nu-i mai dădu alte detalii.

— Spirite al Meu, simt că am obosit. Lasă-mă să mă odihnesc. Povesteşte-mi, dacă vrei, ceva frumos, cel mai frumos dintr-o altă viață a mea, şi adoarme-mă puțin...

— În fiecare viață omul are, cum îți spuneam, o menire. De aceea e trimis pe Pământ, spre a şi-o împlini şi a se reîntoarce. Tot ce face el, bune sau rele, toate câte i se întâmplă şi toate pe care le provoacă altora, sunt, într-un fel sau altul, subsumate împlinirii acelei meniri.

Nici măcar într-o singură viață omul nu poate să țină minte toate câte le săvârşeşte ori câte le petrece, ar fi peste

puterile lui. Şi atunci rămân, ca nişte jaloane, câteva puncte, amintirea câtorva momente, cele mai grele sau cele mai frumoase.

Pe cele grele, de obicei, nu le uită şi le poartă, ca pe o povară, toată viaţa. Sunt momentele când misiunea trimiterii lui pe Pământ a fost pusă în pericol. Au şi găsit o denumire pentru aceasta oamenii: cumpănă. După ce scapă de ceva foarte greu, care le pune în pericol împlinirea misiunii, oamenii spun că au avut o cumpănă.

Lucrurile frumoase nu mai revin, obsesiv, pe parcursul vieţii. Tot de obicei, ele se adună ca un ciorchine în preajma momentului când se apropie încheierea misiunii, când omul se pregăteşte să se întoarcă pentru repaos în ceruri, dar când el crede că a murit. Atunci se strâng astfel spre a-i face trecerea mai uşoară şi a-l determina să-şi dorească reîntoarcerea pe pământ.

Spuneam „de obicei", pentru că există şi excepţii. Nu se poate forma ciorchinele de amintiri frumoase în cazul acelora care au ucis alţi oameni. Ei nu mai au loc de odihnă în ceruri, ci loc de chinuri în ghenele celeilalte împărăţii, a răului. De acolo nu se mai întorc niciodată, ciclul existenţei lor se încheie definitiv. Pe de altă parte, există şi situaţii când focul vârfurilor de amintiri frumoase nu se stinge, nu intră în mocneală, luminând şi dând frumuseţe tuturor celorlalte zile ale omului.

— Spirite al Meu, mi-ai promis o poveste. Voiam să mă odihnesc...

— Aici şi doream să ajung. Ai avut şi tu, într-o viaţă, un moment care ţi-a luminat tot restul zilelor. Asta să fi fost

acum două, poate trei sute de ani, oricum, în viața care a precedat-o pe aceasta. Erai la fel de tânără ca şi acum, locuiai undeva între munți. S-a îndrăgostit de tine un tânăr din apropiere, dar de pe cealaltă parte a munților. Venea mereu, noapte de noapte, călare, stătea cât stătea cu tine, apoi pleca înapoi în galop, să nu-l prindă dimineața înainte de a ajunge acasă. Într-o iarnă, printre sărbători, s-a hotărât să te fure. Amândoi luaserăți această hotărâre, aşa că tu i-ai ieşit în întâmpinare, pregătită de drum. Era zăpadă şi a venit într-o noapte, cu o sanie împodobită cu crenguțe de brad. Te-a îmbrățişat şi te-a urcat în sanie. Să nu uit un amănunt: întâmplător sau nu, şi atunci ceasurile inventate ale lumii arătau ora două şi nouăsprezece minute. Ați plecat bucuroşi, în sanie, dar n-ați putut ajunge prea departe, pentru că viscolul v-a troienit drumurile. Ați încercat într-o parte şi în alta, dar n-a fost chip să răzbiți. Ați zărit, la un moment dat, peste un dâmb, un castel. Un castel adevărat, construit însă cu nişte alte sute de ani înainte. Ați ajuns până la porțile lui, cu greu. Porțile erau deschise şi tot aşa erau şi uşile. Imediat după acestea, într-un colț, se afla cămăruța portarului, unde, într-o sobă, pâlpâia focul. V-a întâmpinat cu bucurie şi v-a spus că de patruzeci de ani v-a pregătit, în fiecare seară, camera de la etaj. S-a scuzat că nu vă poate conduce până acolo, spunându-vă că între timp a îmbătrânit şi a orbit, face totul doar pentru că ştie cum sunt orânduite lucrurile. Ați urcat singuri la etaj şi ați găsit camera încălzită. Pe masă se aflau bucate, o cană cu vin şi două pahare. Alături – o crenguță de brad şi o lumâ-

nare, pe care ați aprins-o. Nu v-ați atins cine știe ce de mâncare și de vin, pentru că erați tineri. V-ați iubit toată noaptea, pentru că, de fapt, voi atunci descoperiți existența iubirii. Când ați coborât, a doua zi dimineața, bătrânul paznic v-a întrebat de ce mai plecați, după ce v-a așteptat atâta vreme. I-ați răspuns că îi mulțumiți pentru găzduire, dar că nu sunteți voi tinerii pe care îi așteaptă. Ați auzit, i-ați spus, povestea celor doi prinți cărora, cu vreo patruzeci de ani în urmă, li s-au speriat caii de la calească pe podul de peste râul din vale și au căzut în vad. Dar aceia au murit, nu se vor mai întoarce. „Atunci, dacă nu se mai întorc ei, de ce nu rămâneți voi aici, ar putea deveni castelul vostru." „Dar a și devenit, bătrâne, al nostru. L-am luat, întreg, și ni l-am așezat în inimi. Privește, n-a mai rămas decât cămărița ta, în care pâlpâie focul și în care e cald și bine." El, orbul, nu putea să vadă, dar voi chiar ați privit în jur și ați constatat că, într-adevăr, castelul nu mai exista. Mai departe nu știu nici eu ce s-a întâmplat cu voi, dar știu că aceasta a fost întâmplarea care ți-a luminat toată acea viață. Ai adormit, Lamia?

— Nu, n-am adormit, dar nu mai simt oboseala.

— Bine, du-te la partenerul tău de muncă, a obosit deja și el.

— Dar, Spirite, învață-mă ce să fac în continuare.

— Nu știu, Lamia. Și chiar dacă aș ști, nu mai am voie să-ți spun. Și-așa, prin întâlnirile anterioare, m-am amestecat mai mult decât ar fi trebuit în orânduirea lucrurilor. Și, ți-am mai spus, cu cât te privesc mai mult...

Spiritul nu-şi mai continuă ideea. Lamia se simți revigorată cum nu fusese de multă vreme şi se întoarse lângă omul care continua să bată cu ciocanul şi dornul, pentru a disloca piatra din zid.

12

— Încă un pic şi gata. Pe două părți am desfăcut-o şi mai am puțin pe a treia. Sper ca pe vatră să nu aibă mortar.

Într-adevăr, după câteva lovituri de ciocan, piatra se mişcă de la locul ei. O scoase cu grijă şi constată că dincolo era gol.

Se îmbrățişară instantaneu, ca şi cum o forță nevăzută i-ar fi împins unul către celălalt.

— Vezi, n-ai avut încredere în mine! Ți-am spus că acesta este locul uneia dintre celule. Acum mă crezi?

Nu-i răspunse. O privea lung şi atât.

— Nu mă recunoşti, frate al regelui? Nu-ți aminteşti că ai riscat pentru mine judecata zeilor şi că ai aruncat cu bila de lut ars pe capiteliu?

— Nu, aceea este povestea mea, eu am inventat-o.

Era ca şi cum ar fi luat-o de la capăt şi nu-şi dădea seama ce i-a mai rămas de făcut.

— Bine, dar iată aici celula în care urma să fiu închisă.

— Şi?

— Şi de aceea am vrut s-o deschidem, ca să-ți dovedesc că povestea a fost adevărată. Din păcate, eu n-o ştiu decât până aici, iar de aici încolo n-o pot afla decât dacă şi tu ți-o vei reaminti. Spune-mi, ce să fac ca să mă recunoşti?

— Nu ştiu.

Lamia se aşează pe grămada de monezi, epuizată, în aceeaşi poziție în care șezuse pe malul gropii, în noaptea precedentă. Nu mai ştia ce ar avea de făcut şi nici cui să ceară vreun ajutor.

— Vreau să văd ce este înăuntru, zise el la un moment dat şi îşi vârî mai întâi capul, apoi bustul şi pe urmă trupul aproape întreg.

Lamia urmări totul, dar nu realiză ce se întâmplă. Gândurile îi erau duse undeva departe, nici ea nu ştia unde.

Târziu, i se păru că un pantof se zbate în gura neagră a găurii pe care se chinuiseră s-o facă în zidul gropii. Se uită mai atentă. Nu se profilau, în semiobscuritatea nopții, decât două tălpi de pantofi, nemişcate.

Se ridică de pe monezi şi se duse lângă el. Îl strigă – „Hei!" –, apoi îi mişcă pantofii. Nu dădu niciun semn că ar reacționa cumva. Începu să-l tragă de picioare şi, puțin câte puțin, reuşi să-l smulgă hăului. Era însă un trup inert. Nu se mişca şi nu respira. „Probabil s-a asfixiat" – gândi Lamia.

Speriată, încercă să facă singurele lucruri pe care le ştia. Îşi aşeză ambele palme pe pieptul lui şi începu să-l apese ritmic, căutând să-şi regleze apăsările după propria respirație. De vreo zece-douăzeci de ori. Apoi îşi duse gura la gura lui şi se strădui, din toate puterile, să-i introducă aer în plămâni, scoțându-l apoi prin apăsare pe piept. O dată, de două, de zece, de douăzeci de ori – nici ea nu mai

ştia şirul. La un moment dat, i se păru că aude un geamăt. Apoi, nu i se mai păru. Coşul pieptului începuse să se mişte ritmic, prin propria putere.

Peste câteva clipe, el deschise ochii. Părea puțin năuc, dezorientat.

— Domnişoară, cred că m-ai salvat. Mi-ai dat viață din viața dumitale.

Apoi, ca şi cum s-ar fi dezmeticit brusc, dintr-un somn lung:

— *Andra!*

Aproape țipase, speriind-o. Îşi reveni însă rapid, cu un suspin adânc. Inima se zbătea să-i spargă pieptul.

— *Stăpâne! Iubitule!*

Se priviră lung în ochi şi se îmbrățişară. Apoi se depărtară, spre a se privi iar, şi se îmbrățişară din nou. Se recunoscură pe de-a-ntregul acolo, pe grămada de monezi care le înțepau trupurile.

Nu fusese deloc greu să şteargă urmele a tot ceea ce făcuseră peste noapte. Puseră piatra la loc, fără niciun fel de mortar, şi împinseră peste ea monezi, acoperind-o. Nu se mai cunoştea nimic.

După ce urcară scara, Lamia se duse în dreptul semnului şi, trăgând încet de ață, îşi recuperă inelul. Desfăcu nodul, ca şi cum l-ar fi dezlegat de o taină, şi i-l întinse.

— Pune-mi-l pe deget, îi zise.

Apoi, tot ea, în timp ce el îi potrivea inelul:

— Dacă totul va fi bine, vom merge cândva să-l aruncăm în mare, drept mulțumire zeilor că existăm.

El încuviință, sărutându-i inelul, apoi degetul care-l purta, apoi buzele.

Străbăteau curtea cetății ca pe propria lor curte. Soarele răsărise şi îşi începuse deja urcuşul pe cer. Aceleaşi ruine, aceleaşi frânturi de ziduri, aceleaşi coloane stinghere rămase din templu, slobozind spre cer strigătul unei alte lumi.

Cu de la ei voie, paşii li se îndreptară spre încăperile cele mai dragi. Pe drum, însă, privirile li se opreau pe alte repere, numai de ei văzute. „Iată aici fântâna cea nouă. Şi alături cealaltă, cea astupată după ce a căzut şi s-a înecat în ea fiica regelui, nepoata mea." „Iată altarul, unde veneam în fiecare dimineață să ne facem rugăciunea." „Şi iată încăperile regelui, fratele meu, cele mai mari, cele mai frumoase şi cele mai împodobite."

— Şi iată, Stăpâne şi Iubitule, camerele noastre.

Se opriră, mirați. Era încă la locul ei masa din piatră şi cele două scaune, tot din piatră. Pe masă, proaspete, cojile unei portocale de care nu-şi aminteau nimic.

Identificară însă locul patului şi îşi amintiră că acolo săpaseră adânc pământul şi ascunseseră comoara cu care el vrusese s-o cumpere.

Plecară, pentru că peste puțin timp urma să înceapă foiala vizitatorilor. Până la poartă găsiră o mulțime de alte locuri şi lucruri pe care le vedeau numai ei, iar dincolo de poartă îşi aflară, la locurile lor, maşinile.

Lamia vru s-o caute la telefon pe Inna, dar se răzgândi. Apăsă lung o tastă şi închise definitiv aparatul. Hotărî, apoi, împreună cu bărbatul ei din altă viață, că după ce se vor odihni peste zi, la Pergamon-Bar, se vor întoarce să-şi vadă mai în amănunt casa şi cetatea.

Reuşiseră să-şi reconstituie, aproape în întregime, camerele, dar le luase multă vreme. El nu mai renunțase la spectacol, pentru că se temea că tocmai acum patronul i-ar putea anula permisul pentru săpături, iar ea se bucurase să-l urmărească încă o dată.

Mai ales că, de acum, ştia totul.

Reîntregiseră, în imaginație, pereții şi le puseseră un tavan. Reamenajaseră, într-un colț, vatra cu horn şi aşezaseră, lângă ea, două chiupuri, vase mari de lut, pline cu cereale. Ceva mai alături, între vatră şi masa pe care încă se mai aflau cojile de portocală, un dulap cu diverse obiecte. Pe pereți atârnaseră vase de lut, în cuie de lemn pe care le bătuseră în rosturile zidăriei.

Doar patul nu-l aşezaseră încă la locul lui, deşi se spune că atunci când se întemeiază o familie şi se aranjează o casă, aceasta trebuie să fie prima grijă.

Aduseseră cu ei, din cămăruța de la administrație, cele trei nelipsite unelte: hârlețul, lopata şi târnăcopul. Voiau să vadă dacă se mai află la locul ei comoara.

Momentul în care bărbatul înfipse pentru prima dată hârlețul coincise cu starea ei de rău şi cu începutul unei zguduiri a pământului. Avu timp să se aşeze pe masa de

piatră, peste coaja de portocală, şi Spiritul i se aşează în palmă.

— Ați greşit, Lamia, nu comoara trebuia să fie prima voastră țintă. După ce v-ați aranjat casa, mai aveați şi alte case de aranjat. Dacă scăpați, nu uita menirea ta: *reînvie lumea care a vrut să te ucidă.*

„Andra, unde eşti?" auzi glasul bărbatului, care se oprise din săpat.

„Aici", vru să-i răspundă, dar nu putea s-o facă, atâta timp cât Spiritul o părăsise.

— Nu uita încă un lucru, Lamia, continuă Spiritul: eşti o învingătoare, ai câştigat alte şapte vieți şi le-ai câştigat şi pentru mine.

— Le-am câştigat împreună.

— Tu cel mai mult. Şi ultimul gând pe care vreau să ți-l spun, pentru că nu te voi mai putea părăsi şi nu vom mai vorbi niciodată: te iubesc, Lamia!

— Şi eu, Spirite al Meu.

Spiritul îşi reluă locul în trupul ei, iar Lamia se ridică, liniştită, de pe masa de piatră. Între timp, cutremurul se oprise.

Complexul Balnear Bala – Mehedinți
30 ianuarie – 6 februarie 2000
Revăzut – Craiova, octombrie 2017

Praf

de Florin Purluca

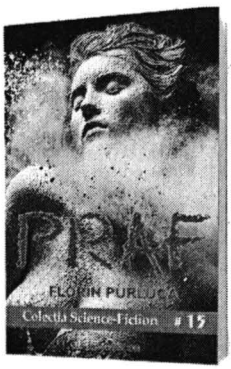

"O poveste postapocaliptică scrisă cu o măiestrie desăvârșită!"

"Un personaj de care te îndrăgostești din primele pagini și o atmosferă creată atât de veridic încât simți că ești acolo, în lumea în care praful este atoatestăpânitor!"

"...s-a întâmplat într-un început de decembrie, într-o vreme în care copiii tânjeau a zăpezi și aroma Crăciunului, iar oamenii mari a gust de concedii și șuncă fiartă. A început să cadă agale, nestingherit de nimeni și nimic, praful cenușiu, moale și sfărâmicios, greu deloc și grațios ca puful de gâscă. La început au râs, au chicotit că nu știu care sfânt s-a pus pe grătărit fripturi grase și unsuroase. Dar gluma n-a ținut decât o vreme, pentru că praful cădea – și tot cădea, de nu se mai oprea – inexorabil, învelind lumea într-o plapumă de funingine."

Titlu: *Praf*
Autor: *Florin Purluca*
Nr. pag.: *144*
Colecția Science-Fiction: *#15*
Comandați-o la: *www.pavcon.ro*

„Vei mânca portocalele una câte una, când le va veni rândul. Nu vei putea să mănânci două deodată, iar la ultima ai grijă: în timp ce o vei mânca, îți vei aduce aminte cum ai mâncat-o pe prima; iar dacă vei găsi cu cine să împarți măcar o bucățică din ea, îți voi aduce alte şapte portocale."

ISBN 978-606-8879-59-8

9 786068 879598

www.colectiasf.ro